

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmiński, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 79⁸⁰ Wydanie M

Poznań, wtorek dnia 20 lutego 1934

Rok 29

Poznań, 19 lutego

Teoria a praktyka

Czytelnikom naszym znane jest wystąpienie posła Miedzińskiego z B. B. w Sejmie w roli „pozytywnego nacjonalisty”. Czy nasze w tej mierze uwagi krytyczne oznaczają, że nie wierzymy w to, iż w politycznej grupie „sanacyjnej” t. zw. „pułkownikowskiej” są ludzie, którym się na widok zażydżonych miast i miasteczek w b. zaborach rosyjskim i austriackim „rzeczywiście niedobrze robi”, jak się wyraził poseł Miedziński? Nie; wierzymy, że są tam tacy ludzie, i wierzymy w ich osobisty, wrodzony instynkt odporności wobec żydostwa.

Ale nie przekracza to niestety granicy osobistych uczuć, skłonności, poglądów; polityka obozu „sanacyjnego” jako takiego jest w kwestji żydowskiej taka, jaką reprezentuje prezes Rady Ministrów p. Jędrzejewicz i jakiej ponownie dał w Sejmie wyraz minister spraw wewnętrznych p. Pieracki, mierząc — przy potępieniu „przerostu nacjonalizmu” — polski obóz narodowy tą samą miarą; co mniejszości narodowe w państwie, włącznie Żydów. To jest istotny kierunek polityki „sanacyjnej” w sprawie żydowskiej. To jest praktyka. Słowa posła Miedzińskiego, to teoria. i to w dodatku teoria niektórych tylko czynników w obozie „sanacyjnym”.

Mówiąc o stosunku „sanacji” do Żydów w praktyce, podkreśliliśmy zeszłym razem na tem miejscu stronę gospodarczą zagadnienia żydowskiego i wskazaliśmy wielkie w tej dziedzinie możliwości ingerencji władz państwowych: administracyjnych, skarbowo - podatkowych i innych, gdy istnieje w państwie rząd jednolity i nie potrzebujący się oglądać na niewyraźną sytuację w parlamencie. Stwierdziliśmy, że pod tym względem stan faktyczny w Polsce jest zupełnie odmienny od tego, co obóz narodowy uważa za właściwe, celowe ustosunkowanie się do żywiołu żydowskiego. Stwierdziliśmy w związku z tem, że Żydzi, zamiast kurczyć się pod względem stanu posiadania, nie wytrzymywali warunków egzystencji i okazywać skłonność do emigracji, rosną w siły, coraz bardziej ujarzmiają polskie życie gospodarcze i spychają Polaków we własnym ich kraju do roli proletariatu, zależnego od żydostwa.

W odniesieniu do naszej dzielnicy przytoczyliśmy, jako przykład jaskrawego ustosunkowania się do kwestji żydowskiej, przyłożenie ręki do wzmocnienia pozycji w stolicy Wielkopolski banku żydowskiego, który tu na to przecież powstał, by być jedną z placówek ofensywy żydowskiej na rdzenie polskie ziemie zachodnie. I przypomnieliśmy smutny, wręcz tragiczny ze stanowiska narodowego sposobu myślenia program gospodarczy najbliższego przyjaciela politycznego posła Miedzińskiego, p. Stępczyńskiego, według

Francja za powrotem Habsburgów?

Włochy będą dążyły do wygrania Austrii przeciw Czechosłowacji, której mają postawić b. ciężkie zarzuty? — Takie rewelacje głosi „Daily Herald”

London. (PAT.) „Daily Herald” twierdzi, że rząd francuski zacznie obecnie dyskretnie akcję na rzecz restauracji monarchji habsburskiej w Austrii i na Węgrzech.

Sugestje co do tego, zwłaszcza pod kątem widzenia skutecznej barjery przeciwko hitleryzmowi, uczynione zostały, jak twierdzi „Daily Herald” m. in. Edenowi w Paryżu, ale miał on oświadczyć, że nie posiada upoważnienia do dyskusowania tej sprawy.

„Daily Herald” donosi również, że rząd włoski, idąc w kierunku całkowitego podporządkowania się Austrii pod wpływem Włoch, przygotowuje inną akcję a mianowicie oskarżenie Czechosłowacji przez Austrię z racji rzekomego mieszania się w wewnętrzne sprawy austriackie.

Włochy oskarżają Czechosłowację, że przyczyniła się do szmuglowania

broni do Austrii dla uzbrojenia Schutz-Bundu, co stanowi pogwałcenie traktatu w St. Germain. Oskarżenia wlo-

skie są niesłychane, oświadcza „Daily Herald”, przypominając zeszłoroczną aferę w Hirtenbergu.

Niedole rozbitków z „Czeluski”

Moskwa. (PAT.) Według otrzymanych tu wiadomości, w obozie rozbitków „Czeluski” znajduje się 101 osób, w tej liczbie 10 kobiet i dwoje dzieci. Dzieci i większość kobiet są członkami rodzin pracowników naukowych, którzy zamierzali udać się na wyspę Wrangla (na póln.-zach. od cieśniny Beringa na oceanie Lodowatym odkryta w 1867 r. — red.) dla prowadzenia prac, zamierzonych na dłuższy okres czasu.

Wyładowane środki żywności wystarczą na wydawanie pełnych racyj przez okres dwumiesięczny. Obóz zaopatrzony jest w dostateczne ilości paliwa i nafty. O 5 km od obozu znaj-

duje się wielkie pole lodowe, które dotychczas jest nienaruszone. W czasie pomyślnej pogody na polu tem będą mogły lądować nawet wielkie aeroplany.

Kierownik ekspedycji Sch. It zamierza przy pierwszej możliwości odejść przedewszystkiem kobiety i dzieci, a dopiero następnie mniej wytrzymałych mężczyzn.

Moskwa. (PAT.) Specjalna komisja rządowa powołana celem niesienia pomocy rozbitkom ekspedycji statku „Czeluski” otrzymała wiadomość, że ze stacji polarnej na przyładku Wellen wyruszyła druga wyprawa ratownicza, złożona z 20 zaprzęgów, udając się w kierunku przyładku Onman, najbliższej stacji polarnej na kontynencie od obozu rozbitków.

Ekspedycję prowadzi szef stacji polarnej przyładku Wellen Kworostiński. Zawiadomił on komisję rządową, że poza tem uruchomił jeszcze drugą wyprawę. Przygotowuje się też wyprawa ratownicza z zaprzęgów, która wyruszy z posterunku na przyładku Wawrzyńca.

Eskaadra samolotów oczekuje na przyładku Wellen i Siewierny przyjaznych warunków atmosferycznych, aby wyruszyć z pomocą rozbitkom. Komisja rządowa zamierza pozatem wysłać na pomoc 2 samoloty z Kamczatki i 3 samoloty z Władywostoku.

Wiadomości, które nadchodzą stale od kierownika ekspedycji „Czeluski” Schmidta stwierdzają, że mimo poważnej sytuacji członkowie nie tracą ducha. Wśród rozbitków, oczekujących na pomoc, panuje całkowita dyscyplina.

Przed plebiscytem w Zagłębiu Saary

Postanowienia t. zw. komisji trzech Ligi Narodów

Genewa. (PAT.) Komitet trzech, któremu Rada Ligi powierzyła przedstawianie zarządzeń przygotowawczych do plebiscytu na terytorjum Zagłębia Saary, zakończył swe prace.

Komitet, któremu przewodniczył delegat Włoch p. Aloisi zaznajomił się z memorandumem prezesa komisji rządzącej Zagłębia Saary Knoxa, którego również wysłuchał na jednym z posiedzeń. Dalej rozpatrzono szczegółowo wszystkie problemy, związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem plebiscytu w sposób, zapewniający wolność, tajność i szczerotę głosowania.

Komitet zdecydował powierzyć ra-

ru neutralnym ekspertom przestudjowanie pewnych kwestyj, oraz interpretację prawnej postanowień traktatu wersalskiego. Chodzi o to, czy plebiscyt ma się odbyć gminami, czy okręgami, oraz o szczególne ustalenia list osób, uprawnionych do głosowania.

Wreszcie rozpoczęto badanie funkcji ustawodawczych, wykonawczych i prawnych, wynikających z plebiscytu, celem podziału ich między Radę Ligi, Komisję rządzącą i nowy organ, który będzie musiał być utworzony. Przewiduje się powołanie specjalnej komisji plebiscytowej, której przekazane byłyby pewne funkcje.

którego należy zrezygnować z handlu polskiego na rzecz handlu żydowskiego, ponieważ Żydzi się na tym interesują „lepiej rozumieją”.

Przejdźmy teraz do dziedziny politycznej.

Czy z pojęciem „pozytywnego nacjonalizmu” da się pogodzić fakt należenia Żydów do B. B. i zajmowania w nim nawet czołowych stanowisk? A rola Żydów w prasie „sanacyjnej”? A stosunki wzajemne obozu „sanacyjnego” i Żydów w okresach wyborczych? Dalej: czy bojówki i nie-bojówkowe organizacje „sanacyjne” walczą wogóle z jakimkolwiek odłamem żydostwa, i czy walczą z nim takimi metodami, jak z polskim obozem narodowym? Czy to nic nie mówi?

Ostatecznie: dziedziny moralna i kulturalna.

Gangrena żydowska, zatruwa nasze życie moralne, mentalność żydowska wypacza i gubi myśl polską. Dzieje się to na wielką skalę. Podbój naszego życia duchowego przez rozkładowy element żydowski jest bezwzględny i zagraża spójności moralnej i kulturalnej istocie naszego społeczeństwa i naszej narodowej energii. A jak się do tego od-

nosi „sanacja”? Z najdalej posuniętym liberalizmem, nie mówiąc już o znacznej części prasy „sanacyjnej”, która jest bezpośrednio rozsądnikiem tego zgubnego prądu.

Dla polskiego ruchu narodowego ma się surowy ostracyzm, dla wciśnięcia się w polski ustrój moralny i kulturalny rozprzeżenia i rozpasania Żydów i pół-Żydów ma się — niezwykle pobłażanie. Jeśli chodzi o stosunek obozu „sanacyjnego” do Żydów, to wysunięty przez posła Miedzińskiego warunek „europejskości” jest istotnie ściśle przestrzegany.

Nie dziw, że, gdy Żydzi tak się rozpościerają w naszym życiu gospodarczym i kulturalnym, sami głoszą u nas i zagranicą, że nigdy im tak dobrze nie było w Polsce, jak obecnie, i nigdzie indziej nie mają takich warunków bytu i rozwoju, jak w państwie polskim. A poseł Miedziński mówi o „pozytywnym nacjonalizmie” obozu „sanacyjnego” i Teorja, i to teoria osobista jednostek, — a praktyka, a polityka w sprawie żydowskiej obozu „sanacyjnego” jako takiego idzie swoją drogą.

Małym, ale znamienym przyczynkiem do tego tematu jest wywiad, u-

dzielony żydowskiemu „Momentowi” przez tak politycznie postawionego Miedzińskiego bliskiego Wacława Sieroszewskiego, który z oburzeniem odpięra zarzut, jakoby był antysemitą, o co go zresztą nikt z Polaków nigdy nie posadzał. W wywiadzie Sieroszewskiego czytamy:

„Wśród Żydów rozszła się ostatnio pogłoska, jakobym był antysemitą. Kto tę pogłoskę rozsiewał i kto był zainteresowany w rozsiewaniu takich pogłosek, jest w tej chwili nieważne i nieinteresujące. Uważam atoli za swój obowiązek zaprzeczyć fałszywym pogłoskom. Wiem, na czem opierają się pogłoski o antysemityzm, mianowicie na mojej sztuce teatralnej „Bolszewicy”. Jest prawda, że w sztuce tej znalazło się niewłaściwe wyrażenie pod adresem Żydów, ale kiedy zwrócono mi na to uwagę, wykreśliłem je, i w nowych wydaniach sztuki niema już tego obraźliwego wyrażenia. Skąd się atoli bierze w książce takie wyrażenie? Na to pytanie nietrudno odpowiedzieć. Pisałem tę sztukę w gorących i niespokojnych dniach roku 1920, roku inwazji bolszewickiej, a w takiej naładowanej atmosferze nie może także pisarz pracować z należytych spokojem i opanowaniem”.

Ile to — „godności” i „pozytywnego nacjonalizmu” tkwi w tem biciu się w pierś Sieroszewskiego przed Żydami, w tem potępieniu „niewłaściwego wyrażenia”, którego użył w roku najazdu bolszewickiego, gdy Żydzi jawnie Polskę zdradzali na rzecz wrogów...

Unieważnienie wyborów do rady miejskiej

Barcin, 19 lutego. Wybory do rady miejskiej odbyły się w niesłychanie trudnych dla obozu narodowego warunkach. „Sanacja” przy pomocy sztabu urzędniczego starała się wszelkimi znanymi metodami nie dopuścić do utworzenia listy Obywatelsko-Narodowej. W rezultacie udało się jej „nakłonić” kilku słabych obywateli do wycofania kandydatury. Wtedy obóz narodowy zmuszony był zawrzeć szerszy kompromis z robotnikami, co wywołało w „sanacji” prawdziwą konsternację, gdyż do ostatniej chwili była ona przekonana, że robotnicy wskutek różnych obietnic poprą listę „sanacyjną”. Nie mogąc frontu tego utworzyć, ani mimo różne szlaki złożonej listy obozu narodowego unieważnić, chwyciła się „sanacja” innego środka.

Komisja wyborcza z przewodniczącym Janem Czajkowskim i przy pomocy nauczyciela Józefa Barteckiego skreśliła w liście obozu narodowego na

podstawie „egzaminu” z pośród 24 aż 16 wpływowych kandydatów, chcąc w ten sposób zmniejszyć znaczenie listy obozu narodowego, względnie zmusić do odstąpienia od głosowania. Przeważnie wszystkim tym metodom wnie-siono protest do starosty w Szubinie, który decyzją z dnia 14. 12. 1933 r. protest jako „nieuzasadniony” oddalił.

Innego zdania był jednak wojewódzki sąd administracyjny, który uchylił orzeczenie starosty i unieważnił odbyte dnia 26 listopada 1933 r. wybory w całości z powodu różnych przekroczeń.

Na podstawie tego wyroku pełnomocnik obozu narodowego p. Feliks Płotka zwrócił się do starosty o zarządzenie nowych wyborów.

Wspomniany wyrok posiada doniosłe znaczenie, gdyż sąd administracyjny rozstrzygnął, że komisja wyborcza nie ma prawa egzaminowania bez powodu kandydatów, jak to się przed wyborami niejednokrotnie działo.

Niemcy nie dają żadnej gwarancji

Paryż, (Pat.) Podczas rozmów z min. Edenem, jak donosi prasa, min. Tardieu miał zwrócić uwagę na stan obecnych zbrojeń niemieckich. Min. Herriot kładł nacisk na niedostateczne gwarancje bezpieczeństwa, gdyż nie można uważać za takie gwarancje propozycji angielskiej, w myśl której sygnatariusze konwencji rozbrojenkowej mieliby się porozumiewać między sobą

nie tylko w wypadku pogwałcenia lub groźby pogwałcenia paktu Brianda-Kellogga, ale również w momencie prawdopodobieństwa niewykonania konwencji przez jednego z sygnatariuszy. Wreszcie marsz. Petain miał przypomnieć wszystkie ustępstwa, jakie uczyniła armia francuska w nadziei uzyskania prawdziwej i trwałej organizacji pokoju.

Po deklaracji trzech mocarstw

Echa komunikatu Francji, Włoch i Anglii w sprawie Austrii

London, (PAT.) Komunikat francusko-brytyjsko-włoski, stwierdzający wspólny pogląd trzech rządów co do konieczności utrzymania niepodległości i integralności Austrii, w zgodzie z obowiązującymi traktatami, wywołał w Londynie niespodziankę. Wiadomym było, że rząd brytyjski jest przeciwny deklaracji, zaproponowanej przez Włochy.

Komunikat, ogłoszony obecnie jest oczywiście w dużym stopniu odmienny od oświadczenia, żadanego przez Włochy, już dlatego chociażby, że inicjatywa ogłoszenia poglądu mocarstw

przypisywana jest rządowi austriackiemu. Dalej komunikat nie stwierdza, jakoby austriackie dossier ustalało fakt mieszania się Niemiec, a powtarza jedynie to, co stwierdzają obowiązujące traktaty międzynarodowe.

Berlin, (PAT.) Wiadomość o wspólnej deklaracji w sprawie austriackiej zaskoczyła opinię i prasę niemiecką. Nie spodziewano się tu tak szybkiej decyzji i wyrażenia stanowiska mocarstw. Niezadowolone przebiega też we wszystkich komentarzach dzienników.

Wielki skandal polityczny w Japonii

Paryż, (PAT.) Ag. Rengo donosi z Tokio, że możliwe jest, iż kompromitacja min. oświaty Hatoyama może mieć poważne skutki polityczne a w szczególności może pociągnąć za sobą dymisję całego gabinetu.

Członkowie partii „Minseitō” uważają dymisję min. Hatoyama za pewną, ale spodziewają się, że wraz z mi-

nistrem cały gabinet poda się do dymisji. Partja ta nie chce się zgodzić na ewentualność, by podał się tylko do dymisji sam minister oświaty i by premier Saito objął po nim tekę.

W razie dymisji gabinetu, partja „Minseitō” nie przypuszcza, by Saito otrzymał misję utworzenia rządu.

Samochód wpadł do rzeki

Śmierć całej rodziny polsko-amerykańskiej w katastrofie samochodowej

Filadelfja, (PAT.) Straszliwa katastrofa wydarzyła się tu w polskiej rodzinie Kalkosińskich. W ostry mróz Kalkosiński z żoną, synem i córką wyjechał samochodem w okolice miasta. Nagle na moście nad Tacony Creek samochód poślizgnął się na zło-

dowaciałym śniegu i przebiwszy poręcz spadł do rzeki. Wszyscy czterej podróżni zabiłi zostali na miejscu.

Kalkosiński był właścicielem fabryki pończoch, zatrudniającej 35 robotników.

Sukces Obozu Narodowego w Smiglu

Zwycięstwo przy ponownych wyborach do rady miejskiej

Smigiel, (Tel. wł.) W wyborach do rady miejskiej, które odbyły się w dniu 18 bm., lista Obozu Narodowego otrzymała w I okręgu 408 głosów, a w II okręgu 454 głosy — 6 mandatów.

„Sanacyjna” lista nr. 1 otrzymała w I okręgu 224, w drugim 177 głosów. Ciszakowcy (komunizujący) otrzymali w I okręgu 133, w II okręgu 56 głosów

(bez mandatu). Niemcy otrzymali w I okręgu 183, w II — 134 głosów.

Wybory wczorajsze odbyły się z powodu unieważnienia poprzednich. Obóz Narodowy odniósł znakomite zwycięstwo, zdobywając jeszcze więcej, niż przy wyborach w listopadzie ub. roku.

Echa krwawych dni w Austrii

Specjalna konferencja prasowa w Wiedniu — Kanclers Dollfuss o podłożu i skutkach wojny domowej

Wiedeń, (PAT.) W pałacu kanclerskim odbyła się konferencja prasowa, na którą zaproszono dziennikarzy

wiedeńskich i zagranicznych. Sekretarz stanu Karwinsky przedstawił przegląd wypadków, które doprowadziły do wybuchu ruchawki.

PRZYGOTOWANIA

Zjazd partji socjal-demokratycznej już w październiku z r. powziął uchwałę, zapowiadającą gwałtowną akcję w pewnych określonych wypadkach, m. in. w razie naruszenia autonomji gminy wiedeńskiej.

W ostatnim czasie władze otrzymały wiarogodne informacje o zbrojnych przygotowaniach partji socjal-demokratycznej. Rewizje w poszukiwaniu broni przeprowadzone w Schwechat i w Wiedniu, potwierdziły te podejrzania.

Na dowód, że rewolta była zgóry przygotowywana, Karwinsky odczytał list, znalezione przy rewizji u pewnego socjal-demokraty w Wiedniu. List ten, wysłany z Linzu dn. 11 lutego, pisany był przez sekretarza stowarzyszenia „Kinderfreunde” Bernacka do swego przyjaciela partyjnego. Autor informuje, że on i grono jego ściślejszych przyjaciół postanowili bez wiedzy miejscowego zarządu partyjnego rozpocząć akcję zbrojną. Wyraża nadzieję, iż robotnicy wiedeńscy pójdą za tym przykładem.

Sekretarz stanu dokonał następnie przeglądu operacji wojskowych i podkreślił, że użycie artylerji było konieczne, gdyż piechota nie mogłaby sama zdobyć nowoczesnych i dobrze obwarowanych domów. Mimo rozgoryczenia, wywołanego zachowaniem się Schutzbundu, żołnierze i milicjanci postępowali spokojnie i nie popełniali nigdzie żadnych okrucieństw.

OŚWIADCZENIE KANCLERZA

Następnie przemawiał kanclerz Dollfuss, który oświadczył, że wybuch rewolty był niespodzianką dla wszystkich i prawdopodobnie dla szerszych warstw robotniczych. Wiedzianno, że partja socjal-demokratyczna posiada zapasy broni, nie przypuszczano jednak, by odłam radykalny stronnictwa wziął górę. Hasło strajku generalnego nie odniosło żadnego prawie skutku, gdyż wezwaniu temu dała posłuch zaledwie 1/10 część robotników socjalistycznych.

W walkach Schutzbund miał 20 000 ludzi dobrze uzbrojonych. Zwycięstwo ruchawki posiadałoby dla Austrii skutki katastrofalne. Kanclerz wyraził uznanie wojsku, policji i oddziałom ochotniczym za ich bohaterskie zachowanie się.

W prasie zagranicznej ogromnie przesadzono liczbę poległych. Nieprawdą jest, jakoby wraz ze zniknięciem partji socjal-demokratycznej nastąpił miał w Austrii okres brutalnego kapitalizmu. Rząd w myśl zasad chrześcijańskich, poczynił już przygotowania, aby nie dopuścić do uszczuplenia praw robotniczych. W tym celu wydał rozporządzenie w sprawie umów kolektywnych. Dalej pojawi się rozporządzenie w sprawie zawiadywania majątkami organizacji spółdzielczych socjal-demokratycznych. Kanclerz wezwał w końcu wszystkich do współpracy nad uspokojeniem ojczyzny.

Śp. gen. Jan Rządkowski

Onegdaj w pol. zmarł w Suchorzewie pod Pleszewem gen. broni w st. spocz. Jan Rządkowski. Gen. Rządkowski był twórcą „Legjonu Puławskiego”. W roku 1920 dowodził dywizją pod Radzyminem. Po wypadkach został przeniesiony w stan spoczynku. Zmarł, mając lat 62, na serce.

Łotwa i Estonja

Ryga (PAT.) Konferencja ministrów spraw zagranicznych Łotwy i Estonji zakończyła się podpisaniem układu, rozwijającego traktat sojuszu i przyjaźni. Układ przewiduje wprowadzenie, jako instytucji stałej, konferencji porozumiewawczych ministrów, które do tej pory miały charakter przypadkowy, jak również powołanie stałej rady, złożonej z delegatów obu państw.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.35 zł, w Gdańsku na Warszawę szawę 5.33 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu. płacił dziś za 100 mk. niem. w dewizach 209.10 zł, gotówką 208.10 zł, za 100 guld. gd. w dewizach 172.83 zł, gotówką 172.49 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 19. 2. 1934 r. Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była utrzymana.

Z pożyczek państwowych zwykowała ponownie 5% poz. konwers. notując 56% w płaceniu, również płacono za 4% poz.

inwestycyjną 106.— oraz za 4% premj. dol. 53%.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. wykazały dalszą zwykłą 4 1/2% dol. listy zast., notując 52.—% w płaceniu (prz. kursie dolara 5.36) natomiast 4 1/2% dolarowe listy zast. w złocie obniżyły się w dalszym ciągu na 45—44.— W końcu obracano 4% listy zast. konwert. po 41.50, zaś 4 1/2% złotych listy zast. handlowano po 45—44 1/2 w od-daniu.

Akcje bankowe i przemysłowe bez notowania.

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej Papierów procentowych:

(Kurs w procentach nominalu)
5% pożyczka konwersyjna 56% P.
4 1/2% dolarowe listy zastaw. s. K. z r. 1933 a 5.36 52% P.
4 1/2% dolarowe listy zastaw. s. K. z r. 1933 a 3.90 45—44% +
4% listy zastaw. konw. ostempl. P. Z. K. 41 1/2% +
(Kurs w złotych)
4% poz. premj. dolar., serja III 53.25 P.
4 1/2% złotych listy zastaw. s. K. z r. 1933 45.—44.50 O.
4% premj. pożyczka inwestycyjna 106.— P.
Tendencja utrzymana

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 19. 2. 1934 r.
Warunki: Handel hurtowy paritet Poznań, ładunki wagonowe, dostawa bieżąca za 100 kg.:
Standardy: 1 żyto 718 g/l. 2. pszenica 749 g/l. 3. owies 500 g/l.

	Ceny transakcyjne	Ceny orientacyjne
Zyto 540 tonn par. Poznań	14,75	
Zyto	14,50— 14,75	
Usposobienie spokojne		17,75— 18,25
Pszenica		
Usposobienie stałe		15,50— 16,50
Jęczmień browarowy		15,00— 15,50
Usposobienie spokojne		14,50— 15,00
Jęczmień 395—705 g/l		12,50— 13,00
Jęczmień 675—685 g/l		11,75— 12,00
Usposobienie spokojne		
Owies nadający się do siewu		
Usposobienie spokojne		
Owies		
Usposobienie spokojne		
Mąka żytnia I gat. 0.55% w/l. w	21,00— 22,00	
Mąka żytnia I gat. 0.65% w/l. w	19,50— 20,75	
Mąka żytnia II gat. 55—70% w/l. w	16,50— 17,50	
Mąka żytnia poślednia ponad 70% w/l. w	13,00— 14,50	
Mąka żytnia razowa 0.95% w/l. w	17,00— 18,00	
Usposobienie spokojne		
Mąka pszenna gat. IA 20% w/l. w	32,75— 34,00	
Mąka pszenna gat. IB 45% w/l. w	29,75— 31,50	
Mąka pszenna gat. IC 60% w/l. w	28,25— 30,00	
Mąka pszenna gat. ID 65% w/l. w	26,75— 28,50	
Mąka pszenna gat. II 45-65% w/l. w	24,75— 26,50	
Mąka pszenna gat. III pośl. A 65—70% w/l. w	18,00— 19,50	
Mąka pszenna gat. III pośl. B ponad 70% w/l. w	15,00— 16,50	
Usposobienie spokojne		
Otręby żytnie z przemiału standardowego	9,75— 10,25	
Otręby pszenne z przemiału standardowego	11,00— 11,50	
Otręby pszenne grube z przemiału standardowego	11,50— 12,00	
Rzepak zimowy	44,00— 45,00	
Siemie lniane	47,00— 50,00	
Gorzyczka	33,00— 35,00	
Wyka latowa	14,00— 15,00	
Peluszka	14,50— 15,50	
Groch Viktoria	23,00— 26,00	
Groch Folgera	20,00— 22,00	
Łubin niebieski	6,50— 7,50	
Łubin żółty	9,00— 10,00	
Seradela	13,00— 14,00	
Koniczyna czerwona surowa	170,00—200,00	
Koniczyna czerwona 95—97% czyst	210,00—235,00	
Koniczyna biała	70,00—100,00	
Koniczyna szwedzka	90,00—110,00	
Koniczyna żółta odłuszczona	90,00—110,00	
Koniczyna żółta w łuskach	30,00— 35,00	
Przełot	90,00—110,00	
Tymoteusz	25,00— 30,00	
Rajgras angielski	44,00— 50,00	
Platki ziemniaczane	14,00— 15,00	
Makuch lniany w taflach	13,50— 19,00	
Makuch rzepakowy w tafl.	14,50— 15,00	
Makuch słonecznik. w tafl.	15,25— 16,25	
Srut Soja	19,75— 20,25	
Mak niebieski	44,00— 50,00	

Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 1165 tonn, pszenicy 356 tonn, jęczmienia 179 tonn, owsa 22,2 tonn, maki żytniej 110,5 tonn, maki pszennej 31 tonn, otrąb żytnich 60 tonn, otrąb pszennych 25 tonn, otrąb jęczmieniowych 15 tonn, otrąb owsianych 10 tonn, grochu Viktoria 59 tonn, łubinu niebieskiego 15 tonn, łubinu żółtego 15 tonn, kukurydzy 15 tonn, siemienia lnianego 6 tonn, soji 4 tonn, seradeli 23,5 tonn, makuchu lnianego 3,5 tonn, makuchu rzepakowego 1,5 tonn, wtyłków 10 tonn, nasion 12,5 tonn, ziemniaków sadzonek 45 tonn, maku niebieskiego 7,5 tonn, maki ziemniaczanej 90 tonn, platków ziemniaczanych 10 tonn, syropu 20,3 tonn.

Tragiczna śmierć króla - bohatera

Niespodziewana wiadomość o tragicznym zgonie króla Belgów Alberta I wywołała wstrząsające wrażenie w całym świecie. Monarcha zginął śmiercią zamilowanego sportowca-turysty. Był jednym z najgłośniejszych alpinistów. Co roku jeździł wraz ze swoją małżonką do Szwajcarii zdobywać najwyższe i najtrudniejsze szczyty. Zginął w swoim kraju, na łatwej, przypadkowej wycieczce. W sporcie tak nieraz bywa.

Lecz nie triumfy alpejskie stanowiły największe zdobycze Alberta I. Osiągnął on za życia szczyty innego rodzaju, natury moralnej i duchowej, które spowiły jego głowę laurem nieśmiertelności. Skromny ten z natury człowiek, szef niewielkiego państwa, stał się w czasie wielkiej wojny symbolem czystego patriotyzmu, niezłomnego charakteru i woli nieugiętej, którą uczyć musiał nawet wróg. Obok śp. kardynała-prymasa Belgii Mercier, król Albert I stanowił duchową przedewszystkiem zapórę, która oparła się materialnej, brutalnej przemocy.

Gdy Niemcy przygotowywały się do wojny i gdy dla zaskoczenia Francji i okrążenia niezdobytej twierdzy Verdun obmyślały plan przeprowadzenia swoich wojsk przez Belgję, nie spodziewały się, że napotkają na jakikolwiek opór ze strony zneutralizowanego i rozbrojonego narodu, żyjącego spokojnym i beztrudnym życiem.

Tymczasem na wezwanie swego króla Belgja stanęła w obronie honoru, godności swojej narodowej i praw, które chciano podeptać. Bohaterska postawa Belgji i jej rycerskiego monarchy zelektryzowała cały świat i ona zadecydowała o moralnych oraz ideowych podstawach wojny. Z jednej strony była przemoc, przewaga sił materialnych, z drugiej niezłomna i nieustraszona postawa duchowa niewielkiego narodu.

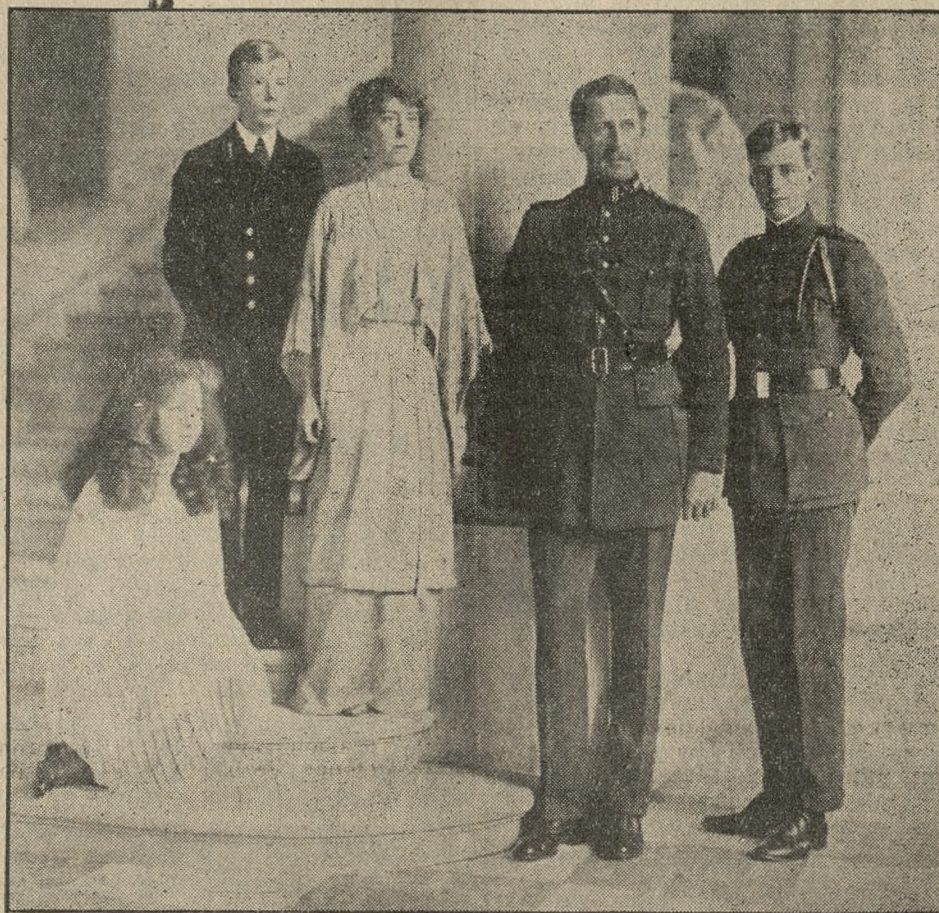
Na czele swej nielicznej armji, wyparty niemal zupełnie ze swego państwa, trzymał się król Belgji twardo na ostatnim wolnym skrawku ziemi belgijskiej, niewzruszony, nieugięty, pełen wiary, godności i słusznej, szacunek budzącej dumy. W pamiętnikach Poincarégo znajdują się opisy jego częstych wizyt u króla belgijskiego w czasie wojny. W niezwykle skromnym otoczeniu, w kilku zaledwie pokojach niewielkiego domku, b. prezydent zastawał króla, jak z odcieniem melancholji w oczach, lecz z silnym poczuciem swej odpowiedzialności i swej niezależności trwał z bronią w ręku, nieustraszony, spokojny, czekając na chwilę wyzwolenia Belgji. Był jej symbolem, a zarazem żołnierzem — rycerzem, który w sobie skupiał cały patos dramatu belgijskiego czasu wojny.

Czy czekał na zwycięstwo? Nie, bo już wtedy był zwycięzcą. Zwycięzca nie tylko w znaczeniu moralnym. Gdyby nie bohatera, a może i szaleńca obrona Belgji, gdyby nie kilkutygodniowe i niespodziewane wstrzymanie ofensywy niemieckiej przez nieprzygotowany na to naród belgijski, wypadki wielkiej wojny potoczyłyby się pewno inaczej. Te kilka tygodni starczyły dla wykończenia mobilizacji armji francuskiej i dla przygotowania zwycięstwa nad Marną, które zadecydowało o losach wojny.

A przecież król Belgów, zachowując spokój i nie przeciwstawiając się Niemcom, mógł być uniknąć i wojny i zniszczenia kraju i śmierci swoich rodaków, ich upokorzeń i prześladowań. Nie oczekiwał wszak od wojny żadnych zdobyczy. Dla Belgji niosła ona tylko śmierć i zniszczenia. A jednak ponad wszystkie te względy król Albert postawił honor narodu, jego dumę

i wielkość duchową, wiedząc, że od sił moralnych przedewszystkiem zależy spójność państwa. W imię tych wartości poszedł w bój, w ich imię zwyciężył, przysparzając Belgji chwały i znaczenia w świecie. Na tem polega właśnie wielkość, wzięta jakby nie z dzisiejszego świata, Alberta I.

Zaden naród nie zrozumie może tak dobrze wspaniałej epopei belgijskiej i bohaterskiej postaci jej króla, jak my, Polacy. Mielśmy w naszej historii i Łokietka i Jana Kazimierza. Mielśmy lata niewoli i walki. Wiemy więc kim musiał być i kim będzie na wieki dla Belgji jej umiłowany monarcha i wódz, przechodzący obecnie do historii, która umieści go wśród największych.

Król belgijski Albert I. w otoczeniu rodziny królewskiej.

Dziś, gdy Belgja oplakuje śmierć swego króla, gdy żegna w nim nie tylko monarchę, ale jednego ze swoich żołnierzy, jednego z tych, który walczył w obronie jej honoru, cała Polska, pełna podziwu dla jego rycerskiej postaci, bierze udział w żałobie zaprzyjaźnionego narodu, chyląc czoła u trumny króla-bohatera.

TRAGICZNA ŚMIERĆ

Bruksela (PAT). Król Albert belgijski, który udał się wczoraj na wycieczkę samochodem do miejscowości Marche les Dames pod Namur został znaleziony o 2 w nocy na dnie wąwozu z pękniętą czaszką.

SZCZEGÓŁY WYPADKU

Bruksela (PAT). Szczegóły tragicznej śmierci króla Belgów Alberta przedstawiają się następująco: W sobotę pop. król Albert, prowadząc własnoręcznie samochód, udał się ze swym służącym w góry Ardeny celem zrobienia wycieczki w stronę Namur. Przybywszy do skał Marche les Dames król zatrzymał samochód i przywdziawszy turystyczny strój alpejski, zaczął wspinać się na skałę.

Przed wyruszeniem w drogę król polecił służącemu, aby czekał nań przy samochodzie. Służący, zaniepokojony długą nieobecnością króla, rozpoczął poszukiwania, zawiadamiając równocześnie zamek w Brukseli.

Okolo g. 2 nad ranem w niedzielę znaleziono zwłoki króla. Na głowie króla widać głęboką ranę. Król poniósł śmierć na miejscu.

PRZEWIEZIENIE ZWŁOK

Bruksela (PAT). O g. 3.30 ciało króla przewieziono na zamek w Brukseli. Wszyscy ministrowie, znajdujący się w stolicy, pośpieszyli do łoża śmierci. Następcą tronu, ks. Leopold, który wraz z małżonką przebywa w

Szwajcarii, zawiadomiony został telefonicznie o tragicznej śmierci ojca. Ks. Leopold wrócił do Belgji w niedzielę. Drugi syn króla przybył już przed nim do stolicy z Ostendy.

Rada ministrów powzięła szereg uchwał w związku ze śmiercią króla.

Uchwały te będą ogłoszone po powrocie następcy tronu do Brukseli. Władza wykonawcza do czasu objęcia rządów przez nowego króla, spoczywać będzie w ręku ministrów.

PRYZGNĘBIAJĄCE WRAŻENIE

Bruksela (PAT). Wiadomość o śmierci króla wywołała w całej Belgji przygnębiające wrażenie. Większość dzienników wydała nadzwyczajne dodatki. Na ulicach tysiące osób komentują tragiczny wypadek. Przed pałacem królewskim przeciągają tysięczne delegacje z kondolencjami. Zabawy i przedstawienia teatralne odwołano.

J. Król. Mość Elżbieta, królowa Belgów. Bruksela.

Proszę Waszą Królewską Mość o przyjęcie w Jej wielkim smutku wyrazów czci i głębokiego współczucia, do których przyłącza się cały naród polski, dzieląc żalobę szlachetnego narodu belgijskiego, który poniósł tak wielką stratę przez tragiczną i niespodziewaną śmierć swego bohaterskiego monarchy. (—) Mościcki.

Oraz drugą depeszę:

J. Król. Mość Leopold III., król Belgów. Bruksela.

Głęboko wzruszony tragicznym wypadkiem, który położył kres bohaterskiemu i pełnemu chwały życiu Jego Królewskiej Mości Króla Alberta, i który jednocześnie pograżył Belgję w tak okrutnej żałobie, śpieszę wyrazić Waszej Królewskiej Mości w moim i narodu polskiego imieniu wyrazy najgłębszego współczucia. (—) Mościcki.

Bruksela. (PAT.) Pośł R. P. w Brukseli Jackowski, na wiadomość o śmierci króla, złożył kondolencje królowej, następcy tronu i premierowi belgijskiemu.

ŻAŁOBA RÓWNIEŻ WE FRANCJI I ANGLJI

Paryż (PAT). Wiadomość o tragicznej śmierci króla Alberta, która dotarła do Francji w godzinach porannych, wywołała wielkie wrażenie tak w kołach politycznych jak i wśród szerokich kół ludności, u której król Albert cieszył się ogromną popularnością dzięki swej bohaterskiej postawie w czasie wojny. Na wszystkich gmachach publicznych a również domach prywatnych we Francji powiewają opuszczone do połowy masztu chorągwie. Premier Doumergue w towarzystwie ministrów udał się do Brukseli, aby złożyć hołd zwłokom króla. Prez. Lebrun, min. Barthou i marszałek Pétain wezmą udział w pogrzebie króla Alberta.

Londyn. (PAT.) Śmierć króla Alberta wywołała w Londynie przygnębiające wrażenie. Król belgijski był u Anglików, poza królem Jerzym, najpopularniejszym monarchą.

Dzieci króla Alberta wychowywały się w czasie wojny w Anglii i mieszkali w posiadłości lorda Curzona. Następcą tronu ks. Leopold był uczniem słynnej szkoły angielskiej w Eton.

Król Jerzy po otrzymaniu wiadomości o śmierci króla Belgów polecił niezwłocznie swemu szambelanowi udać się do ambasady belgijskiej i złożyć kondolencje oraz ogłosił od jutra aż do 5. 3. dwutygodniową żałobę dworu królewskiego. Króla Jerzego na pogrzebie króla Alberta reprezentować będzie ks. Walji. Wszystkie pisma wydały dziś rano nadzwyczajne wydania, poświęcone tragicznemu wypadkowi.

KONDOLENCJE POLSKI

Warszawa. (PAT). Pan Prezydent R. P. prof. Ignacy Mościcki na wiadomość o tragicznej śmierci króla Belgów Alberta I. wystosował następujące depesze kondolencyjne:

Belgja w żalu po najlepszym żołnierzu i obywatelu

Bruksela. (PAT.) Cała Belgja znajduje się pod wrażeniem tragicznej śmierci króla Alberta. Rząd wydał odezwę do ludności. W odezwie tej powiedziano m. in.:

W przededniu 25 rocznicy panowania, gdy ojczyzna, która uratował, otaczała go miłością i przywiązaniem, licząc bardziej, niż kiedykolwiek na jego spokój i niezwykłą mądrość w chwili nadzwyczajnego niebezpieczeństwa, straszny wypadek pozbawił ją jej szefa, z którego była tak dumna. Jej pierwszą myślą była myśl o wdzięczności dla króla, godnego następcy swego dziadka i wuja, który poświęcił wszystkie siły swej niezwykłej inteligencji i całą miłość gorące-

go serca służbie dla Belgji. Kraj stracił w nim przewodnika, najbardziej zasłużonego obywatela, który zarówno w czasie pokoju jak wojny myślał, działał i żył tylko dla niego.

Bruksela. (PAT.) W poniedziałek w godzinach wieczornych ciało króla przewiezione zostanie z jego rezydencji w Laeken do zamku w Brukseli. Wczoraj rano przewijały się tysięczne tłumy przez pałac.

Bruksela. (PAT.) Wczoraj o godz. 18 przybył do Brukseli następcą tronu Leopold. Na dworcu oczekiwał go rząd in corpore i wyraził mu zbiorową kondolencję. W ciągu najbliższych 8 dni ks. Leopold zostanie proklamowany królem Belgji

Zyciorys króla - bohatera

Ś. p. król Albert I, bohaterski obrońca Belgji podczas wielkiej wojny światowej, urodził się dnia 8-go kwietnia 1875 r. jako syn księcia Filipa, hrabiego Flandrii i księżniczki Marji Hohenzollern.

W roku 1900 poślubił córkę Karola Teodora Bawarskiego, z którą ma 3 dzieci: Leopolda, Karola-Teodora i córkę Marję - Józefinę. W grudniu roku 1909 trzydziestosześcioletni Albert objął tron Belgji po stryju swoim, królu Leopoldzie 2-gim.

Mimo więzów krwi, łączących go z dynastjami Rzeszy, podczas wojny stał niewzruszenie na gruncie neutralności Belgji i na czele swej bohaterskiej armji zdołał powstrzymać napór do czasu ukończenia mobilizacji we Francji.

Jako nieustraszony wódz naczelny wojsk belgijskich, jako ofiarny patrio-

ta belgijski, zyskał sobie szlachetny monarcha szeroką popularność we własnym narodzie i piękną kartę w historii. Imię jego otoczone będzie chwałą wśród wszystkich narodów świata. To też tragiczny zgon bohaterskiego króla Belgów i w Polsce, której losami żywe zawsze zainteresowanie okazywał, żalobnym odbije się echem.

Polityczna rewizja

Moskwa. (PAT). W berlińskim oddziale Ag. Tass dokonano rewizji z polecenia niemieckiej policji politycznej.

Urząd spraw zagranicznych Rzeszy, zawiadomiony o tym fakcie przez ambasadę Z. S. R. R., zakomunikował, że zostaną wydane zarządzenia, uniemożliwiające tego rodzaju wypadki na przyszłość.

Uroczystość papieska w Poznaniu

W 12 rocznicę pontyfikatu J. Ś. Papieża Piusa XI

Dwunastą rocznicę Pontyfikatu Jego Świątobliwości Papieża Piusa XI obchodziła uroczystość Archidiecezjalna Liga Katolicka w Poznaniu. Pod protektorem J. Em. ks. Kardynała Prymasa, dr. Augusta Hlonda, staraniem Ligi odbyła się wczoraj, w niedzielę, ku uczczeniu tej rocznicy, Uroczystość Papieska w auli Uniwersytetu Poznańskiego.

Już przed godz. 5 wypełniła się aula publicznością. Przybyli licznie przedstawiciele duchowieństwa z J. E. ks. biskupem Dymkiem, ks. infuletem J. Klosem, ks. prałatem J. Prądzyńskim i innymi dostojnikami na czele. Przybyli przedstawiciele władz z p. wojewodą hr. Raczyńskim, gen. Frankiem, kuratorem Pollakiem, przedstawiciele nauki z prezesem T. P. N., prof. B. Dembińskim, przedstawiciele miasta z radcą Z. Zaleskim, przedstawiciele organizacji społecznych, kulturalnych i katolickich z hr. A. Bnińskim, sen. Cz. Meissnerem, prof. P. Gantkowskim i innymi na czele.

Punktualnie o godz. 5 przybył J. Em. ks. Kardynał-Prymas, witany oklaskami zebranych, i zajął miejsce w fotelu.

Na estradzie, wśród zieleni, umieszczono portret Papieża Piusa XI, przybrany wstęgami w barwach papieskich; ustawiły się sztandary organizacji młodzieży.

Program Akademii rozpoczął „Grand Choeur Triomphal” A. Guilmanta, odegrany na organach przez prof. J. Pawlaka, organistę katedralnego. Następnie wstąpił na estradę prof. dr. P. Gantkowski, prezes Archidiecezjalnej Ligi Katolickiej. Zagajając Akademię przypomniał z pamiętnych czasów „Kulturkampfu” uwięzienie przez Prusaków ks. Kardynała-Prymasa hr. M. Ledóchowskiego, którego to wydarzenia miały właśnie 60 rocznicę. Przypomniał, że walka niemiecka z katolicyzmem była jednocześnie walką z polskością. Następnie omówił krótko zadania Akcji Katolickiej w czasach dzisiejszych, wskazał na zmianę, jaka zaszła w psychice człowieka powojennego i podkreślił konieczność poświęcenia większej uwagi sprawom duchowym. Na zakończenie wznosił okrzyk na cześć Ojca św., który podjęli zebrani, powstając z miejsc.

Następnie Chór Katedralny pod dyrekcją Msgr. dr. W. Gieburowskiego odśpiewał „Ecce Sacerdos Magnus” A. Brucknera.

Witany długotrwałymi oklaskami wstąpił na estradę J. Em. ks. Kardynał-Prymas. W krótkim przemówieniu przypomniał ks. Kardynał słowa Ojca św., którymi wita On przybywające do Rzymu pielgrzymki: „Witam was w domu wspólnego Ojca”. Stolica Apostolska jest wspólnym domem dla wszystkich wiernych. Ojciec św. jest dla wszystkich ojcem, jak dla wszystkich świeci słońce, jak dla wszystkich jeden jest Bóg.

Po przemówieniu ks. Kardynała-Prymasa, prof. Pawlak odegrał na organach „Finale” z ósmej Symfonji Ch. M. Vidora, poczem dr. Kazimierz Marjan Morawski wygłosił referat p. t. „Główne znamiona Pontyfikatu Piusa XI”. Nawiązując do wspomnień z pielgrzymek do Rzymu, gdzie spotykają się przedstawiciele katolików z całego świata, wskazał prelegent na pierwszą cechę charakterystyczną rządów Piusa XI, na uniwersalizm. Już w czasie pontyfikatu Benedykta XV, papieża wojny, uwydatnił się ten kierunek w dążeniach papieskich: powiększyła się znacznie ilość państw, reprezentowanych przy Watykanie przez amb. i ministrów pełnomocnych. Ale uniwersalizm doznaje znacznego rozszerzenia pod rządami Piusa XI, który taką wagę przywiązuje do szerzenia dzieła misyj. Drugim znamię — jest tradycjonalizm, nawiązanie do tradycji rzymskich, odrodzenie liturgii, nawiązanie do kultur benedyktyńskiej, czy gregoriańskiej. Wreszcie podniósł prelegent trzecią cechę obecnego Pontyfikatu — ewangelizm, cześć dla cnót ewangelicznych naśladowców Chrystusa, uznanie dla pracy zakonów, wyrażające się w obsadzeniu stolic biskupich przez przedstawicieli zakonów oraz beatyfikacje świątobliwych zakonników. Świetnie ujęty i doskonale wypowiedziany referat przyjęto hucznie oklaskami.

Pięknym zakończeniem podniosłej Akademii były śpiewy Chóru Katedralnego, który pod dyrekcją zasłużonego swego kierownika, Msgr. dr. W. Gieburowskiego odśpiewał „Psalm XII” Mikołaja Gombóki oraz „O quam gloriosum est regnum” Viktoria. (tk.)

Walny zjazd delegatów okręgu I Kół Śpiewaczych

Zapowiedziany na niedzielę 18. b. m. godz. 18 walny zjazd delegatów do okr. I Wielkopolskiego Związku kół śpiewaczych, odbył się na sali p. Jarczkiej w Poznaniu przy licznych udziałem delegatów i gości.

Zebranie zajął prezes okręgu p. Dysert, witając przedstawicieli Związku, prasy, gości i członków. Po odczytaniu protokołu z ostatniego walnego zebrania przez sekretarza p. Kręgielskiego przystąpiono do wyboru prezydium zebrania. Na przewodniczącego powołano prezesa Zw. p. dr. Surzyńskiego, na sekretarza p. Dorożalę, a na ławników pp. prof. Miętusa i Jaśkiewicza.

Ze sprawozdań poszczególnych członków zarządu wynika, że praca w okręgu była dość intensywną. Okręg liczy 13 kół i około 1.500 członków, w tem 800 członków czynnych. Stan kasy przedstawia się następująco: dochodu 1.058.64 zł, rozchodu 716.92 zł. Saldo na rok bieżący wynosi 341.72 zł.

Po obszernej dyskusji nad sprawozdaniami, w której głos zabierali pp. przewodn. zebrania dr. Surzyński, Ja-

TRIOTRON
najtańsze lampy
radjowe na świecie

Tg 176

śkiewicz, prof. Miętus, Mazurek, prof. Raczkowski i inni — na wniosek komisji rew. udzielono zarządowi pokwitowania.

Nowy zarząd ukonstytuował się jak następuje pp.: prezes Dysert, zast. pr., Kurnatowski, sekr. Kręgielski, skarb. Marcinowski, dyryg. Weigt, ławnicy Stroński i Szymanowski. Kom. rew.

Podczas złej pogody ..
ASPIRINA.

Prędzej pozbędziesz się przeziębienia, kataru i grypy, jeśli w porę zażyjesz ASPIRINY.

Aspirinę powinien mieć zawsze w domu.

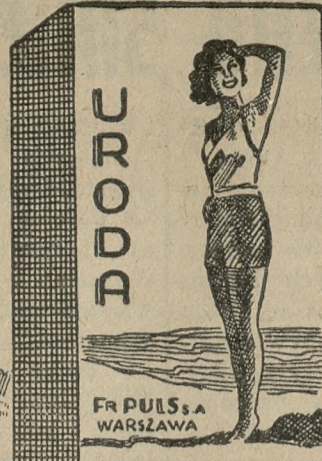
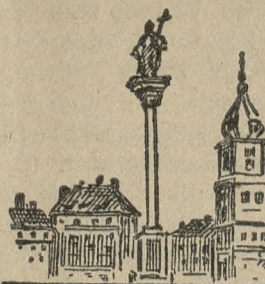

ASPIRINA

istnieje tylko jedna!

Do nabycia we wszystkich aptekach.

MYDŁO
HIGIENICZNO-KOSMETYCZNE

DLA KAŻDEJ
CERY

FR. PULS S.A. WARSZAWA

Tg 213

tworzą pp.: Mazurek, Maliński i Kwiza. Delegatami na zjazd Związku wybrano dwóch członków zarządu pp.: Jaworskiego, Mazurka, Wojciechowskiego, Malińskiego, Jaśkiewicza i dyr. Petrykowskiego. Jako zast. Kwizę i Kutę.

Dzień zawodów dla kół okr. I wyznaczono na 15 kwietnia r. b.

Po szeregu cennych uwag podanych ze strony pp. prof. Miętusa, Jaśkiewicza i innych, w których zwracano uwagę na konieczność pogłębienia pracy oraz usprawnienia organizacyjnego okręgu i w poszczególnych kółach, zakończył zebranie ponownie wybrany prezes p. Dysert hasłem „Cześć pieśni”.

XII zjazd Chorągwi Wielkopolskiej Zw. Hallerczyków

Kilkugodzinne obrady — 10 lecie prezesury p. Rosta

W niedzielę odbył się w Poznaniu XII z rządu walny zjazd Zw. Hallerczyków chorągwi wielkopolskiej. Krótko po godzinie 11 zajął obrady w sali zebrania Restauracji Zamkowej prezes p. Rost, który po powitaniu gości i delegatów prosił zebranych o uczczenie pamięci zmarłych członków ś. p. Najdera i Szczepaniaka.

W zjeździe wzięło udział 36 delegatów z następujących placówek: Września, Szamotuły, Koźmin, Krotoszyn, Środa, Ostrów, Gniezno, Grodzisk, Skoki, Poznań, Śmigiel, Wągrówiec, Trzemeszno i Kościan.

W obecnej chwili liczy Chorągiew 19 placówek, które grupują blisko 1.000 czynnych członków. Dodać należy, że drugi tysiąc członków, bezrobotnych, nie bierze udziału czynnego w życiu Chorągwi z powodu kryzysowych warunków życiowych. Po odczytaniu protokołu powołano do prezydium p. Adamczyka z Ostrowa, jako przewodn. oraz pp.: Nabdyka z Krotoszyna, Tomaszewskiego z Gniezna, Kwitniewskiego ze Skoków i Tyrakowskiego ze Środy. Następnie wygłosili członkowie zarządu sprawozdania z działalności Chorągwi, a delegaci z działalności placówek.

Po ożywionej dyskusji nad sprawozdaniami udzielono ustępującemu zarządowi absolutorjum. Po referacie prezesa n. t. kasy pośmiertnej, którą zlikwidowano, członków ubezpieczono w Krajowym Zakładzie Ubezpieczeń. Na życzenie nastąpiła półgodzinna przerwa obiadowa.

Po południu dokonano wyboru zarządu, który pozostał w składzie niezmiennym i przedstawia się następująco pp.: Rost Leon — prezes, (po raz 11), Kawiecki Walerjan — I wicepr., Kukułka Stanisław — II wicepr., Rutkowski Wł. — sekr. Derda Kazimierz — skarb., Lesiński, Hemerling, Modzelewski, Szyszka i Stanisławski — ławnicy. Do kom. rew. weszli pp. Rolewski, Stopa i Kostecki, a do sądu koleżeńkiego pp. K. Rolewski, Sroczyński i Zieleskiewicz z Poznania, Hemerling ze Śmigla, Adamczak z Ostrowa i Musiał z Szamotuł.

Na początku wczorajszego zebrania wręczono p. prezesowi Rostowi z okazji 10-lecia jego prezesury dyplom odpowiadni oraz po raz drugi już miecze hallerczowskie. Rządki ten jubileusz uczcił okolicznościowym przemówieniem wicepr. p. Kawiecki, a zebrani delegaci zgotowali swemu długoletniemu prezesowi zasłużoną owację.

Ukazał się najnowszy numer „AWANGARDY”

za miesiąc styczeń i luty 1934 r.

- Numer zawiera:
- 1) Stefan Wyrzykowski: „O wielką ideę.
 - 2) Zbigniew Sadkowski: Ku zmianie form życia.
 - 3) Z. W.: O narodowy program naukowy w zakresie historii.
 - 4) Feliks Fikus: Sprawa, nie cierpiąca zwłok.
 - 5) Roman Korecki: Młodzież akademicka w Trzeciej Rzeszy.
 - 6) Obserwator: Walka z Sienkiewiczem.
 - 7) P.: Dwa zesławienia.
 - 8) (zw): Rzecz, którą należy przeczytać.
 - 9) Idee, fakty i ludzie.
 - 10) Nasz ruch.
 - 11) Feliks Fikus: Gawęda.

Cena egzemplarza 50 groszy.
„Awangarda” można nabywać w kioskach gazetowych i w Księgarniach Kolejowych „Ruchu”.

Członkowie przysposobienia wojskowego a zaopatrzenie inwalidowe

Zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. w sprawie zmiany ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkiem z

dnia 17 marca 1932 r., począwszy od 1 kwietnia r. b. mają prawo do zaopatrzenia inwalidzkiego również członkowie przysposobienia wojskowego.

Postanowienie to dotyczy członków przysposobienia wojskowego, którzy doznali uszkodzenia zdrowia nie tylko z powodu kalectwa, lecz również z powodu choroby nabytej wskutek urazu. Tej ostatniej kategorii członków przysposobienia wojskowego przysługuje prawo do zaopatrzenia inwalidzkiego tylko wtedy, jeżeli uraz, którego następstwem jest choroba, nastąpił po 1 kwietnia r. b.

Komunikat w sprawie „ZAIKSU”

W wyniku dorocznej porządkowej lustracji, przeprowadzonej przez Komisariat Rządu m. st. Warszawy w Związku Autorów i Kompozytorów Scenicznych „Zaiks”, podaje się do ogólnej wiadomości, że wbrew szerzonym pogłoskom:

- 1) wszystkie czynności Związku odbywały się prawidłowo, zgodnie z uchwałami Walnych Zgromadzeń,
 - 2) lustracja Komisariatu Rządu nie wykazała jakichkolwiek nadużyć,
 - 3) przystosowanie podstaw prawnych w Statucie do nowej Ustawy o Stowarzyszeniach, Komisariat Rządu zlecił samemu Stowarzyszeniu, co stwierdzono pismem Komisariatu Rządu z dnia 10. bm. za Nr. BS 11-4-1-207.
- Warszawa, dnia 16 lutego 1934 r. ng 5067

DZIAŁ GOSPODARCZY

Zryczałtowanie podatku obrotowego na rok 1934

W ostatnim (13) „Dzienniku Ustaw” pojawiło się pod poz. 111 rozporządzenie ministra skarbu z dnia 30 stycznia 1934, wprowadzające zryczałtowany podatek przemysłowy od obrotu dla drobnych przedsiębiorstw na r. 1934.

Platnicy podatku obrotowego, mający warunki do opłacania zryczałtowanego podatku, winni się zapoznać z treścią tego rozporządzenia i dopilnować, aby im ten ryczałt był przyznany, w tych wypadkach, gdy stanowi on pewną ulgę, zwłaszcza dla tych przedsiębiorstw, które płać podatek przemysłowy od obrotu według stawki 2 proc. Stawka przy podatku zryczałtowanym wynosi bowiem przeciętnie tylko około 1 proc. od sumy obrotu (coprawda za lata 1930/31.)

Zasadnicze postanowienia rozporządzenia o podatku zryczałtowanym są następujące:

W r. 1934 podlegają zasadniczo podatkowi zryczałtowanemu wszystkie przedsiębiorstwa drobnego handlu, księgarnie zatrudniające do 4 osób, sprzedaż napojów chłodzących, magle i maszyny do czesania wełny, następnie wiatraki i młyny o średnicy żarzen do półtora metra oraz inne przedsiębiorstwa przemysłowe trzech najniższych kategorii (VI, VII i VIII), (z wyłączeniem jednak kopalń węgla, rudy, nafty i gazów ziemnych, gorzelni, browarów, fabryk drożdży prasowanych, miodosytni, tudzież zakładów wyrabiających lakier spirytusowy i politurę), których przeciętny i prawomocny obrót w stosunku rocznym, ustalony za lata podatkowe 1930 i 1931, nie przekroczył kwoty zł 45 000.

Wyłączone są od ryczałtu: a) przedsiębiorstwa, powstałe po dniu 31 grudnia 1930; nie uważa się jednak za powstałe po 31 grudnia 1930 przedsiębiorstwa, które przed tym terminem istniały pod inną firmą lub były prowadzone przez inną osobę i nie zmieniły zakresu oraz przedmiotu swojej działalności;

b) osoby prawne (spółki, spółdzielnie);

c) przedsiębiorstwa, które do dnia 15 marca 1934 złożyła właściwemu urzędowi skarbowemu pisemne oświadczenie o prowadzeniu od początku roku 1934 prawidłowych lub uproszczonych ksiąg handlowych;

d) przedsiębiorstwa, których przeciętny obrót towarami, podlegającymi scalonemu podatkowi przemysłowemu (artykuły objęte monopolem tytoniowym, wyroby Państw. Monopoli Spirytusowego, sól, losy loterii państwowej, cement, cukier i zapałki) przekraczał w stosunku rocznym za lata podatkowe 1930 i 1931 — 50 proc. ogólnego obrotu tych przedsiębiorstw.

Na szczególne podkreślenie zasługują dwa nowe postanowienia:

1) Wszelkie przedsiębiorstwa przemysłowe (nie wymienione w specjalnych rozdziałach taryfy, lecz w ogólnym rozdziale XIX) tudzież zajęcia rzemieślnicze, rękodzielnicze, dorożkarstwo i furmanstwo, zaliczone do kategorii VIII świadectw przemysłowych, o ile zatrudniają nie więcej niż jednego najemnego pracownika, płać zryczałtowany podatek tylko w wysokości zł 16 na rzecz skarbu, 10 proc. dodatek i dodatek samorządowy.

(Taki więc tylko podatek będą płacili także np. dorożkarze samochodowi nawet wówczas, gdy mają dwie dorożki, z których jedną sami prowadzą, a do drugiej najmują szofera. Tak samo każda pracownia o charakterze przemysłowym bez względu na to, czy jej właściciel posiada kartę rzemieślniczą czy nie)

2) Przedsiębiorstwom, które prowadzą handel towarami, podlegającymi scalonemu podatkowi przemysłowemu i których przeciętny obrót temi towarami nie przekraczał w stosunku rocznym za lata 1930 i 1931 — 50 proc. ogólnego obrotu, obniża się zryczałtowany podatek o 20 proc.

(Tej ulgi powinni dopilnować w szczególności kupcy branży kolonialnej).

Zryczałtowany podatek jest płatny w czterech równych ratach: 15 kwiet-

nia, 15 lipca, 15 października i 15 grudnia.

Nakazy płatnicze na podatki zryczałtowane mają urzędy skarbowe rozciągać do dnia 31 marca 1934.

Do tego samego terminu mają urzędy zawiadomić pisemnie o wyłączeniu od podatku zryczałtowanego tych przedsiębiorstw, których obrót przeciętny z lat 1930 i 1931 nie przekroczył wprawdzie sumy zł 45.000, które jednak w jednym z dwóch ostatnich lat (1932 lub 1933) wykazały znaczny wzrost obrotów w stosunku do lat 1930 i 1931, mianowicie conajmniej o 50 proc.

Odwolania do wymiarów podatku zryczałtowanego, tak samo odwołania od zawiadomień o pozbawieniu prawa

z korzystania z podatku ryczałtowego w myśl poprzedniego ustępu t. j. z powodu przekroczenia w latach 1932 lub 1933 przeciętnego obrotu z lat 1930 i 1931 o przeszło 50 procent, jak wreszcie z powodu nieprzyznania prawa do ryczałtu wbrew postanowieniom rozporządzenia, można wnieść tylko w terminie do dnia 1 maja 1934 włącznie.

Ponieważ, jak można wnioskować z rozporządzenia, data faktycznego doręczenia nakazów płatniczych, doręczenie spóźnione lub wogóle nie uskutecznione (jak to się zdarza przy rozsyłaniu nakazów na zwykły podatek obrotowy), nie zwalnia od obowiązku wniesienia odwołania w terminie do 1 maja, interesowani płatnicy powinni się sami przekonać przed tym terminem, czy i jaki przyznano im ryczałt, aby móc w razie potrzeby w terminie do 1 maja wnieść odpowiedni środek prawny.

JÓZEF WANKE.

KRONIKA GOSPODARCZA

Spadek dolara zatrzymany

Ub. soboty wystąpiła na wszystkich giełdach dalsza zwykła funta angielskiego oraz zatrzymanie się względnie bardzo nieznaczna poprawa dolara. Wyrażane są przypuszczenia, że zwykła funta, umożliwiona dzięki chwilowemu zaniechaniu przez fundusz interwencyjny angielski gry na niższą funta jest wyrazem przekonania, że dolar nie będzie mógł zniżkować w zbyt szybkim tempie, że przeto niebezpieczeństwo zbyt dużego rozpięcia kursów obywateli walut nie jest realne. Istotnie, uwzględniając olbrzymie transporty złota z Europy do Stanów Zjednoczonych, sięgające według ostatnich obliczeń w przeciągu 10 dni około 200 milionów dolarów, można dojść do wniosku, że amerykański fundusz interwencyjny będzie musiał zużyć bardzo poważną część swych funduszy w razie gdyby chciał w dalszym ciągu poważnie obniżyć kurs waluty amerykańskiej. Korona czeska jest w dalszym ciągu na wielu giełdach nienotowana; na innych kurs jej nie wykazuje większych zmian, widocznie w oczekiwaniu decyzji czechosłowackich izb ustawodawczych.

PODATKI I OPŁATY

(k) **Bezrobotni zwolnieni od podatku lokatorskiego.** Ministerstwo skarbu wydało okólnik do wszystkich władz skarbowych, w którym zwolniło bezrobotnych od opłaty podatku lokatorskiego. Warunki, od których okólnik uzależnia uzyskanie przez bezrobotnego zwolnienia, są następujące: Lokal, zajmowany przez bezrobotnego, nie może obejmować więcej, aniżeli 3 izby (2 pokoje z kuchnią), z tym dalszym warunkiem, że w tem mieszkaniu niema sublokatorów. Fakt, że bezrobotny pobiera zasiłek, niema żadnego wpływu na zwolnienie. Poza tem bezrobotny musi być zarejestrowany we właściwym urzędzie pośrednictwa pracy jako bezrobotny i musi się wykazać zaświadczeniem, że jest bez pracy i od jak dawna, oraz że nie ma sublokatorów. Władze skarbowe będą przyznawać zwolnienia od podatku lokatorskiego na cały rok podatkowy, jednakże ważność tego zwolnienia będzie zależała od czasu trwania faktycznego bezrobocia. Skoro bowiem bezrobotny uzyska pracę w ciągu tego roku podatkowego, będzie obowiązany, od następnego kwartału po uzyskaniu pracy, opłacać podatek. Ten sam obowiązek zaistnieje wówczas, gdy bezrobotny przyjmie do swego mieszkania sublokatora. Również bezrobotni, mający sublokatorów, mogą korzystać z ulg podatkowych w formie umorzenia podatku lokatorskiego. Może to nastąpić wówczas, gdy i sublokator jest bezrobotny. W tych wypadkach sublokator jest obowiązany przedłożyć zaświadczenie właściwego urzędu pośrednictwa pracy, iż jest bezrobotnym. Umorzenie podatku w tych wypadkach nastąpi od następnego kwartału po utracie pracy przez sublokatora.

(p) **Świadectwa przemysłowe dla księgarń-wypożyczalni książek.** Min. skarbu, okólnikiem z dn. 28 czerwca 1927 r. zwolniło wypożyczalnie książek, mieszczące się w jednym lokalu z księgarniami, a należące do tego samego właściciela, od obowiązku wykupienia oddzielnego świadectwa przemysłowego. Ministerstwo zezwoliło na prowadzenie tych przedsiębiorstw na podstawie świadectwa przemysłowego, nabytego dla księgarni. Wobec tego, że niektóre urzędy skarbowe na terenie Wielkopolski okólnika powyższego nie stosują, izba przem. handl. w Poznaniu odniosła się do izby skarbowej z prośbą, o zwrócenie urzędowi skarbowemu uwagi, że okólnik ten obowiązuje w dalszym ciągu. (AZ)

Z KRAJU

(k) **Wymiana akcji Banku Polskiego.** dnem 1 kwietnia roku bież. Bank Polski rozpocznie wymianę akcji pierwotnego typu na akcje nowego wzoru z nowym talonem i arkuszem kuponowym.

(k) **Zmiana cel czechosłowackich.** Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu podaje do wiadomości zainteresowanych, że z dniem 10 lutego r. b. podwyższono w Czechosłowacji cła przywozowe: od masła z 210 kc. na 420 kc., od sadła wieprzowego i gęsiego topionego z 200 kc. na 300 kc.

(k) **Ułgi kolejowe dla odznaczonych.** Odpowiadając na apel p. Starzaka, wyrażony na jednym z ostatnich posiedzeń komisji budżetowej sejm, minister komunikacji inż. M. Budkiewicz wydał zarządzenie, przyznające daleko idące ulgi przy przejazdach kolejowych dla osób odznaczonych orderami polskimi. I tak odznaczeni Krzyżem Niepodległości z mieczami korzystać będą z takich samych ulg jak odznaczeni Krzyżem Wirtuti Militari, t. j. 80 procent ulg w stosunku do normalnej taryfy, a pozostali odznaczeni korzystać będą z ulg jak urzędnicy państwowi, t. j. opłacać będą 50 procent taryfy.

(k) **Jak Niemcy traktują listy handlowe.** Mamy przed sobą list handlowy, wysłany z Jaworza (Jauer) na Śląsku przez pewną firmę handlową. List przyszedł do Poznania oblepiony znaczkami z napisem „Zur Devisenüberwachung zollamtlich”. List był otwierany w Berlinie przez kontrolę. Wskutek tego naturalnie przesyłka się znacznie opóźniła. W kołach kupieckich uważa się, że podobny sposób traktowania listów handlowych, kierowanych do Polski, powinien znaleźć również odpowiednie potraktowanie listów handlowych, kierowanych do Niemiec. (kl)

(k) **Wieczory dyskusyjne w Związku Tow. Kup.** W najbliższy wtorek dnia 20 b. m. o godz. 20 odbędzie się wieczór dyskusyjny w Domu Kupieckim Polskiego (ul. Zwierzyniecka 12) z referatem p. Edmunda Gramzy, naczelnika w Ubezpieczalni Społecznej w Poznaniu n. t. nowych przepisów scaleniowych. Aktualny ten temat wzbudzi wśród kupiectwa wielkie zainteresowanie.

(k) **Walne zebranie Związku Obrony Przemysłu Polskiego w Poznaniu** odbędzie się 22. b. m., o godz. 16 m. 30 w sali Koła Towarzystwa w Bazarze, ul. Nowa 8, I piętro.

Z ZAGRANICZNY

(z) **Zatargi celne.** Polityka kontyngentowania przywozu, dodatków walutowych do cel i reglamentacji obrotu dewizowego doprowadza do coraz to nowych nieporozumień i zatargów celnych. Tak więc Francja znajduje się w zatargu z Niemcami, Włochami i Anglią. Niemcy są w stanie beztraktatowym i wojny celnej z Finlandią. Hiszpania i Urugwaj są w przededniu zatargu celnego na tle zakazu wwozu mięsa mrożonego do Hiszpanji. Urugwaj zawiadomił rząd hiszpański, że od dnia 1 marca obciążać będzie towary hiszpańskie dodatkami do cel w wysokości 50%, o ile traktat handlowy z roku zeszłego nie będzie do tego dnia ratyfikowany. Światowa polityka handlowa odbiega, jak widać, od zobowiązań, zawartych w t. zw. londyńskim „rozjemie celnym”, z którego zresztą wycofały się już dwadzieścia dwa państwa.

(k) **Znakowanie towarów przy imporcie do Stanów Zjednoczonych.** W dniu 31 stycznia r. b. ogłoszone zostały w Stanach Zjedn. A. P. przepisy, dotyczące znakowania towarów importowanych, które przewidują, że począwszy od 10 maja 1934 r. znak pochodzenia musi zgodnie z postanowieniami artykułu 304 ustawy celnej zawierać nazwę kraju pochodzenia. Dotychczas bowiem dopuszczane było znakowanie towarów nazwą miast względnie prowincji czy okręgów danego kraju. W ten sposób od 10 maja r. b., jako ważne uważane będą jedynie znaki wskazujące wyraźnie na kraj pochodzenia.

Samorząd gospodarczy a ubezpieczenia społeczne

W warszawskiej Izbie Przemysłowo-Handlowej odbyło się posiedzenie Międzyizbowej Komisji Polityki Socjalnej, na którym przedyskutowano szereg zasadniczych i aktualnych spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych. W szczególności Komisja poddała rozpatrzeniu sprawę zacieśnienia współpracy izb przemysłowo-handlowych z ministerstwem opieki społecznej oraz izbą i zakładami ubezpieczeń społecznych, uchwalając w tej mierze szereg wniosków, które w najbliższym czasie przedłożone będą czynnikom rządowym. Następnie uchwalono wyrazić do władz w wnioskami o wznowienie prac Rady Ubezpieczeń Społecznych, która jako kolegjalny organ doradczy ministerstwa ma do spełnienia — właśnie w okresie wykonania ustawy o ubezpieczeniu społecznym — bardzo ważne zadanie.

Szczególną uwagę poświęciła Komisja rządowemu projektowi rozporządzenia Prezydenta R. P. nowelizującemu niektóre postanowienia o ubezpieczeniu pracowników umysłowych. W wyniku przeprowadzonej dyskusji stwierdzono, że projekt ten wykazuje tendencję do rozwiązania na jego zasadach przymusu ubezpieczenia na jak najszersze rzesze robotników przy równoczesnym zmniejszeniu świadczeń na rzecz ubezpieczonych. Wyraża się to przedewszystkiem w postanowieniach, rozszerzających uprawnienia ministra opieki społecznej odnośnie zaliczenia tych lub innych grup pracowników do kategorii pracowników umysłowych, co w praktyce zwiększyłoby obciążenia socjalne życia gospodarczego.

Podobne tendencje ujawniają się w tych przepisach projektu, które zastrzegają warunki zwolnienia z obowiązku ubezpieczenia w Z. U. P. U. pracowników związków samorządowych i innych instytucji publiczno-prawnych.

Komisja uchwaliła szereg poprawek szczegółowych do projektu zmierzających do złagodzenia niepożądanych dla życia gospodarczego skutków, jakie pociągnęłyby za sobą realizacja jego w obecnym brzmieniu.

Z życia towarzystw

Z Kat. Tow. Przemysłowców Poznańskich. Roczne walne zebranie Kat. Tow. Przemysłowców Poznańskich, zagał przez p. Tomczak. Wśród komunikatów zarządu odczytał sekretarz p. Jarczyński, petycję w sprawie udogodnienia komunikacji wystosowaną do dyrekcji P. K. E., którą wszyscy obecni podpisali.

Z kolei przewodnictwo obrad objął p. dyr. Ehrenberg.

Pogląd na całokształt pracy organizacyjnej, wygłosił prezes p. Tomczak. Sprawozdanie z rocznej działalności odczytał sekretarz p. Jarczyński. Sprawozdanie kasowe przedstawił skarbnik p. Sosnowski, z biblioteki p. Wytyk.

W dyskusji nad sprawozdaniami podkreślono sumienną pracę zarządu a szczególnie skarbnika. Na propozycję komisji rewizyjnej udzielono zarządowi pokwitowania.

Do zarządu — w miejsce ustępujących pp. Tomczaka, Stelmaszyka i Jarczyńskiego — wybrano pp. Jana Matysiaka, Fr. Duszczyka i K. Jarczyńskiego ponownie. Następnie dokonano wyboru komisji rewizyjnej, pocztu sztandarowego oraz delegatów do Zw. Tow. Przem. i Rzemieśln.

W dowód uznania owocnej pracy na niwie społecznej mianowano — na wniosek zarządu — p. inż. Górnickiego członkiem honorowym.

Po omówieniu szeregu drobnych spraw zakończył p. dyr. Ehrenberg walne zebranie, zachęcając zebranych do dalszej pracy dla dobra rzemiosła.

Na osobno odbytem zebraniu ukonstytuował się zarząd jak następuje: prezes — Jan Matysiak, wicepr. — A. Malecki, obowiązki sekretarza powierzono W. Sosnowskiemu, skarbnikiem wybrano p. J. Sosnowskiego, bibliotekarzem Wytyka, gospodarzem Sliwińskiego, oraz pp.: Duszczyka i Maciejewskiego jako radnych. (jar)

Stronnictwo Narodowe

KOŁO LAZARZ

Zebranie plenarne z referatem p. red. F. Sołtyśiaka odbędzie się w środę, 21 b. m. o godz. 20 w sali zebrania Kasyna Obywatelskiego, M. Fecha 81. **Wszystkich członków o punktualne przybycie prosi Zarząd.**

Narodowa Organizacja Kobiet WILDA

Plenarne zebranie odbędzie się we wtorek, 20 b. m. o godz. 19.30 na sali przy ul. Czesława 5. Na porządku obrad bardzo ciekawy referat. O liczny udział członkiń uprasza Zarząd.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Posiedzenie budżetowe Rady miejskiej m. Poznania

W środę, 21 bm. odbędzie się o godzinie 18.30 budżetowe posiedzenie Rady miejskiej miasta Poznania.

P. K. E. contra „Przegląd Codzienny“

W dniu 19. b. m. zasiadł na ławie oskarżonych b. red. odpowiedzialny „Prz. Codz.“ p. Kierczyński Bolesław z oskarżenia dyrektora P. K. E. zastępowanej przez adw. Izyckiego i Paszkiewicz.

Prywatny akt oskarżenia dotyczy artykułu „P. Codz.“ z d. 9. 8. ub. r. p. t. „Tuszowanie nadużyć w Pozn. Kolei Elektrycznej. Plondrowanie akt po nocy“.

Artykuł ten zawiera szereg zarzutów pod adresem dyrekcji P. K. E. i urzędników, a między innymi sfalszowanie bilansu i wynoszenie akt z ogniotrwałej kasy.

Na rozprawę zawezwano 14 świadków. Na wniosek obu stron rozprawę odroczone dla powołania dodatkowych świadków. (S)

Zwłoki kobiety w kanale

Robotnicy zatrudnieni pracami w kanałach miejskich, w pobliżu łazienek miejskich na Bociance w Poznaniu, znaleźli dziś rano zwłoki kobiety. Przynajmniej zwłoki wisiły tam już od dłuższego czasu.

Czy zachodzi tu samobójstwo przez powieszenie, czy też mistyfikacja samobójstwa, wyjaśni to zapewne wdrożone natychmiast śledztwo.

Na miejsce znalezienia zwłok przybyła policja, celem przeprowadzenia śledztwa. Wydobycie zwłok nasuwało poważne trudności. Znajdowały się one w kanale burzowym przy ul. Św. Jerzego w pobliżu Łazienek miejskich. Jest to kanał prowadzący od Wildy i jest możliwe, że zwłoki przypędzone zostały tam przez burzę.

Zakończenie kursu P. C. K. w Poznaniu

W Szkole Pielęgniarstwa Polskiego Czerwonego Krzyża w Poznaniu przy ul. Grottera 5 odbyło się w niedzielę uroczyste rozdanie świadectw 23 absolwentkom szkoły. Do opuszczających uczelnię absolwentek przemówił prezes P. C. K. na okręg wielkopolski p. prof. dr. Jurasz. Instruktor tej szkoły p. Rudnicka odczytała sprawozdanie szkolne. Następnie przemawiali pp. kierowniczka szkoły p. Martin, naczelnik lekarz wojewódzki p. dr. Zaroski i przedstawicielka zarządu głównego p. hr. Tarnowska, która też rozdała świadectwa.

Świadectwa ukończenia Szkoły Pielęgniarstwa P. C. K. w Poznaniu, otrzymały pp.: Jadwiga Jankowska, Irena Gierszewska, Władysława Ciesielska, Irena Tarkowska, Lucja Rebelkówna, Jadwiga Maciejewska, Helena Jagodzińska, Janina Twardowska, Irena Zjawińska, Irena Hofmańska, Stefania Mężyńska, Janina Janiakówna, Marja Pałędzka, Dorota Mundkowska, Zofia Wojciechowska, Helena Frąckowiakówna, Róża Kłębowska i Cecylja Komasińska. (kl)

Walne zebranie Zw. Urzędników Miejskich

17 bm. w sali Królowej Jadwigi zagał p. dyr. Ignacy Kaczmarek walne zebranie Zw. Urzędników Miejskich, powołując do prezydium pp.: inżyniera Pohmana, Jurka, Mizere i Kowalaka. Walne zebranie uchwaliło upoważnienie dla zarządu do zaciągnięcia pożyczki na wykończenie domu wypoczynkowego w Promieniu pod Pobiedziskami oraz obniżenia składek dla emerytów. Ponadto toczyła się ożywiona dyskusja n. t. bolączek urzędników miejskich. (S)

Włamywacze w banku

W nocy na niedzielę dopuszczono się kradzieży z włamywaniem w niemieckiej kasie oszczędności w Królikowie w powiecie szubińskim. Włamywacze dopuścili się rutynowani złodzieje kasowi, którzy rozpruli tak zwanym rakiem kasę i usiłovali skraść pieniądze. Znajdowała się tam gotówka w sumie 3 tys. złotych w jednej z bocz-

Obrady przedstawicieli handlowych i kupców podróżujących

Walne zebranie w Bazarze

Doroczne walne zebranie Stow. Kupców Podróżujących i agentów handlowych R. P. odbyło się w sobotę w sali Bazaru. Obrady zagał w pierwszym terminie p. wiceprezes Sroka, w drugim p. prezes Matuszak, prosząc na marszałka zebrania p. Stefana Kuncego, prezesa Rady Zrzeszeń. Ponadto weszli do prezydium pp.: Jan Szymański jako sekretarz oraz p. Wegenke i radny miejski Arlt jako ławnicy.

Jako nowych członków przyjęto pp.: Józefa Wojciechowskiego, Marjana Szymczaka, Józefa Łukaszewskiego i Jana Słotałę.

Wyczerpujące sprawozdania z czynności zarządu przedłożyli pp.: Matuszak jako prezes, Kerker jako sekretarz, Chęciński jako skarbnik, Ulatowski jako bibliotekarz i Listing jako kurator wdów i sierót. Po sprawozdaniu komisji rewizyjnej wygłoszonym przez p. Maja, udzielono zarządowi po krótkiej dyskusji absolutorjum. Należy podkreślić, że do Stow. Chrzęść. Kupców Podróżujących należy 146 członków. Współpraca z Radą Zrzeszeń była bardzo ścisła. Ponadto podejmowano szereg prac, mających na celu zorganizowanie chrześcijańskich kupców podróżujących i podniesienie ich pozycji społecznej w życiu han-

dlowym.

W wyborach prezesem wybrano ponownie p. Matuszaka, sekretarzem p. Kerker, skarbnikiem p. Chęcińskiego, a członkami pp.: Sroka, Ulatowski, Rypińskiego, Petersa, Brodniewicza, Arlt i Naglera. Opiekunem wdów i sierót wybrano ponownie p. Listinga. Do komisji rewizyjnej weszli pp.: Maj, Krzyżanowski i Wegenke. Do sądu koleżeńkiego wybrano pp. Kuncego, Szymańskiego, Wegenkego i Krzyżanowskiego. Jako delegatów do Rady Zrzeszeń wybrano pp.: Sroka, Rypińskiego, Kerker, Kostańskiego, Szymańskiego, Szarzyńskiego i Rogozińskiego.

Po wyborze przewodniczący obrad p. prezes Kunce zaapelował do członków zarządu jak i Stowarzyszenia o zgodną i harmonijną współpracę. Składki członkowskie ustalono w wysokości 6 zł miesięcznie łącznie z abonamentem „Kupca“ i „Świata Kupieckiego“. W ożywionej dyskusji i wolnych głosach poruszono m. i. sprawę jednolitej odznaki dla członków oraz szereg spraw o charakterze wewnętrznio-organizacyjnym. Przemawiali m. in. pp.: Dzikowski, Knypiński, Krzyżanowski, Sroka, Rypiński, dr. Rzepecki, red. L. Gustowski, Wojczak, Krysicki, Listing i Ulatowski. (kl)

Przedsiębiorcy węglowi radzą nad swą dolą

W ub. niedzielę w salce restauracji „Cechowej“ odbyło się pierwsze walne zebranie Stow. Detalistów materiałów opalowych.

Zebranie zagał prezes p. Franciszek Bydlowski, poczem członkowie zarządu złożyli szczegółowe sprawozdanie z działalności od marca ub. r. Stowarzyszenie liczy 54 członków i powstało w celu zjednoczenia kupców detalicznych materiałów opalowych i obrony ich interesów. Między innymi stowarzyszenie wykazało ożywioną działalność w kierunku oczyszczenia naszego miasta z tak zw. hauserów to jest ulicznych sprzedawców węgla, nie posiadających składnicy, uporządkowania stosunków między koncernami

i hurtownikami a detalistą oraz zwalczania niedozwolonego handlu węglem kolejarским.

Do zarządu wybrano jako prezesa ponownie p. Bydlowskiego, na pozostałych zaś członków pp.: Pawłowski, Taukowiłka, Gogulskiego, Konrada, Marciniaka, Baneckiego i Stanisławskiego. Walne zebranie uchwaliło 30 zł jako ofiarę na najbiedniejsze dzieci m. Poznania oraz 20 zł na pomnik Wdzięczności.

Uchwałę walnego zebrania stworzono fundusz zapomogowy, poczem po ożywionej dyskusji, w której przemawiał m. in. przedstawiciel „Kurjera Poznańskiego“, prezes Bydlowski zamknął owocne obrady. (S)

Nocna służba aptek

Sródmieście: Apteka 27 Grudnia, ul. 27 Grudnia 18. — Apteka Zielona ulica Wrocławska 31 — Apteka Czerwona, Stary Rynek 37.

Łazarz: Apteka Św. Łazarza, ul. Strusia nr. 9.

Jeżyce: Apteka pod Gwiazdą, ul. Kraśzewskiego 12.

Wilda: Apteka pod Koroną, Górna Wilda 81.

Oprócz tego dyżurują: Apteka przy Krzyżu, Główna 19. — Apteka na Sołaczku, ul. Mazowiecka 12. — Apteka w Starolecie. — Apteka Karpińskiego, Górczyn.

KRONIKA KOŚCIELNA

— **Nabożeństwa pasyjne.** Wczoraj, w pierwszą niedzielę Wielkiego Postu, odbyły się po południu w kościołach naszych nabożeństwa pasyjne.

W katedrze poznańskiej wygłasza kazania pasyjne ks. infułat Fr. Ruciński, w kościele św. Marcina ks. dr. Spikowski. Kościoły były przepelnione wiernymi.

nych kasetek. Złodzieje nie zdołali jej jednak rozbić. Włamywacze zabrali znajdujące się w biurze przedmioty, stanowiące własność kasjerki p. Emy Baumund, a mianowicie futro, 60 zł gotówki znajdującej się w torebce, złoty zegarek damski i walizę z bielizną, łącznej wartości 1 600 zł. (kl)

KALENDARZYK

Poniedziałek, 19 lutego 1934.

Słońce: wschód 6.44 — zachód 16.55.

Księżyc: wschód 8.37 — zachód —

— długość dnia 10 godzin 11 min.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniw. Pozn.: Poniedziałek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza wysoka plus 5 st. C., ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 759 mm. pochmurno, wiatr zachodni. — W ub. dobie temperatura najwyższa plus 6 st. C., najniższa plus 2 st. C.

Kal. rzk.: Konrada — jutro Leona.

Kal. słow.: Czcistawa — jutro Lubomil.

Fragment wystawy harcerskiej „piątki“, która się mieści w szkole powszechnej przy ul. Św. Marcina.

OSOBISTE

— **Osobiste.** Tow. Lekarzy Czeskich na zebraniu 5 bm. wybrało swoim członkiem honorowym prof. dr. Antoniego Jurasza, przyznając mu w ten sposób najwyższe odznaczenie zawodowe, jakim dysponuje Czechosłowacja.

W najbliższym czasie prof. dr. Jurasz wyjeżdża do Pragi i Brna, celem wygłoszenia wykładów na tamt. uniwersytetach.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— **Nowe przepisy ubezpieczeń społecznych** — oty temat wieczoru dyskusyjnego, który odbędzie się we wtorek, dnia 20 bm. o godz. 20 w sali Domu Kupiectwa Polskiego, ul. Zwierzyniecka 12. Na referenta powyższego zagadnienia uproszony został p. Edmund Gramza, naczelnik wydziału świadczeń ubezpieczalni społecznej w Poznaniu. Związek Towarzystw Kupieckich uprasza o liczny udział członków.

— **K. P. H. „Wilków Morskich“.** Zebranie plenarne we wtorek, 20 bm w szkole im. Konarskiego przy ul. Marji Magdaleny 2 o godz. 19.30.

— **Tow. Młodych Przemysłowców** — wydział szewski. Walne zebranie wydziału w środę, 21 bm. o godz. 20 w lokalu p. Światalskiego ul. Podgórna 13.

— **Stow. Młodzieży Polskiej parafii św. Michała.** Zebranie plenarne w środę, 21 bm. o godz. 19.45 w ognisku przy ulicy Stolarskiej.

— **Poznańskie Tow. Filozoficzne.** W środę, 21 bm. o godz. 20 w sali 22 Coll. Minus. zebranie naukowe z odcytem p. dr. Marjana Wachowskiego p. t. „O dążności do scentyfikacji wychowania“.

— **W Tow. Miłośników Języka Polskiego.** We wtorek, 20 bm. o godz. 20 w sali 19 Coll. Minus walne zebranie z odcytem prof. Ulaszyna p. t.: „Święty Jozafat, św. Jozafat, czy św. Józefat“.

WYKŁADY

— **„Podłoże rozwoju myśli słowiańskiej w Wielkopolsce“.** Na powyższy temat wygłosi red. T. Powidzki referat dziś, dnia 19 bm. na wieczorze poniedziałkowym Tow. polsko-czechosłowackiego w Klubie Urzędniczym (Fredry 12). Wstęp bezpłatny.

Jutro, 20 bm. mówić będzie Kazimiera Murawska która studjowała na uniwersytetach w Waszyngtonie i Kalifornii na temat: „Chiny wczoraj i dziś“ (cz., I.). — Wykład ilustrowany będzie licznymi, barwnymi i oryginalnymi przezroczkami. — Wstęp na wykład 30 gr i 15 gr.

ZYCIE SOKOLE

— **Żeńskie Tow. gimn. „Sokół“ Poznań-Lazarz.** Plenarne zebranie w środę, 21 bm. o godz. 20 u p. Dolatkowskiego przy Rynku Łazarskim.

— **„Sokół“ — okręg poznański.** Wzywamy wszystkich członków gniazd poznańskich do jak najliczniejszego udziału w pogrzebie śp. druha Jana Alejskiego, b. naczelnika okręgu V (w Berlinie) oraz b. naczelnika okręgu poznańskiego. Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 20 bm. o godz. 15.30 z domu żałobny przy ul. Śniadeckich 13. Poczty sztandarowe pożądane.

— Również wzywa się członków gniazda Poznań I (Sródmieście) do udziału w pogrzebie.

WYSTAWY

— **Tow. Miłośników Fotografii w Poznaniu komunikuje,** że w lokalu przy ul. Libelta 14 otwarta została wystawa prac artystów fotografików z Kapetown (Afryka Południowa), obejmująca około 50 eksponatów, nadzwyczaj ciekawych w ujęciu egzotycznych motywów. Wystawa otwarta jest codziennie w godzinach od 11—3 i 16—20 (w soboty i niedziele tylko przed południem). Wstęp 20 gr od osoby, dla członków bezpłatnie.

WYCHOWANIE, KURSY

— **Kurs języka szwedzkiego Stow. Polsko-Szwedzkiego** odbywać się będzie od 21 bm. w każdą środę od godz. 20 w sali posiedzeń Syndykatu Pracy przy ul. Skarbowej 14. II ptr. Przed lekcją przyjmie się także jeszcze zgłoszenia. Dalszych informacji udziela prof. dr. Böhm, ul. Lodowa 1, tel. 79-75.

— **Trzeci wieczór Akcji Katolickiej.** Dziś, w poniedziałek, 19 bm. o godz. 19.30 w domu parafjalnym św. Marcina odbędzie się trzeci wieczór kursu metodyczno-programowego dla Parafjalnych Zarządów Akcji Katolickiej. Przemawiać będą ks. dyr. Galdyński na temat: „Rekolekcje zamknięte — szkoła ducha apostołskiego“, oraz p. mg. Gniazdowski na temat: „O miesięcznym posiedzeniu Zarządu Parafjalnej Akcji Katolickiej“.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Sodalicyja Panien Urzędniczek.** — Schadzka towarzyska w środę, 21 bm. o godz. 19.30 w sali sodalicyjnej OO. Jezuitów.

— **Pokaz racjonalnego stosowania gazu** w gospodarstwie domowym odbędzie się 21 bm. o godz. 17 w poradni Gazowni Miejskiej przy ul. Grobla 15.

Sąd doraźny w Kaliszu

Ujęcie sprawcy napadu bandyckiego w Działoszynie

Kalisz, 18 lutego.

Jak już poprzednio donosiliśmy, w osadzie Działoszynie dokonano w ubiegłym tygodniu napadu rabunkowego na sklep Fajgi Aleksandrowicz, przy czym bandyta zabił córkę Aleksandrowiczowej, 35-letnią Goldę.

W śledztwie policyjnym ustalono, że bandyta posługiwał się żargonem, choć na Żyda nie wyglądał. Ten szczegół ułatwił przychwylenie bandyty, zwłaszcza, iż ustalono, że w Działo-

szynie mieszka 35-letni Józef Jędrysiak, biegle władający żargonem. Jędrysiaka aresztowano i w czasie przeprowadzonej konfrontacji Aleksandrowiczowa i druga jej córka poznały w Jędrysiaku bandytę.

Jędrysiak, którego osadzono w więzieniu, przyznał się do swego czynu, za który odpowiadać będzie prawdopodobnie przed sądem doraźnym w Kaliszu.

Tragedja małżeńska przed sądem

Mąż skazany na pół roku więzienia za zabójstwo niewiernej żony

Chojnice, 18 lutego.

W lecie ub. roku rozegrał się pod Stężycą, powiatu kartuskiego krwawy dramat małżeński. Urzędnik Wacław Szyszko wystrzelał z rewolweru pozabawil życia żonę, którą podejrzewał o zdradę małżeńską. Po dokonaniu zabójstwa, Szyszko w zamiarze samobójczym ciężko się zranił. Obecnie po zupełnym wyleczeniu się stanął przed sądem, oskarżony o zabójstwo żony.

Oskarżony do winy umyślnego zabójstwa żony nie poczuwa się. Twierdzi, iż żonę zbyt głęboko kochał, by jej mógł wyrządzić jakąś krzywdę. Strzał padł niespodziewanie w chwili, kiedy dobywał z kieszeni broń, by sobie odebrać życie. Oskarżony opowiada, jak przybył do Stężycy, gdzie żona jego przebywała na letnisku i znalazł w jej walizce przypadkowo listy i fotografię pewnego urzędnika z Warszawy. Z li-

stów dowiedział się, że żona jego utrzymuje z urzędnikiem tym bliższe stosunki. Kiedy po jakimś czasie znalazł się z żoną w lesie na spacerze, rozmowa potoczyła się na temat odkrytych listów, poczem oskarżony zażył żonę, czy istotnie kocha swego kochanka. Kiedy padła lekceważąca odpowiedź „nie wiem, być może”, oskarżony błyskawicznie dobył z kieszeni rewolweru i wystrzelił. Kula zraniła śmiertelnie jego żonę. Oskarżony zaprzecza, aby żonę zabił umyślnie. Nie może wytłumaczyć tego, co się stało po wypowiedzeniu wyżej podanych słów.

Po przeprowadzonej rozprawie zapadł wyrok skazujący oskarżonego Szyszko za zabójstwo z niedbalstwa na pół roku więzienia z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na przeciąg 2 lat.

Ukradł konia, wóz, żonę i dziecko wędrownego muzykanta

Kalisz, 19 lutego.

Niecodzienny wypadek kradzieży notuje kaliska kronika policyjna. Oto wędrowny muzykant, niejaki Jan Kolczakowski, zamieszkały we wsi Łąki Pyzderskie, pow. konińskiego, doniósł policji, że Władysław Tutaj, znajomy

z nazwiska Kolczakowskiemu, ukradł mu konie z wozem i uprowadził razem żonę wraz z dzieckiem.

Tutaj udał się prawdopodobnie w kierunku Częstochowy.

Policja zajęła się odszukaniem złodzieja i uprowadzonych.

Ponura zbrodnia w Wieluniu

W trakcie bójki przebił nożem napastnika

Kalisz, 19 lutego.

Ulica Krakowskie Przedmieście w Wieluniu stała się onegdajszej nocy terenem krwawego morderstwa. Miaonowicie nad ranem znalezione leżące na chodniku, w wielkiej kałuży krwi, zwłoki młodego mężczyzny, a opodal skrwawiony nóż rzeźnicki.

Przeprowadzone przez policję śledztwo zdołało ustalić, że zabitym jest mieszkaniec Wielunia, 29-letni Zygmunt Łukasiewicz. W dalszym toku śledztwa wyszły na jaw szczegóły morderstwa.

Zamordowany Łukasiewicz, będący w towarzystwie dwóch swoich przyjaciół Salejdy i Pochrząsta, napadł wraz z przyjaciółmi powracającego do domu Stanisława Głowale, do którego czuli urazę osobistą. Zaskoczony napadem i bojąc się pobicia, Głowala dobył noża i zagroził nim napastnikom, a gdy ci ostatni, pomimo to, dopadli go, Głowala ugodził nożem najbliższego stojącego i najbardziej agresywnego Łukasiewicza, który padł trupem na miejscu. Policja aresztowała Głowalę w mieszkaniu jego rodziców.

do 7,50 zł; perlica 2,50—3,00 zł; królik 0,80 do 1,20 zł; bażant 1,80—2,00 zł.

Za jarzyny: 1 kg. ziemniaków 6 do 8 groszy; 1 kilogram szpinaku 1,20—1,40 zł; 1 pęczek pietruszki 10 gr; 1 kg. cebuli 20 gr; 1 kg. bobu 40—50 gr; 1 kg. kapusty 15—30 gr; 1 kg. brukselki 60—80 gr; 1 kg. rabarberu 0,80—1,20 zł; 1 kg. seleru 40 gr.

Za ryby: 1 kg. szczupaka 2,60—2,80 zł; okonia 1,40—2,00 zł; lina 2,40—2,60 zł; suma 2,60—3,00 zł; leszcza 1,40—2,00 zł; 1 kg. białych ryb 1,00—1,80 zł; 1 kg. sandacza 3,60—4,00 zł; 1 kg. karasia 1,20 do 2,00 zł; 1 kg. karpia 2,30—2,40 zł; za ryby śnięte płacono 40—60 gr mniej; 1 kg. zielonych śledzi 80—90 gr.

Za owoce: 1 kg. owoców suszonych 1,60—2,40 zł; jabłek 0,50—1,20 zł; 1 kg. orzechów włoskich 2,40—3,00 zł; laskowych 2,40—2,80 zł.

Masło nieco podrożało, pozatem ceny bez zmian. (hu).

KRONIKA POLICYJNA

— **Kradzieże i włamania.** Kradzieży z włamaniem dopuszczono się w nocy na niedzielę w piwnicy p. Pelagii Strojnej w Poznaniu przy ul. Wyspiańskiego 21. Łupem włamywaczy padła większa ilość porcelany i kryształów, wartości 700 zł. — W nocy na poniedziałek włamano się do mieszkania p. Hugona Koeniga. Włamywacze przetrzasnęli całe mieszkanie; narazie nie zdołano ustalić, co skradziono. Dochodzenia przeprowadza komisariat II. W ciągu ostatnich 2 dni zgłoszono w policji ogółem 28 doniesień o kradzieżach i włamaniach. (kl.)

— **Obława policyjna.** Policja poznańska przeprowadziła obławę za elementem

gniazda złodziejskie i 6 podejrzanych lokali, przy czym przytrzymano 3 podejrzanych osobników, których jednak zwolniono po stwierdzeniu ich nazwisk. (kl.)

— **Aresztowania.** Na gorącym uczynku kradzieży drzewa z terenu warowni 3 na Głównej przytrzymał dozorca wspomnianej warowni Wincentego Rosina (ul. Gnieźnieńska 61) i Aleksandra Celiana (ul. Gnieźnieńska 69). Obaj są już notowani policyjnie. — Jako poszukiwanego przez sąd powiatowy w Poznaniu ujęto 53-letniego Piotra Nowaczka rodem z Ostrowa, w ostatnim czasie bez stałego mieszkania. — Również jako poszukiwanego przez sąd, wydział śledczy P. P. w Poznaniu osadzono w areszcie policyjnym 25-letniego ślusarza Antoniego Suchego, bez stałego mieszkania — Za kradzież roweru p. Franciszkowi Porzygowskiemu z Poznania (Rybaki 13) ujęto Mieczysława Cybińskiego bez stałego mieszkania. — Za ciężki uraz cielesny osadzono w areszcie policyjnym 18-letniego robotnika Władysława Szymiszewskiego (ul. Wenecjańska 11-12). — Za kradzież drobiu u p. Marjanny Klatt i p. Stanisława Moska, dokonanej przed kilku dniami, ujęła policja Jana Kycię (ul. Kościelna 26), Zygmunta Staszewskiego (ul. Jeżycka 44) i Jana Szuberta (G. Wilda 55). (kl.)

— **Skonfiskowany rewolwer.** W restauracji przy ul. Średniej w Poznaniu wszczął awanturę mieszkający w tym samym domu Jan Pawlak. W pewnej chwili dobył on rewolweru i odgrażał się nim. Wobec tego, że nie miał pozwolenia na noszenie broni, policja obłożyła rewolwer aresztem. (kl.)

Dyrektorowie „Volksbanku“ na wolności

Bydgoszcz, (Tel. wł.). W ub. sobotę sąd zażaleninowy rozpatrzył na specjalnym posiedzeniu sprawę aresztowanych dyrektorów „Volksbanku“, pp. Kreffta i Bigalke i zarządził ich zwolnienie z aresztu.

Utworzenie Tow. Polsko-Czechosłowackiego w Lesznie

Leszno, 19 lutego.

Z inicjatywy Tow. Kupców Chrześcijańskich w Lesznie, a zwłaszcza senj. Józefa Góreckiego i prezesa radcy Metelskiego odbyło się 17 bm. w sali hotelu Polskiego zebranie, celem założenia na tut. terenie Tow. Polsko-Czechosłowackiego. Zebranie konstytucyjne zaszczycili swoją obecnością pp. konsul Czechosłowacji w Poznaniu p. Doleżał, prezes Tow. Polsko-Czechosłowackiego w Poznaniu Kierski i prof. Hanus. Obrady zagał radca Metelski, witając m. in. dostojnych gości z Poznania, starostę p. Zenkiewicza, ks. prob. Jankiewiczą, burm. Kowalskiego. Przewodniczącym zebrania został dyr. p. Perzyński, który w pięknym przemówieniu wskazał na zaśluzgi około nauczania w języku rodzimym, położone przez Czecha A. Komeńskiego. Następnie prof. Machnikowski w dobrze ujętym referacie omówił rolę i zaśluzgi Czechów na polu gospodarczym i kulturalnym Leszna. Prezes p. Kierski mówił o zadaniach Tow. Polsko-Czechosłowackiego, a po nim prof. U. P. p. Hanus przedstawił historię powstania Leszna, osiedlenia się Czechów, rolę Komenjusza jako reformatora szkolnictwa na całym świecie, jak i jego stosunek do Polski i polskiej mowy. Po przemówieniu p. konsula Doleżała dokonano wyboru zarządu, w skład którego weszli pp.: radca Metelski — prezes, dr. Świderski, dyr. Perzyński — wiceprzewodniczący, prof. Machnikowski — sekr., A. Krajewicz — zast., dyr. Zielenik — skarb., prof. Karpiński — biblj., yr. Orłowska, dyr. Wojdon, Nowakowski, Kaźmierski, J. Górecki, dr. Opatrny — ławnicy. Do komisji rewizyjnej weszli pp.: dyr. May, T. Zgajński i B. Kotlarski.

Uczestnicy zjazdu Związku Hallerczyków, chorągwi wielkopolskiej

— **W sprawie uczniów i uczennic kupieckich.** Dokształcająca Szkoła Kupiecka podaje do wiadomości: Wszyscy dotąd nie zgłoszeni uczniowie i uczennice, również chłopcy do posyłek, winni zgłosić się natychmiast do sekretariatu, ul. Śniadeckich 54-8. Również uczennice, praktykujące w zakładach kwiatów podlegają obowiązkowi szkolnemu.

— **Zarząd Funduszu Szkolnictwa Polskiego Zagranicą zawiadamia,** że biuro Funduszu zostało przeniesione z dniem 15 bm. z Al. Ujazdowskich 37 m. 7, tel. 9-40-01 na ul. Mazowiecką 1 m. 5 (front III piętro, winda), tel. 666-05.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Polska Pielgrzymka Narodowa do Ziemi Świętej** na zakończenie Roku Świętego ze zwiedzeniem Egiptu, Aten i Konstantynopola pod kierown. Ks. prałata Marchewki od 20. III. do 17. 4. Cena zł 1190. Informacje i zapisy w Biurze Podróży Wagons-Lits-Cook, Poznań, Gwarna 12. zg 5611

— **Akademja papieska w parafii św. Krzyża.** W pięknie przybranej sali kina „Polonia“ na Górczynie odbyła się przy licznych udziałach członków uroczysta akademja papieska, urządzona przez Akcję Katolicką parafii św. Krzyża w Poznaniu. Protektorem akademji był proboszcz miejscowy ks. Skórnicki. Na program akademji złożyły się deklamacje i śpiewy oddziału męskiego chóru kościelnego pod kierunkiem p. Vietza, organisty parafii św. Krzyża. Referat okolicznościowy wygłosił p. adw. Bronisław Tetzlaff. (kl.)

— **Z Akademji Papieskiej w Starolecie.** W ub. niedzielę o godz. 17 w sali parafjalnej odbyła się piękna uroczystość papieska przy nader licznych udziałach wiernych tut. parafii. Akademje zagał prezes Akcji Katolickiej, p. Kosecki, który wygłosił słowo wstępne, a referat zasadniczy wygłosił ks. prof. Hain. Na dalszy program tej uroczystości złożyły się: występy chóru kościelnego, deklamacje, oraz występy dzieci z ochronki itp. W końcu przemówił w gorących słowach ks. dr. Gładysz, poczem wspólnym odśpiewaniem pieśń „My chcemy Boga“, zakończono uroczystość, która na uczestnikach zrobiła ja knajlepsze wrażenie.

— **Wystawa harcerska „Piatki“.** Zapowiedziana na ub. niedzielę wystawa prac harcerskich drużyn im. Ks. J. Poniatowskiego w szkole św. Marcińskiej, cieszyła się niezwykle liczną frekwencją zwiedzających. — Otwarcia wystawy dokonali o godz. 10 p. rektor St. Szulczewski, zakończenie odbyło się natomiast o godz. 18 przez kierownika wystawy p. hm. Cz. Wysznińskiego, poprzedzone przemówieniami prezesa PKH, p. E. Łukomskiego oraz komendanta drużyn, hm. A. Nowaka. Wyrocznieni w liczbie 15, harcerze otrzymali dyplomy, a drużyna orkiestry, druża A oraz gromady zuchowe listy pochwalne za najlepsze i najbardziej pomysłowe okazy. Przechodząc do zobrazowania samej wystawy, zaznaczyć trzeba, że liczyła ona blisko 500 eksponatów z różnych dziedzin prac harcerskich. Udział brało 147 wystawiających. Eksponaty, rozmieszczone w klasach szkolnych odpowiednio do wieku harcerzy, dały bardzo przejrzysty obraz wykonanych prac jak i poziomu poszczególnych drużyn.

Za tak doskonale urządzoną imprezę należy się kierownictwu drużyn uznanie i życzyliby należało, by podobne imprezy miały częściej miejsce.

— **Ze Związku Sprzedawców Gazet.** W sali p. Beyerowej pod przewodnictwem p. Szynkowiaka odbyło się walne zebranie Zw. Sprzedawców Gazet w Poznaniu. Głównym tematem obrad było ubezpieczenie zbiorowe w Zakładzie Ubezpieczeń na Życie w Poznaniu. Referat wygłosił p. kpt. Józef Bogdański i oświetlił wszechstronnie zasady wspomnianego ubezpieczenia. Przyjęto uchwałę, w której postanowiono do ubezpieczenia przystąpić. (kl.)

— **Kwartalne walne zebranie Tow. św. Wincentego a Paulo.** W niedzielę, 18 bm. odbyło się na sali parafjalnej, ul. św. Marcina 8, kwartalne walne zebranie Rady Wyższej Tow. św. Wincentego a Pauli przy licznych udziałach członków. Przewodniczył zebraniu p. A. Loster. Referat n. t. „Poświęcenie się rodzin Najśw. Sercu Jezusowemu“ wygłosił ks. prof. Zychliński. Zebrani w wielkim skupieniu wysłuchali ciekawego tematu, wynagradzając prelegenta oklaskami.

Po odczytaniu protokołu z ostatniego zebrania odbyła się podniosła uroczystość przyjęcia nowych członków, których powitał serdecznie przewodniczący, p. A. Loster. Imieniem J. Em. ks. Kardynała Prymasa dr. Hlonda witał gorąco nowo wstępujących ks. prał. dr. Taczak, podkreślając specjalnie znamienny fakt wstąpienia do organizacji emerytowanych nauczycieli, a także młodzieży S. M. P. w znacznej liczbie. Po sprawozdaniach z konferencji poznańskiej i bydgoskiej zakończono zebranie.

— **Z targu.** Dnia 18. b. m. na placu Sapieżyńskim płacono:

Za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 2,60—2,80 zł; 1 kg. masła mleczarskiego 2,80—3,20 zł; 1 kg. twarogu 0,60—0,80 zł; za litr śmietany 1,20—1,40 zł; litr mleka pełnego 1,80—2,00 groszy; mendel jaj 1,20 do 1,30 zł.

Za mięso: 1 kg. słoniny świeżej 1,50—1,60 zł; słoniny wędzonej 1,80—2,00 zł; wieprzowiny 1,20—1,40 zł; wołowiny 1,40—1,80 zł; cielęciny 1,20—1,80 zł; koziny 1,00—1,20 zł; skopowiny 1,30—1,60 zł; smalcu 2,40—2,60 zł.

Za drób i dziczyznę: kura 2,50 do 4,00 zł; kaczka 2,50—4,00 zł; gęś 4,00 do 9,00 zł; para gołębi 1,20—1,80 zł; indyk 4,00

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

JUNOSZA JAKO SZAJLOK

Warszawa, 16 lutego.

Podobno nasi aktorzy boją się wielkich ról wielkiego repertuaru. Powiadają, że cięży nad nimi „tradycja”. Tego grał Królikowski, tamtego Żółkowski, ową Modrzejowską. Każdy szanujący się, trzydziestki jeszcze nie dosięgający widz, lub co gorsza krytyk, uważa — rzekomo — za swój obowiązek kręcić nosem już zgóry, że to nie to, co tamto. Tamto, którego nie widział na oczy, a ledwie słyszał na uszy, że było. Wobec tego wzięcie się Junoszy za Szajloka byłoby małym bohaterstwem, czemś w rodzaju „Mori-turi te salutant!”.

Jeśli takie wzdraganie się istnieje, wyczuwam w nim trochę pięknej, nieuniknionej, nawet zbawiennej i obowiązkowej pozy. Piękność musi się trochę podrożyć. A jestem pewien, że niema w Polsce takiego aktorskiego pętaka, któryby nie był najświęciej przekonany, że on, właśnie on i tylko on jest jedynym Hamletem, Szajlokiem, Otellem, Królem Lirem i Bóg jeszcze wie czem. Tak mi powiedział w swoim czasie Grzymała Siedlecki. On, który teatr zlustrował i wypatrzył ze wszystkich stron, jako doradca literacki, dyrektor, autor i krytyk. Tute la lyre. A co do owej tradycji, to aktorzy, ludzie często inteligentni, czasem mądrzy, ale zawsze sprytni, wiedzą doskonale, iż dzisiejsza publiczność albo sięga wstecz do tradycji Węgrzyna, Junoszy, a co najwyżej Kamińskiego i Solskiego, albo zastanawia się raczej nad tradycją Wallace'a Berry i Chaplina. Urządzając piękną gierkę z obawami, trzęmą itd., powtarzają sobie w duszy: „Bądź serdeńko bez obawy!” I naprawdę, niema się czego bać, zwłaszcza gdy się jest takim aktorem jak Junosza.

Niezawodnie epoką w pewnej mierze stał się dla sceny polskiej ten dzień, gdy Junosza wdział kostjum, a zrzucił pyjamę, tę czarodziejską pyjamę, w której musiał w kółko, co wieczora, uwodzić mężatki, rozwódki, panny i podlotki. Przez długie lata Warszawa upatrzyła sobie w Junoszy wcielenie stuprocentowego mężczyzny i marnowała go na romanse. Kazano mu brząkać nieustannie na jednej stronie, a tu się okazało, że ma pełne trzy oktawy talentu. Od starych ramolów — coż to za rozkoszne, albo obrzydliwe, albo i tragiczne ramole — aż do Otella, do Henryka IV (Pirandello, ma się rozumieć), do Szajloka. Ma do tego wszystko: figurę, twarz, oko, głos — czasem zdawałoby się, że przedewszystkiem głos, bez którego niema wielkich tragików. To trudno. Widziałem — trzeba zrobić aktorem przyjemność i powołać się na „tradycję” — zatem widziałem Szajloka-Kamińskiego. Studjował go podobno dwa czy trzy lata. Wiadomo jakim był majstrem mimiki, gestu, ruchu. Chwilami miało się wrażenie, iż ktoś wygrywa przepyszną melodię na jakiejś niemej klawiaturze. Bo Kamiński właściwie nie miał głosu. Przynajmniej nie miał go w takim formacie, jakiego trzeba ludziom ogromnego formatu. Starczyło go na marynarkę i na frak, nie starczyło na kostjum. Z całego jego Szajloka zostało mi parę szczegółów w oku: kostjumi (arcydzieła kroju i barwy) oraz kilka póź i kilka gestów o niezapomnianej ekspresji. Nie przypomniał mi się, aby ktoś tak ostrzył nóż w scenie sądu i aby takim straszliwym, krwawym, morderczym ruchem zakasywał rękaw, aby utopić nóż w piersi dłużnika. Była to rozkosz oczu. W uchu ani jeden ton mi nie pozostał.

Junosza świetnie wygląda, chodzi, ślania się, pada; wyraża ciałem mściwość, rozpacz, podstęp i końcowe złamanie. Patrzy jakimś ogromnym oczyma, które w żółtawej twarzy świecą białością wielkich kul, tak jak gdyby Szajlok miał chorobę Basedowa. Jest w tem ogromna ekspresja — ale nad tem wszystkim góruje słowo. Klasycznie okrągłe, donośne, przeżute w ustach tak dokładnie, aby wydało się siebie całą wartość dźwiękową i na niej poniosło do słuchacza swoją treść, sens, uczucie. Słowo toczy się szybko, to znów zatrzymuje nagłem retardando, to znów pada kropla za kroplą, zabarwione wyrazem do najdrobniejszego atomu. Cóż to za mówienie! Nie popisuje się głosem, niema nic z tenora, raczej hamuje metal i ogranicza skalę, a czasem jak mu się wyrwie jakiś pomruk basowy, dopiero

wyczuwamy, ile jeszcze zostało mu w gardle nietkniętej rezerwy. Jak charakteryzuje Szajloka? Wiadomo, że Szajlok jest nie o wiele mniej niż Hamletów. Co do mnie, najmniej lubię typ najczęstszy, tj. mięszaninę Eleazara z „Żydówki” z Potaszem i Perlmutterem, jaką ofiarowują nam najczęściej wirtuozii drugiego rzędu, albo porządni aktorzy z porządnej prowincji. Obfitość jest nieprzebrana. Na-deptany skorpion, który kąsa, albo męczennik swej starozakonnosci, albo lichwiarz zawodowy, albo wielki spekulant, albo wcielenie pomsty nad wrogiem Izraela. W roli są wszystkie te ingredjencje. Rezultat zależy od tego ile się weźmie jednej, ile drugiej. Tylko o ojcostwie Szajloka, o tem jego „Eleazarstwie” trzeba dobrze pamiętać, bo to genialna u Szekspira ludzka przeciwwaga podstępowi, bestjalstwu niemal, mściwości i grozy.

Zdaje mi się, że jeżeli jest jakiś trochę słabszy punkt w Szajloku Junoszy, to ten właśnie. Kocha on córkę, rozpacza po jej ucieczce, ale na mój smak przydałoby się tego sentymentu więcej. Szajlok byłby przez to jeszcze wypuklejszy. Ale może to tylko moje grymasy? Junosza stonował i ten kolor, tak jak stonował wszystkie inne barwy, aby trzymać się jak najdalej od jaskrawości, od opery, od konwencji. Jego Szajlok to na swój sposób grand seigneur. Gest umiarkowany, panowanie nad sobą, wybuch bardzo świadome, wielki styl w ruchu i w słowie. Nie jakimś lichwiarz z Rialto, nie wzbogacony Tubal, ale wielki bankier. Rozumie się odrazu, że taki, gdy wystawia weksle, to na pergaminie. Nie pozuje nigdy, ale jest chwilami całkiem posagowy, np. gdy w scenie sądu powołuje się na Prawo weneckie. Na swoje także, ale na weneckie przedewszystkiem. Wygłasza to ze spokojem, niemal z majestatem. Jest w tej powadze dech szesnastego wieku i szekspirowskiej poetyczności. Wyobraźmy sobie dzisiejszego Szajloka, który odwołuje się do traktatów mniejszościowych i grozi Ligą Narodów! Jaki to będzie charkot, jaka handełowska zjadliwość. A nawet wyobrażać sobie nie trzeba. Wystarczy przypomnieć.

Junosza gra w teatrze Polskim. Przedstawienie dużej teatralnej skali, od aktorów do kostjumów. Wspomnę o niem przy dalszych okazjach. Ale ten Junosza!...

Witold Noskowski.

Książki nadesłane

Kazimierz Konarski: „Tajemnica zegara królewskiego”. Lwów — Warszawa. Książka-Atlas.

Edmund Chodak: „Dzieci w mieście”. Czytanka dla dzieci z II klasy szkoły powszechnej. Warszawa. Wyd. M. Arct.

Pisma nadesłane

„Polska Gazeta Introligatorska”. Nr. 1. Treść: I. K. „Wkraczamy w siódmy rok”. — „Zagadnienie dokształcania”. — T. Pietrykowski: „Goethe i książka”. — A. Lemański: „Złocenia na pergaminie”. — al.: „Oprawy dla bibliofilów”. — (z): „Drobnostki nieestetyczne”. — „Piętnujemy praktyki wytwórców tektury”. — „Białe kruki w Londynie”. — „Pierwsze książki polskie na Śląsku”. — H. Majkowski: „Umarł pieśniarz wielkopolski...”. — „Toruńskie Archiwum Miejskie”. — Z naszych warsztatów pracy. — Z życia organizacji. — Rozmaitości. — Adr. Red. Poznań. Piekary 8a.

„Przeгляд Współczesny”. Nr. 141. Treść: I. Ferenczi: „Trudności demograficzne międzynarodowej polityki społecznej”. — R. Dyboski: „Uniwersytety wśród przemian światowych”. — A. Gruszecka: „Klasyfikacja a życie na terenie powieści współczesnej”. — T. Filipowicz: „Goślickiego „De optimo senatore” a myśli polityczna w krajach anglosaskich”. — T. Sinko: „Przyływ i odpływ orfizmu”. — M. Kukiel: „Znakomity autor wojskowy czasów saskich”. — Dzieła nieznanne Kampenhauzena”. — S. Haltsonen: „Piosenka fińska w języku polskim”. — W. Fiszler: „Twórczość Turgienjewa”. — J. Ryngmanowa: „Dobrowalna służba pracy w Niemczech jako eksperyment społeczny”. — J. Hulewicz: „Z badań nad obyczajami w dawnej Polsce”. — Adr. Red. Kraków, ul. Sławkowska 32.

„Orlątko”. Nr. 5. Treść: W. Szalay-Groele: „Rozkazanie wam daje...”. — J. Szczygielska: „Jak Piastówna królowa ludom Północy”. — „Wojna”. — M. Hryn-kowska: „Bob!” — „Za co sławny wódz dostał w skórę”. — M. Zurowski: „Progi polskie pod obroną Matki Częstochowskiej”. — Nasze prace. — Adr. Red. Poznań. Al. Marcinkowskiego 22.

ŻYCIE KULTURALNE

W NAUKOWYM POZNANIU

Oddział Poznański Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika odbędzie pierwsze tegoroczne posiedzenie naukowe jutro, we wtorek, dnia 20 lutego, o godz. 18 w sali wykładowej Zakładu fizycznego Uniwersytetu (Coll. Minus, II p.). Na porządku dziennym — referaty: prof. dr. K. Mulikowskiego p. t. „Zagadnienie różnicowania się magmy” oraz prof. dr. A. Wodziecki p. t. „Komunikat o XVII Zjeździe Państwowej Rady Ochrony Przyrody”. Osoby wprowadzone, interesujące się sprawami naukowymi, są mile widziane. Wstęp wolny.

Oddział Poznański Polskiego Towarzystwa Historycznego odbędzie zebranie w środę, dnia 21. b. m., o godz. 13 w Seminarjum Historycznym w Zamku. Referat wygłosi prof. dr. K. Chodynicki p. t. „Książę Konstanty Ostrogski wobec Unji Brzeskiej”. (Z powodu książki Lewickiego: „Książę Konstanty Ostrogski a Unja Brzeska.”)

RUCH REGIONALISTYCZNY

Partyzantka Zaliwskiego w Lubelszczyźnie stała się przedmiotem specjalnej rozprawy ks. dr. Ludwika Zalewskiego. Na podstawie materjów rękopiśmiennych z Archiwum Akt Dawnych w Warszawie, z Państwowego i Kurji Biskupiej w Lublinie, przedstawił autor tę tragiczną eskapadę kilkudziesięciu ludzi, którzy próbowali rozpocząć walkę powstańczą, bez żadnego przygotowania. Skończyło się na tem, że małe grupki po 5—10 ludzi błąkały się, potem rozpadały, nie znajdując oddźwięku w społeczeństwie. Pracę podzielił autor na cztery części. Najpierw zajmuje się samą partyzantką, potem sądami i karami, jakie spotkały schwytych powstańców, wreszcie omawia udział księży, oraz sąd i kary jakie spotkały tych z pośród nich, co byli najbardziej patriotycznie usposobieni. Ostatnia część jest poświęcona specjalnie intrygom, jakie miały miejsce w Józefowie nad Wisłą, gdzie kilku zakonników, zadun-cjowało swego gwardjana ks. Brzezińskiego. Tomik jest opratrzony indeksami osób i miejscowości, oraz kilku ilustracjami i przynosi chubę Tow. Przyjaciół Nauk w Lublinie, które go wydało. (J. St.)

TEATR

„Candida” w Wiedniu. Słynna sztuka Shawa „Candida” będzie wznowiona w wiedeńskim teatrze Josefstadt pod reżyserją Reinhardta. Główną rolę odegra Helena Thimig.

MIĘDZYNARODOWY ZJAZD SŁAWISTÓW W POLSCE

Komitet Organizacyjny II Międzynarodowego Zjazdu Sławistów (Filologów Słowiańskich) pracuje, pod przewodnictwem prof. dr. J. Rozwadowskiego, nad ustaleniem planu prac zjazdowych. Jak już donosiliśmy, obrady Zjazdu toczyć się będą na zebraniach plenarnych oraz w czterech sekcjach. W miarę potrzeby utworzone zostaną podsekcje. Sekcja językoznawstwa obejmie następujące grupy tematów: zagadnienia ogólne i metodologiczne — pokrewieństwo językowe, różnicowanie się języków, kwestja językowego „balkanizmu” itp. — zagadnienia porównawczego językoznawstwa słowiańskiego — dialektologia, geografia lingwistyczna, historia — oraz problemy o znaczeniu podstawowym dla poszczególnych języków słowiańskich, jak np. filologia staro-cerkiewno-słowiańska, słowniki itp. Sekcja historii

Na ostatnim zebraniu Wydziału Teologicznego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, pod przewodnictwem ks. inf. Hozakowskiego, wybrano nowy zarząd wydziału. Prezesem został ks. rekt. Cieszyński sekretarzem — ks. dr. Spikowski. Referat p. t. „Odsiecz wiedeńska w świetle najnowszej historjografji” wygłosił ks. Cieszyński. Na podstawie opinji historyków polskich: Kukiela, Haleckiego, ks. Poplatka — podał referent krytyce stronicze zapatrywania historyków niemieckich: Weissa, Hollsteinera, Uebersbergera, Brackmana, a zwłaszcza Pastora, którzy w ostatnich swych publikacjach przedstawiają wypadki wiedeńskie w ujemnym dla króla Jana III świetle. Nad referatem wywiązała się ożywiona dyskusja. Zabierali w niej głos: ks. inf. Hozakowski, ks. L. Skórnicki, ks. prał. Rolewski, wreszcie ks. dr. Gładysz, który powołał się na swą odpowiedź daną w tej sprawie dr. Hollsteinrowi na łamach „Theol.-prakt. Quartal-schrift”.

OCHRONA PRZYRODY

Lwów za Parkiem Narodowym Tatrzzańskim. Piszą nam ze Lwowa (w): W Instytucie Geologicznym Uniw. J. K. odbyło się zebranie publiczne przedstawicieli Towarzystw naukowych, krajoznawczych, turystycznych i innych organizacji kulturalnych w sprawach Parku Narodowego Tatrzńskiego i ustawy o ochronie przyrody. Zebrani po wysłuchaniu referatu prof. dr. Jana Gw. Pawlikowskiego jednogłośnie uchwalili rezolucję solidaryzującą się w zupełności z akcją Państw. Rady Ochrony Przyrody i Pol. Tow. Tatrzńskiego, zmierzającą do utworzenia Parku Narodowego w Tatrach. Zebraniu przewodniczył prof. dr. Fr. Bujak.

VARIA

„O co chodzi?” Znana społeczniczka, p. Kazimiera Berkanówna systematycznie wydaje coraz nowe tomiki swej Biblioteczki Społecznej. Każdy z tomików zawiera dużo interesujących myśli i rad wypróbowanych, przeznaczonych dla różnego rodzaju czytelników. Piąty tomik, który niedawno ukazał się z druku, przeznaczony jest dla kobiet, a zawarte w nim rady, uwzględniają panującą obecnie dobie kryzysu. O treści książeczki poinformują najlepiej tytuły poszczególnych rozdziałów, które mówią o kobiecie, jako: córce, siostrze, koleżance, żonie, matce, pani domu, zawodowcu, społeczniczce, patriotce, katoliczce, człowieku.

PADEREWSKI O ZUBOŻANIU JĘZYKA POLSKIEGO

Z Warszawy donoszą nam (tw.): W najnowszej „Muzyce” zamieszczono kilka myśli i uwag Paderewskiego. Niektóre dotyczą muzykalności Polaków, a w tym związku rzuca znakomity muzyk parę słusznych uwag pod adresem zawodowych niejako ubożycieli języka polskiego. Oto one:

„Czy Polska jest muzykalna? Lud, włościanie, górale są bardzo muzykalni. Polska obdarzyła świat kilku najważniejszymi rytмами muzycznymi i rytmami tanecznymi: polonezem, mazurem, krakowiakiem, oberkiem. Już to wystarczyłoby, aby uznać geniusz muzyczny Polski. Jeżeli jednak chodzi o pytanie, czy nasze klasy średnie i wyższe, czy nasze mieszczaństwo jest muzykalne, będę musiał zaprzeczyć. Uwydatnia się to szczególnie w dzisiejszych czasach. Wystarczy spojrzeć na naszych filologów, na te wszystkie zmiany, jakie wprowadzają do naszego języka. Czy jest coś mniej muzykalnego, coś bardziej niemuzykalnego? Starają się uprosić pisownię, w nadziei, że dzieci będą mniej się męczyły, ucząc się swego języka ojczystego, a nie widzą, że swojemi reformami podcina-

ją korzenie polskiej fonetyki. Odbierają poetom i pisarzom wiele możliwości i w ten sposób tworzą rzeczy, które są całkowicie sprzeczne z wewnętrzną muzyką mowy polskiej. Ubolewam nad wszystkimi temi śmieśnemi reformami językowymi. Mogą one nawet zmienić ducha i charakter narodu. Ja sam byłem wychowany na klasykach polskich i język polski — to dla mnie wielka rzecz. Kiedy widzę pochwytane trupy słów, które kiedyś znałem, jako piękne wyrazy geniuszu muzycznego mego narodu, zaczynam tracić kontakt z moim ojczystym językiem.”

Tyle Paderewski. Trudno nie przyznać racji tym gorzkim słowom. Kto np. zna ankietę ZASP-u o wymowie scenicznej, ten zorientował się, do jakiego stopnia powinien odlam filologów uważa język wyłącznie za sposób porozumienia się, i to im krócej tem lepiej, a jego muzyczna, dźwiękowa wartość traktuje niemal per non sunt. Walna to zachęta dla młodych aktorów, aby lekceważyli sztukę pięknego, muzycznego mówienia. Rezultaty słyszemy ze sceny codziennie...

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Sześć zwycięstw przez k. o.

Finaly mistrzostw pięściarskich naszego okręgu

Trzeci i ostatni dzień mistrzostw okręgu poznańskiego zakończył się zupełnie niespodziewanie. Największą sensacją było sześć rozstrzygnięć przez k. o. Świadczy o tym najlepiej o niskim poziomie naszego pięściarstwa zwłaszcza jeżeli mowa o rezerwach. Całość zakończyła się nowym, wspaniałym sukcesem „Warty”, która zdobyła przez waci półciężkiej wszystkie tytuły, zresztą z wyjątkiem wagi półśredniej (w półfinale Lelewski pokonał przez k. o. Staszaka, i Anioła w 2 kole przez techn. k. o. Wojewodę) zupełnie zasłużenie. Przebieg ciekawych spotkań był następujący (według kolejności wag):

Sobkowiak (W) i Romański I (S). W pierwszym starciu przeważa nieznacznie Sokół, w drugim góruje „Warciarz”. W trzecim walka toczy się ze zmienną przewagą; nicoczekiwany prawy sierpowy Sobkowiaka trafia przeciwnika, który zostaje wyliczony.

Rogalski (W) i Sipiński II (W). Już w pierwszym starciu duża przewaga Rogalskiego który trafia Sipińskiego przy końcu lecz ratuje go gong od k.o. W drugim kole prawy sierpowy powala ostatecznie Sipińskiego.

Kajnar (W) i Walkowiak (B). Po wzajemnym badaniu się, dopiero w drugim kole Kajnar trafia kilka razy oszalamiając przeciwnika. W ostatnim W. otrzymuje kilka ciosów i jest bliski k. o., wobec czego sędzia przerywa walkę.

Sipiński I (W) i Olmarski (Pol. Leszno).

Sipiński górował zdecydowanie, posyłając dwukrotnie O. w pierwszym starciu na deski do ośmiu, by w drugim zwyciężył przez k. o.

Anioła i Lelewski. Ostatni walczy mniej spokojnie niż przed południem, daje się początkowo zaskoczyć lecz pierwsze koło kończy b. wysoko dla siebie, posyłając nawet Anioła na deski. Drugie starcie prowadzone w szybkim tempie, wykazuje równość sił przyczem Anioła walczy nieczysto. W trzecim celniej trafia Lel., a pomimo tego sędziowie przyznają zwycięstwo An. co jest zupełnie sprzeczne z istotnym wynikiem. Takie orzeczenie wystawia sędziom niezbyt pochlebne świadectwo.

Majchrzycki (W) i Kaźmierczak (K. P. W. Ostrów). W pierwszym kole M. idzie na k. o., odbiera jednak kilka ciosów. W drugim kole podbija mu K. oko, lecz kilka celnych ciosów i prawy sierpowy oszalamiają K. tak, że sędzia przyznaje zwycięstwo przez techn. k. o. Majchrzyckiemu.

Przybylski (B) i Józkiwiak (Cuiavia-Inowrocław). Walka początkowo wyrównana przynosi lekką przewagę Przybylskiemu. W drugim kole Józkiwiak otrzymuje szereg ciosów, które go oszalamiają, a w trzecim sędzia przerywa walkę, przyznając zwycięstwo przez techn. k. o. Przybylskiemu.

W ringu sędziował bez decyzji p. Cendrowski (Warszawa) a na punkty pp.: Guciki, por. Łapiński i Lange. (wz)

średniej Kowuczyk (Slavia) po wygranej z Bielskim (0 Mysl.); w półciężkiej Wystrach (PKS) zwyciężając Jasiulka (Slavia); w ciężkiej Wocka (0 Mysl.) po wygranej z U-herskim (IKB). Organizacja sprawna, sędziował w ringu p. Moskal z Krakowa. (PAT)

Finaly mistrzostw okręgu łódzkiego dały następujące wyniki: w muszej Gottfried (Hak) pokonał Pawlaka (IKP); w koguciej Spodenkiewicz (IKP) zwyciężył Bitzera (Un); w piórkowej Woźniakiewicz (IKP), swego kolegę klubowego Golebiowski, w lekkiej Taborek (IKP) pokonał Białystoka (Hak); w wadze półśredniej Banasiak (IKP) zwyciężył Turkowski (IKP) a w średniej Stahl (IKP) pokonał Lipca (Gayer); w półciężkiej mistrzostwo zdobył Kłodas, a w ciężkiej Krenc. (PAT)

Piłka nożna

„Warta” i „Sparta” 4:1 (1:1). Łatwe zwycięstwo ligowców. „Sparta” do paury stawiała dzielnie opór uzyskując nawet prowadzenie z karnego przez Ławniczaka. Wyrównał Kryszkiewicz. Pozostałe bramki strzelił Kryszkiewicz, Prósiński i Szwarc.

„HCP” i Liga” 1:0 (1:0).

„Korona” i „Pogoń” 4:3 (1:2).

„San” i „Admira” 7:1.

Kompromitująca porażka „Cracovii”. Na Śląsku odbyły się w niedzielę liczne mecze piłkarskie o charakterze towarzyskim. Ze względu na odwilż stan boisk był fatalny. Największą sensację przyniósł mecz Cracovia i A. K. S., rozegrany w Królewskiej Hucie. Cracovia wystąpiła w prawie pełnym składzie, bo tylko bez Ciszewskiego i Pajaka. Mimo to zwyciężył A. K. S. w kompromitującym stosunku 7:0. W drugiej połowie meczu znany gracz Cracovii Seichter poślizgnął się i złamał nogę. (PAT)

W Katowicach mistrz Polski „Ruch”, który wystąpił z Urbanem w ataku, pokonał I. F. C. 3:1 (2:0). — W Lipinach odbył się ostatni mecz o mistrzostwo ligi śląskiej między Naprzodem a BBSV 10:0 (3:0). Naprzód zdobył więc tytuł mistrza ligi śląskiej. (PAT)

W Krakowie „Wisła” zwyciężyła w spotkaniu towarzyskim „Zwierzyniecki” 7:3 (5:2) a „Garbarnia” pokonała „Grzegorzewski” 5:1 (1:1). (PAT)

Życie organizacyjne

W Warszawie, w niedzielę odbyło się doroczne walne zebranie warszawskiego Okręgowego Zw. Kolarskiego. Po krótkiej dyskusji nad działalnością ustępujących władz, wybrano nowy zarząd, na którego czele stanął Mieczysław Orłowski. W skład zarządu weszli pp.: Konecki, Cieślak, Grzybkowski, Masłowski, Herter, Majewicz, Roszkiewicz i Janczurowski. (PAT)

Na marginesie kursu Akcji Katolickiej

W poniedziałek dn. 12 lutego rozpoczął się, organizowany przez Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej, cykl wykładów kursu metodyczno-programowego dla Parafjalnych Zarządów Akcji Katolickiej miasta Poznania.

Obecny na inauguracji J. Em. ks. kardynał Prymas w przemówieniu swem stwierdził, że Akcja Katolicka jest dziś w mniemaniu wszystkich katolików rzeczą pierwszorzędnej wagi, wypływa z najbardziej palących potrzeb chwili obecnej. „Jeżeli Pius XI śmiało i otwarcie od pierwszych encyklik — głosi ideę Akcji Katolickiej i na każdej audjencji zagadnienie to porusza — nawet wówczas, gdy mówi do dzieci — dzieje się to z natchnienia Ducha św., który prowadzi Kościół i przemawia przez usta papieża. Akcja katolicka to szeregowe działanie świeckich i kleru. Dwa te czynniki zespolone i rozwinięte — obok modlitwy — zdolne są odrodzić i zbawić świat.”

Warto również zestawić szereg myśli z referatu, który wygłosił w dniu otwarcia kursu dyrektor Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej ks. Franciszek Marlewski... Akcja Katolicka zapoczątkuje w życiu Kościoła nową erę. Element świecki otrzymuje w niej wielkie zadania. Świeccy są przedmiotem działania w Akcji Katolickiej... Jest ona, co stale podkreślać należy, działaniem podporządkowanym hierarchii kościelnej. Nie może być działaniem bezplanowym, ale musi być czynem zorganizowanym. Akcja Katolicka jest akcją religijną, ma jednakże cel szerszy, jest ona bowiem funkcją zewnętrzną życia wewnętrznego i społecznego Kościoła. Kto chce brać udział w oficjalnej Akcji Katolickiej musi należeć do jednego z pracujących w parafii zespołów, zaliczonych do Akcji Katolickiej. Gdy rozważamy, jakie zadania ma Akcja Katolicka, to dochodzimy do wniosku,

Dlaczego jej BLOND WŁOSY przykują wszystkie spojrzenia

Co za nieodparty urok! Nie dziw, że mężczyźni nie mogą się dość napiąć. Tak jest zawsze, jeżeli blondynka używa Stablond. Stablond jest to specjalny szampoo dla pielęgnacji delikatnej struktury naturalnych blond włosów. Nie pozwala włosom ściemnieć i przywraca także ściemniałym lub wypłowiałym blond włosom ich pierwotny, jasny, złoty odcień. Miliony Amerykanek i obecnie setki tysięcy blondynek w Polsce używają Stablond z najlepszym wynikiem. Nie zawiera żadnych barwników, ani henny, jest wolny od sody i wszystkich szkodliwych substancji. Wszędzie do nabycia. Proszę spróbować dziś jeszcze.

STABLOND
Specjalny szampoo dla blondynek
Generalne zastępstwo na Polskę: E. Klapholz, Kraków, Zwierzyniecka 7, ng 5 018

że z jednej strony obronę zasad religijno-moralnych — z drugiej szerzenie ich w rodzinie i w społeczeństwie.

Akcja Katolicka staje wobec oibrzmięgo zadania — ma ona dokonać przerobienia duchowego. Działanie Akcji Katolickiej ma być realizowane w parafjach, gdzie urzeczywistnia się życie Chrystusowe. Akcja Katolicka w parafii ma uzupełniać duszpasterką, z parafii stworzyć jedną rodzinę chrześcijańską...

O tem mówiono na pierwszym wieczorze kursu metodyczno-programowego dla Zarządów Parafjalnej Akcji Katolickiej. Warto się nad tem zastanowić i tym, którzy w kursie udziału nie biorą, bo obowiązkiem każdego z katolików jest dzisiaj pogłębienie znajomości Akcji Katolickiej.

TEATR

Z Teatru Wielkiego

Jutro we wtorek powraca na afisz opera komiczna Mozarta „Cosi fan tutte”, której wystawienie na naszej scenie odbiło się głośnie echem w całej Polsce. Udział w przedstawieniu biorą p.: Olgina, Hupertowa, Fontanówna, Woliński, Karpacki i Gabryszewski. Kierownictwo muzyczne spoczywa w wytrawnych rękach dyr. Zygmunta Latoszewskiego.

Składki i pokwitowania

Na ochronkę Dz. Jezus na terenie P. W. K.: Personel firmy Milachowski zamiast kwiatów w dniu imienin swej pracodawczyni, 10 zł. — Za pośrednictwem E. E. ze sprzedaży książki „La vie bien compriv”, 3,75 zł. — Razem z poprzednio pokwitowaniami 94,25 zł.

RADJO

Wtorek, dnia 20 lutego 1934 r.

Poznań (346 m) 13.00 gramofon: 14.02 giełda; 17.50 skrzynka rolnicza; 20.02 „Cosi fan tutte” op. kom. Mozarta z Teatru Wielkiego w Poznaniu.

Warszawa (1415 m) 7.00 audycja poranna; 12.05 koncert jazzowy; 16.25 skrzynka P. K. O.; 16.40 „Kacik językowy”; 16.55 Enrico Caruso (tenor) — płyty; 17.10 recital fortepianowy Juliusza Isserlis; 17.50 „Bieżące wiadomości rolnicze”; 18.00 odczyt; 18.20 „Skrzynka muzyczna”; 18.35 Wagnera — „Zmierzch Bogów” fragm z płyt; 19.25 feleton aktualny; 19.40 wiadomości sportowe; 19.47 dziennik wieczorny; 20.00 „Myśli wybrane”; 20.02 „Cosi fan tutte” — opera W. A. Mozarta (tr. z Teatru Wielkiego w Poznaniu); w przerwie legenda Miecz. Wejnerta „Jak przyszła Itaris”; 22.40 muzyka taneczna z dancingu „Adria”.

Programy zagraniczne: Wiedeń: 19.25 „Rigoletto” — opera Verdiego, tr. z Opéry Państw.; Monachjum: 20.25 „Don Carlos” — opera Verdiego; Mediolan: 20.40 „San Martino” — operetka Silvera; Budapeszt (Paryż): 22.10 „Student żebrak” — operetka Milloeckera.

Projektowanie, badanie i porady techniczne „Radiola”, Biuro Radjotechniczne, Poznań Gwarna 11. Telefon 35-55. ng 4 759

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Dnia 17 bm. zgłoszono: Edward Henryk Topolski, biurowy, 32 l. Aleksander Krzekotowski, 1 i pół dnia. Cecylja Walkowiakówna, służąca, 30 l. Tadeusz Pytalarz, kadet, 15 l. Antoni Witholz, cieśla, 66 l. Luiza Kretschmer, z domu Hening, 87 l. Józefa Stachowiak, z domu Kociambianka, 73 l. Bronisława Preuss, robotnica, 21 l. Marceji Tadrowski, bednarz, 63 lata.

Walne zebranie P. Z. P. N.

Po upadku wniosku o zniesienie ligi postanowiono zmniejszyć liczbę klubów ligowych do 10, z tem, że w 1934 i 1935 r do klasy A spadną po dwa kluby, a wejdzie jeden. Od 1936 r. spadają również dwa zespoły a wchodzi na ich miejsce też dwa. Rozgrywki odbywają się w jednej grupie.

W sprawie zniesienia autonomii sędziów piłkarskich wyłoniono specjalną komisję mieszaną, która wypowiedziała się za utrzymaniem autonomii, z tem, że przy każdym okręgowym kolegium sędziów utworzona zostanie specjalna komisja dyscyplinarna, która będzie miała prawo pościągnąć do odpowiedzialności każdego sędziego, oskarżonego o jakiegokolwiek nadużycia. Wnioski o zniesienie karencji zostały odrzucone. Walne zebranie postanowiło utrzymać dotychczasowy stan. Uchwalono poza tem, że zarząd w wypadku, gdy okręg nie stanie na wysokości zadania, ma prawo mianować komisarza, który w ciągu trzech miesięcy musi zwołać nadzwyczajne walne zebranie dla wyboru nowego zarządu. Na wniosek Śląska postanowiono, aby walne zebranie w przyszłym roku odbyło się w Katowicach.

Na zakończenie wybrano nowe władze w następującym składzie: przewodniczący — gen. Bończa - Uzdowski, pierwszy wiceprzewodniczący a zarazem przewodniczący sekcji gier i dyscypliny — dr. Wojakowski, drugi wiceprz. — dr. Jerzy Michałowicz, trzeci wiceprz. — plk. Rudolf, sekretarz inż. Merliński, zast. — Derda, skarbnik — kpt. Głabisz, zast. — Mallow, kapitan związkowy — Kaluża, kronikarz — mjr. — Loth. Przewodn. sekcji gier został p. Krug, członkami tej sekcji Szmidt, Wójcamin, mjr. Budzianowski i mjr. Dąbrowski. Przewodn. sekcji dyscypliny wybrano dr. Matuszewskiego, członkami zostali inż. Sosnowski, Hamburger i kpt. Gawroński. W skład komisji rewizyjnej weszli mjr. Sneider (przewodniczący), Świętek, Krasowski i jako zastępcy Spicberg i Kuchar. (PAT)

nacji alpejskiej zwyciężył Zogg (Szw) z notą 198,47, 2. Phnür (N) 3. v. Allmen (Szw). (PAT)

W Krynicy odbyły się w niedzielę zawody saneczkowe o mistrzostwo Polski. W jeźdźkach zwyciężył Frączkiewicz (KTH), uzyskując w pierwszym zjeździe czas 1:34, a w drugim 1:10 (rekord toru). 2. Enkier (Makabi Krynica) 1:34,9, 3. Witkowski (KTH) 1:36,3, 4. Dziątko (KTH) 1:37,3, 5. Żarlikowski (KTH) 1:34,5. W dwójkach zwyciężyła para Witkowski - Frączkiewicz (KTH) w czasie 1:34 (rekord toru). 2. Żarlikowski - Dziątko (KTH) 1:39,3, 3. Sobota i Durda 1:41,3, 4. Michał i Kazimierz Maily (Krynickie Kółko Sportowe) 1:46,5. (PAT)

Do Sztokholmu przybyła w niedzielę narciarska reprezentacja Polski, udając się na narciarskie mistrzostwa Europy w Szwecji.

Pięściarstwo

W gmachu cyrku wobec 4000 widzów rozegrane zostały finały bokserkich mistrzostw Warszawy. Przyniosły one następujące wyniki: w w. muszej Raźniewski (Warsz.) pokonał na pkt. Birenbaum (Makabi); w koguciej Małeck (Polonia) przegrał z Kazimierskim (Polonia); w piórkowej Cyran (Skoda) został pokonany przez Pasturczaka (Polonia); w lekkiej Bakowski (Skoda) zwyciężył na pkt. Wichlińskiego (Fort Bema); w półśredniej Seweryniak (Skoda) odniósł zwycięstwo nad Wrzosem (Warszawianka); w średniej Ożarek skokautował w drugiej rundzie Woźniaka (Skoda); a w półciężkiej Antezak (Skoda) wygrał z Karpińskim (CWS). W wadze ciężkiej walka się nie odbyła. (PAT)

W świętochłowicach odbyły się finały indywidualnych mistrzostw bokserkich Śląska. Zawody stały na wysokim poziomie a przebieg walk był niezwykle zacięty i interesujący. Niespodziankę przyniosła walka w wadze półśredniej, w której faworyt Gburski (PKS) przegrał niespodziewanie z nieznanym zawodnikiem Bienkiem z Ruchu. Tytuły mistrzostw w poszczególnych wagach zdobyli następujący zawodnicy: w muszej Górecki, bije w finale Mrozka (IKB); w koguciej Moczko (PKS) po wygranej z Szymurą (IKB); w piórkowej Matuszczyk (PKS) po zwycięstwie nad Kosińskim (PKS Sosnowiec); w lekkiej Białas (Slavia Ruda) po wypunktowaniu Plucika (IKB); w półśredniej Bieniek (Ruch), bijąc Gburskiego (PKS); w

ng 4 197

Schaefer mistrzem świata w łyżwiarstwie

Sztokholm. W niedzielę odbyły się wobec 25.000 widzów zawody łyżwiarskie o mistrzostwo świata w jeździe sztucznej panów oraz międzynarodowe zawody łyżwiarskie pań i parami. Zawody zgromadziły elitę łyżwiarzy świata. Z Polski startowała para Błorówna - Kowalski. W jeździe panów tytuł mistrza zdobył dotychczasowy mistrz świata Karol Schaefer (Wiedeń), wicemistrza Niemiec Ernst Baier, trzecie miejsce zajął Erdős (Węgry). W jeździe parami zwyciężyła mistrzowska para świata Rotter - Szollas (Węgry) przed parą austriacką Papez - Zweck i parą niemiecką. Para polska Błorówna - Kowalski zajęła dopiero czwarte miejsce. Wynik krzywdzi nieco Polaków; panuje przekonanie, że nasza para zasłużyła na trzecie miejsce. Ze Sztokholmu udaje się nasza para na mistrzostwa świata w jeździe parami, które odbędą się w Helsinkach. (PAT)

Narciarstwo

W trzecim dniu zjazdowych mistrzostw Europy w St. Moritz odbył się slalom panów. Zwyciężył Phnür (N) w 1:49, 2. Zogg (Szw) w 1:50,7, 3. Steuri (Szw) w 1:50,9. W klasyfikacji państwowej zwyciężyła Szwajcaria przed Niemcami i Anglią. W kombi-

Ku czci śp. prof. dr. Adama Karwowskiego

Akademja ku czci ś. p. prof. dr. A. Karwowskiego w auli Uniw. Pozn. W pierwszych rzędach Rodzina Zmarłego, przedstawiciele Uniwersytetu, władz i sfer lekarskich.

Dzień wczorajszy poświęcił poznański świat lekarski uczczeniu pamięci zmarłego przed pół rokiem, ś. p. prof. dr. Adama Karwowskiego, zasłużonego i wybitnego w tym świecie działacza, organizatora i uczonego.

O godz. 2 min. 30 odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej na domu Związku Lekarzy, przy ul. Skarbowej 9. Do zebranych przemówił dr. R. Konkiewicz, prezes okręgu wielkopolskiego Związku Lekarzy P. P. Podniósł on zasługi prof. Karwowskiego, szczególnie na polu organizacji Związku, podkreślił, że Jego zasługą było nabycie przez okręg wielkopolski własnego domu. Ten dom nosić będzie odtąd Jego imię, a skromna tablica z szarego kieleckiego marmuru, z napisem „Dom Lekarski im. prof. dr. Adama Karwowskiego” przypominać będzie Jego zasługi.

Bezpośrednio po tej uroczystości odbyła się w Auli Uniwersytetu akademja żałobna, zorganizowana przez Rektora, Senat i Wydział Lekarski U. P., Tow. Przyjaciół Nauk oraz Związek Lekarzy P. P. Na estradzie, wśród dekoracji z żywej zieleni i kwiatów, umieszczono portret ś. p. prof. Karwowskiego. W głębi stanęły poczty sztandarowe korporacji akademickich w barwnych mundurach ze sztandarami spowitomi w krepę. W pierwszych rzędach zasiadła rodzina Zmarłego oraz liczni przedstawiciele świata naukowego, Uniwersytetu, świata lekarskiego. Salę wypełniła publiczność, wśród której przeważała młodzież akademicka.

Akademję zagal J. M. rektor Un. Pozn. prof. S. Runge, podnosząc społeczne zasługi Zmarłego. Konsul cze-

chosłowacki, J. Doleżał złożył hołd pamięci prof. Karwowskiego, który sercem oddany był idei porozumienia na polu pracy naukowej i kulturalnej pomiędzy narodami słowiańskimi. Dziekan wydziału lekarskiego prof. Ig. Hoffman, przypomniał zasługi naukowe, podkreślając, że Zmarły na wielu naukowych zjazdach lekarskich reprezentował godnie naukę polską. Prezes Tow. Przyj. Nauk, prof. B. Dembiński, mówiąc o pracy prof. Karwowskiego w Tow. P. N., w którym był On przez długie lata prezesem Wydziału Lekarskiego, porównał Go z wybitnymi lekarzami-społecznikami, jak: Marcinkowski, H. Święcicki i in. Imieniem Pol. Tow. Dermatologicznego, do założycieli którego należał Zmarły i którego przez długie lata był wiceprezesem, przemówił doc. dr. A. Straszynski; imieniem Zarządu Gł. Związku Lekarzy — wiceprezes dr. H. Le Brun; w imieniu wielkopolskiego okręgu Związku — prez. dr. R. Konkiewicz; w imieniu okręgu pomorskiego — prez. dr. Cz. Wiecki. Szereg przemówień zakończył przedstawiciel młodzieży akademickiej, który w gorących słowach wspomniawszy postać kochanego profesora i przyjaciela młodzieży.

Następnie prof. Zygmunt Lisicki odegrał na fortepianie „Sonatę B-moll” Chopina. W pięknie ujętym referacie prof. dr. P. Gantkowski przedstawił sylwetkę profesora Karwowskiego, jako człowieka, lekarza, społecznika i uczonego. Akademję zakończył śpiew chóru „Echo” pod dyktando prof. W. Raczkowskiego, który wykonał „Kosiarza” J. Galla oraz „Przyjdz” F. Nowowiejskiego. (tk)

Kalisz miastem szewców

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Kalisz, 16 lutego. Dzisiejszy list nie będzie właściwie listem z Kalisza, choć tu był pisany. Trzeba trochę napisać o małym miasteczku. W powiecie kaliskim takich miasteczek jest aż dwa: Stawiszyn i Błaszki.

Mógłbym napisać coś o Stawiszynie, ale dotąd tam nie dotarłem, dlatego piszę o Błaszach.

Dlatego — i jeszcze dla czego innego.

W Błaszach żyje, pracuje, no i pije około 400 szewców. Jak na miasteczko pięcioletnie, wystarczy. Gdyby robili buty tylko dla błaszkwianek i błaszkwian, sami musieliby chodzić bez butów.

Ponieważ szewcy to, z wyjątkiem kilku, Polacy, a Żydów jest tu akurat połowa, więc można śmiało powiedzieć, że co druga rodzina polska — to ród szewski. Gdzie się nie ruszyć, gdzie nie wejść — szują i klepią buty.

Przy jednym warsztacie dziadek, ojciec i kilku wnuków względnie kilku ojców i kilku synów. Cała męska generacja młoda i stara „robi w butach”.

Wchodząc do mieszkania przez taką szewską rodzinę zamieszkałego. Jest wieczór. Nad małym stolikiem zawałonym „rasplami”, „spilorkami” i innymi narzędziami kunsztowi szewskiemu służącemu, siedzi pięciu mężczyzn. Słaba żarówka, otulona starą gazetą, oświetla twarze pochylonych nad kopytami. Z pobliskiej kuchenki przedostaje się woń gotowanej cebuli i, miesząc się z zapachem świeżych skór, czernidła oraz machor-

ki w sumie daje zapach nieokreślony i dość „oryginalny”.

Wszyscy milczą. Słychać tylko stuk młotków, czasem zaś skrzypi rozcinana skóra.

— Niech będzie pochwalony... Szczęść Boże!

— Na wieki wieków... Bóg zapłać — odpowiadają chórem. Poczem najstarszy — głowa rodu, a zarazem majster podnosi się zwolna z niskiego stołka, ociera spracowaną dłoń o biodro, podaje ją z godnością i namaszczeniem, prosząc uprzejmie intruza, aby zajął miejsce na reprezentacyjnym krześle, wyścielanym prawdziwym łódzkim gobelinem.

— Pan szanowny względem obstalunku?

Schowałem spiesznie nogi pod krzesło, aby nie drażnić biedaka wyglądem mocno już „przechodzowanych” butów i równie spiesznie odpowiedziałem negatywnie na zadane mi pytanie.

Taktowny majster nie zmienił bynajmniej wyrazu twarzy i z równą uprzejmością — milczeniem wymownym dał mi poznać, że wobec tego, iż nie „względem obstalunku” przyszedłem, nie domyśla się powodów wizyty.

Nastąpiła chwila ciszy, w czasie której z kuchni doleciała znów porcja zapachu, świadczącego o zbliżającej się kolacji.

Młodzi popatrzyli chwilę na gościa, który rozparł się na krześle, przeznaczonym do przyniarki i nie zamierza kupować butów, poczem zaczęli

znów stukać młotkami i zgrzytać „rasplami”.

— Tato, pan pewnie z urzędu, z Kalisza — ozwała się nagle z kąta najmłodsza szewska latorośl.

— Sprytny, szelma — pomyślałem, zobaczył człowieka w wyszarzonym i wytartym płaszczu i zaraz wykombinował, że pewnie tak wyglądać musi urzędnik po otrzymaniu „wyrównanej” pensji oraz zapłaceniu trzeciej raty pożyczki „własnymi siłami”.

Począłem się spieszyć i chaotycznie tłumaczyć:

— Z urzędu nie jestem, bo mnie państwo jeszcze w swą służbę nie powołało. Nawet do wojska wziąć nie chcieli. Kategorję „C” dali.

Wkońcu rozpiąłem palto i zdemonstrowałem wszystkim, że mieczyk Chrobrego noszę.

Wtedy się dopiero rozgadali...

— My też narodowcy — przeciw Żydom.

Widząc, że zaufanie zyskałem, poczynam wypytwać o to, co robią, ile zarabiają, jak żyją.

— Ciężko, panie szanowny — zaczyna majster — jest nas tu tyłu, pracujemy przeważnie dla Żydów. U Żydów surowiec kupujemy, bo polskich sklepów ze skórą w Błaszach nie mamy. Jest jeden, ale ten tylko zelówki sprzedaje i to te w lepszym gatunku — po gorsze i tańsze trza do Żyda latać.

— A na czyj rachunek pracujecie?

— Różnie. Jedni dostają od Żydów skórę, mają własne narzędzia, robią na rachunek żydowski. Płacą im za uszycie pary trzewików złotego — za buty z cholewami dwa do trzech złotych.

— Inni znów, tak, jak my, pracują na własne ryzyko, sami kupują materiał, a buty sprzedają Żydom, ci je wywożą do Poznańskiego i tam sprzedają dalej. Czasami trafi się klient, który zamówi coś dla siebie, na miarę, ale to nieczęsto bywa.

— A jak długo szyjecie taką parę butów?

— Dzień czasu zejdzie — kto wprawy niema, ten w jeden dzień nie doła.

— Jak dotąd z „bidą”, ale jakoś idzie. Ciężko się człowiek napracuje, jeść jednak jest jeszcze co, wypić też czasem można.

— No jak tam, a dużo pijecie?

Wszyscy w jednej chwili spoglądają na mnie ze zdziwieniem.

— Przecież my szewcy — odpowiadają chórem.

Do izby poczęły zaglądać żeńskie odgałęzienia rodu. Zrozumiałem, Kollacja. Trzeba się pożegnać.

Odprowadzając mnie do drzwi, przeprowadzają przez ciemne podwórko i wyprowadzają na równie ciemną ulicę.

— Dowidzenia.

— Dowidzenia panu szanownemu, niech pan wpadnie do nas kiedy w niedzielę, pogadamy.

W tym momencie wpadam — ale w błoto. Przydałyby się takie buty z cholewami — myślę — za 20 złotych, na miarę i przedałoby się coś zrobić, coś zorganizować, żeby szewcy w Błaszach Żydom się wysługiwać nie dali i żeby buty w Błaszach zrobione wzięli na jarmark do Wielkopolski nie Żydz, jeno chrześcijanie-Polacy.

Zet-es.

W chińskiej restauracji

Restauracje chińskie w niczem nie przypominają wielkich lokali europejskich; są to kompleksy małych gabinek; Drzwi każdego gabinetu zasłania kotara; ściany są jasne, dużo światła pada z góry i z boków. Zastawa wyróżnia się niesłychaną różnorodnością i bogactwem; arsenale talerzy i talerzyków o najrozmaitszych kształtach i rozmiarach, setki filiżanek i filiżaneczek, niektóre tak małe, że niepodobna zanurzyć w nich łyżeczki. Garçon podaje szereg potraw, sporządzanych przeważnie z ziarnem melonu. U nas, w Europie, ziarnka te wyrzuca się, jako bezużyteczne, w Chinach wszystko się przydaje. Zamiast serwetek podaje się stopy wilgotnych gałganek, które kelner zaraz po użyciu zabiera. Chleba do stołu nie podaje się, ani ryżu. Po jedzeniu wnoszą wprawdzie wazę ryżu, ale nikt go nie je, oznaczałoby to, że gość jest głodny. Prócz ryżu podaje się jeszcze 5-6 dań, ale i te zdejmują się nietknięte. Na wstępie podaje się 11 potraw. Między innymi nieodzowną zabawę w ryżowym sosie. Przy obiedzie wolno gościowi napisać list do gejszy (Sing-Sang) i zaprosić ją wraz z koleżankami do swojego stołu. Gejsze zachowują się wytwornie, nie wolno w ich towarzystwie pozwolić sobie na żadne dwuznaczności. Na pożegnanie wdzięczna gejsza zaprasza do siebie na śniadanie.

C. B.

Chrabąszcz przyczyną krótkiego śpięcia

Do zarządów pocztowych w wielu miastach U. S. A. poczęły wpływać od dłuższego już czasu masowe reklamacje z powodu wadliwego funkcjonowania telefonów: albo komunikacja telefoniczna ulegała zupełnemu przerwaniu, albo też aparaty funkcjonowały niedokładnie. Po zbadaniu przez techników kabli i przełączeń okazało się, że przyczyną zaburzeń były zawsze krótkie śpięcia. Zaczęto więc szukać sprawcy i powodu tego zjawiska; znaleziono przytem w powłoce ołowianej okrywającej druty telefoniczne małe otwórki, przez które przenikała wilgoć do kabla i wywoływała krótkie śpięcie. Skąd-że mogły się pojawić te otwory, kto był ich sprawcą? Po dłuższej obserwacji wykryto wreszcie winowajcę uszkodzeń w postaci pewnego gatunku chrabąszcza, który potrafi wywiercać otwórki w każdym amalgamacie, w skład którego wchodzi ołów w większej ilości. Obecnie entomolodzy głowią się nad wynalezieniem sposobu wytepienia złośliwego chrabąszcza, wroga telefonów.

Miecz carów w pałacu Zimowym

Przy rozbiorze ściany w jednym z skrzydeł pałacu Zimowego w Leningradzie znaleziono wmurowaną kaszkę stalową. W kaszecie znajdował się miecz Romanowych o rękojeści ozdobionej 36 brylantami. Miecz ten oddany został na przechowanie do muzeum Rewolucji. Na klin-dze widoczny jest napis: „Za cara, za ojczyznę, za wiarę”.

30 lat istnienia samolotu

Niedawno ubiegła 30 rocznica wzniesienia się Orville'a Wright'a na samolocie na wysokość... 3 metrów na przeciąg 12 sekund. „Lot” ten obejmował przestrzeń... 36 metrów w prostej linii. Dzisiaj loty trwają po kilkadziesiąt godzin bez przerwy i lądowania, a wysokość sięga 15 km. Porównanie tych tylko cyfr daje pojęcie o kolosalnym rozwoju i postępach awiacji.

Popołudniówka dla dzieci

Prof. Marja Szrajberówna

Jak już donieśliśmy, w niedzielę, 25 bm. o godz. 16 odbędzie się w sali IKS'a przy pl. Wolności 14a „popołudniówka dla dzieci”. Program będzie bardzo zajmujący i piękny, który napewno zachwyci wszystkich miłośników. Przedewszystkiem wywoła zachwyt małeńki skrzypek 8-letni Boles Magiera, utalentowany uczeń p. prof. Marji Szrajberówny. P. prof. Szrajberówna dzięki swej doskonałej metodzie pedagogicznej w ciągu dotychczasowej krótkiej, bo zaledwie 15-miesięcznej nauki rozwinięła technikę gry skrzypcowej i zrozumienie artystyczne małego Bolesia w tym stopniu, że wywołuje głęboki podziw znawców. Mały Boles tedy wystąpi poraz pierwszy publicznie z bogatym programem — właśnie w IKS'ie w niedzielę, 25 bm. W uzupełnieniu programu najpopularniejszy w Polsce „Wujek Czesio” onowie kilka nowych swych bajek. Będzie to więc prawdziwa uczta dla naszych miłośników, na którą wszyscy mogą sobie pozwolić, ponieważ wstępne wynosi tylko 50 gr. Kto pragnie wziąć udział w „popołudniówce”, zechce przysłać adres swój lub dzieci swoich do p. dyr. Mąkowskiego (IKS, pl. Wolności 14a), a otrzyma imienne zaproszenie. A więc zgłaszajcie się wszyscy co tchu po zaproszenia!

29 Loteria Państwowa (Nieurzędowa).

W drugim dniu ciągnięcia 1 klasy, wygrane padły na numery następujące:

50.000 zł na nr.: 15231.
 15.000 zł na nr.: 57088.
 5.000 zł na nr.: 58552.
 Po 2.000 zł na nr. nr.: 59154 116997.
 Po 1.000 zł na nr. nr.: 42608 45073 82050 86792.

Po 500 zł na nr. nr.: 28991 35433 88288 127406 134822 142656 144289.

Po 400 zł na nr. nr.: 10385 11022 12675 63549 83275 84974 84975 97905 141194 142276.

Po 200 zł na nr. nr.: 136 8393 8586 13858 38588 57412 84911 85281 89711 111257 128220 129010 135504 138607 139092 169541.

Po 150 zł na nr. nr.: 743 5690 5871 12753 18076 19911 19898 21380 24886 30134 33335 39567 40623 46845 50148 50690 55515 58122 66896 71968 74154 78561 81263 86348 87387 88874 94352 98541 105454 107213 110399 112331 113783 115462 117368 119907 123208 124188 140006 143548 152928 157961 158809 164710.

Po 100 zł na nr. nr.: 164 226 70 359 443 85 829 1001 132 205 37 439 622 703 881 2408 505 607 831 71 992 3189 273 522 683 753 857 968 4124 65 222 323 822 5004 136 427 68 89 624 718 59 92 95 894 6165 276 451 547 57 758 816 7102 87 229 37 354 425 665 862 78 903 8049 105 249 604 788 9028 54 236 10167 225 313 76 986 11018 155 260 308 12134 36 38 58 334 40 497 584 746 82 849 909 13092 116 51 248 330 616 82 723 853 933 66 14002 11 123 449 535 59 734 819 981 15055 187 352 85 438 721 842 16131 313 94 485 505 91 629 39 743 87 996 17023 325 581 821 93 980 18088 144 517 25 26 69 821 64 927 19042 111 42 80 231 307 24 431 593 679 726 20003 470 613 93 959 21024 111 98 606 841 902 96 98 22003 185 441 57 61 577 79 731 914 23137 310 94 647 799 965 24109 249 92 346 575 766 985 25115 472 590 640 783 924 71 78 26015 122 30 332 88 555 607 808 27069 129 311 425 47 549 91 601 808 28192 251 52 352 70 470 790 99 805 84 975 29367 98 424 536 71 10 715 867 30114 203 300 94 519 607 10 808 31051 621 70 907 32156 61 204 25 432 668 722 90 985 33226 84 376 817 70 34079 115 407 816 35078 293 590 606 51 749 963 36039 343 679 811 959 37018 184 732 926 86 90.

38073 168 462 67 514 47 997 39147 229 311 412 13 19 570 614 805 935 40248 453 547 82 874 90 941 41109 363 424 34 59 555 818 42071 318 403 19 732 92 803 938 56 42338 81 540 803 44196 231 74 372 426 538 53 725 820 953 63 45053 132 68 217 70 317 42 589 847 78 901 46081 202 26 50 61 420 51 512 982 47044 72 85 101 233 58 352 80 448 794 808 48099 162 68 85 277 325 404 68 666 49043 207 720 892 96 98 989 50139 77 85 248 93 358 565 615 58 738 51016-29 134 49 203 35 63 348 467 85 94 95 732 805 904 10 36 52069 109 11 59 87 262 401 69 536 627 758 800 944 53030 235 40 425 72 532 54292 464 784 92 816 53 71 55075 485 534 864 56418 586 825 948 57054 181 256 521 625 55 779 823 980 58017 135 67 217 69 553 922 25 59030 36 62 256 305 411 604 744 71 977 60100 50 99 287 428 504 76 642 50 817 61018-99 159 227 61 281 482 623 883 62154 312 503 21 30 63011 35 46 167 383 87 408 506 667 95 718 88 834 64183 231 96 308 27 45 472 517 59 753 807 41 80 65022 230 588 781 823 66011 59 190 300 569 75 907 67061 103 422 89 952 78 68291 330 440 42 733 42 91 874 69143 97 225 86 575 632 701 67 97 70168 252 648 77 708 29 801 986 71005 330 84 415 93 646 809 72280 340 637 723 73003 128 237 350 64 538 69 616 872 90 980 74011 147 49 86 332 54 422 658 943 75123 314 24 500 27 733 530 56.

76416 45 521 53 774 997 77417 22 91 508 89 815 914 78041 167 424 501 984 79117 211 78 90 464 514 55 857 95 922 86545 752 81099 23 26 186 457 560 650 736 72 92 943 48 82470 79 83 729 893 917 83047 220 303 36 596 706 10 21 837 928 84025 156 63 89 352 454 59 96 755 61 870 77 969 85142 203 22 675 96 86260 412 514 689 828 67 73 938 45 87196 251 88 305 418 507 722 32 48 66 820 43 88048 65 104 564 90 691 89005 8 10 159 94 496 869 90194 261 547 660 722 97 970 91447 501 857 79 91 923 86 92100 316 477 551 7 760 87 95 93000 261 473 681 710 920 43 94131 218 21 653 804 933 50 83 95107 253 57 323 74 931 96177 283 414 44 58 556 646 55 733 944 91 97010 103 6 207 53 475 621 712 824 981 98033 112 56 487 582 997 99001 549 607 931 60 77 89 100218 424 526 77 101093 990 452 503 703 43 102176 86 282 549 629 64 75 994 103233 370 685 747 912 93 104094 164 307 417 28 812 105277 339 86 91 425 51 67 532 606 786 903 46 106019 29 169 647 965 107218 345 863 108025 147 228 29 386 402 20 914 53 109094 99 224 45 79 458 513 685 738 87 75 942 110189 234 95 341 401 826 615 19 67 111008 9 66 88 213 37 98 554 80 725 50 904 112109 54 232 86 372 665 752 54 812 18 52 957 113364 91 490 539 608 70 704 16 59 949 69 88.

114074 81 130 270 99 373 502 42 794 819 32 80 910 36 64 115147 296 551 797 907 21 55 116234 382 507 31 783 812 56 85 117252 493 575 760 843 945 52 118075 247 671 807 10 924 119021 93 139 66 248 376 499 705 850 54 62 914 120001 412 71 507 72 615 983 121135 393 586 632 705 36 953 74 122036 53 281 399 422 977 124277 373 514 732 930 125813 126090 333 427 74 99 806 99 936 127009 176 308 77 570 99 786 128103 87 205 587 784 129007 350 751 800 99 973 130055 117 280 333 694 705 91 870 982 131104 392 446 76 608 96 132055 499 664 74 809 27 902 58 86 133316 87 555 671 769 85 802 94 134133 50 508 52 810 68 135072 567 639 89 723 33 860 136045 216 320 46 519 71 652 702 4 895 998 137212 19 46 387 476 504 787 59 860 916 82 138121 268 365 87 139115 207 24 334 53 132 598 786 817 904 67 140960 141036 524 41 11 70 634 970 142160 63 514 673 715 61 913 63 89 143170 510 639 63 719 863 144157 88 262 897 598 604 49 88 145054 120 72 239 345 61 86 154 75 517 88 693 789 915 45 71 146109 287 976 147114 254 57 87 89 302 16 38 431 545 55 441 710 11 95 873 83 148087 490 621 850 902 149153 240 325 745 46 53 842 150022 181 83 49 319 85 95 473 664 808 908 13 73 151156 60 106 29 99 776 992.

152111 59 401 52 66 581 709 12 939 90 63030 48 123 347 76 531 619 60 744 84 821 81

996 154039 132 225 26 542 619 837 970 155037 43 301 437 69 77 554 757 74 819 908 16 90 156008 555 614 22 767 870 916 157006 205 388 424 49 601 53 710 28 821 41 917 46 158199 259 488 519 680 814 159175 204 16 48 348 589 606 83 96 892 949 160097 172 310 45 444 535 608 70 76 832 86 991 161350 465 562 684 964 162022 28 54 214 310 27 701 93 846 163175 220 41 48 398 99 490 524 70 772 164097 217 25 325 74 430 587 674 834 56 90 943 66 165039 66 150 323 78 435 73 534 619 61 777 78 846 57 166151 200 16 681 896 99 912 94 167012 113 75 237 42 488 580 613 711 67 869 88 909 46 168085 286 321 518 693 846 913 57 169045 55 87 506 637 94 795 832 908.

Ciągnięcie drugie.
 191 234 48 544 1188 434 635 2186 3235 526 4254 94 344 499 5530 655 6030 290 379 468 815 20 976 80 9086 140 48 263 72 786 10217 496 74 747 11100 73 633 12244 757 13773 80 14191 545 90 684 847 51 964 15258 377 620 37 736 52 16140 373 493 588 686 742 49 807 19 983 87 17626 18464 913 19316 20806 953 21050 208 464 681 867 22291 337 534 671 771 931 23151 294 638 993 24149 275 381 25471 953 95 27619 88 895 28213 309 709 810 35 943 29312 550 30527 654 59 740 31016 70 90 227 394 710 33540 34100 980 35267 492 540 639 540 639 82 36093 226 375 646 37004 326 756.

38323 26 625 51 39351 433 758 40292 313 543 41153 438 72 607 42124 299 674 745 43025 197 465 659 792 44075 125 760 45088 290 723 82 850 934 46108 37 288 477 773 47160 277 441 689 784 48403 756 49089 180 705 869 50152 643 51402 52720 46 997 53313 814 54483 638 724 841 55693 749 56296 327 89 462 604 805 95 97187 236 499 507 937 58409 500 59174 355 61 96 738 941 60033 44 116 952 61164 967 6250, 87 621 923 63140 63 442 64062 611 26 398 65008 159 240 386 800 57 66412 736 68194 495 516 800 69352 663 798 70097 131 51 489 569 866 90 905 71119 581 822 72544 900 73266 402 74210 55 761 70 72 858 75209 946.

76244 85 944 77140 234 364 438 564 69 621 723 7801 469 696 79631 810 80152 464 83 743 85 830 990 81092 300 94 482 507 82026 221 340 69 886 83339 675 84062 131 612 33 740 85134 83 382 499 643 769 886 91 904 86920 87498 761 62 931 88003 115 268 89074 900 90504 613 838 91414 392 92070 154 93 420 688 936 93113 730 82 956 94435 847 95341 96228 732 973 97884 98109 893 99749 71 696 100361 677 334 101233 355 83 689 102049 109 46 51 635 366 923 103123 407 536 816 17 918 104071 158 362 657 750 63 88 907 105188 343 435 522 770 806 50 95 106005 148 361 651 743 902 44 107320 954 108140 715 873 109155 377 686 889 914 110236 34 86 340 53 606 57 112542 779 113067 209 99 671 707 70 952.

114758 980 115531 963 116014 18 90 147 216 421 863 903 117059 283 488 905 71 118173 267 322 612 119609 26 120257 96 739 856 70 121053 68 480 558 649 802 39 905 122433 547 35 89 922 123081 229 327 952 97 124358 696 125003 125 263 321 548 777 126037 72 119 237 390 441 97 563 127161 389 418 52 512 632 79 87 719 87 844 82 943 128097 300 922 88 129121 364 646 71 857 130152 385 420 557 76 87 648 755 131257 406 771 132372 459 133972 134333 660 67 927 135583 859 955 136225 73 874 570 762 96 302 137021 216 555 670 138006 21 293 912 139197 248 453 831 140170 368 505 141162 298 538 124217 545 658 143025 144191 97 373 957 145102 595 670 844 146155 545 719 147078 318 93 505 630 87 700 6 994 148159 300 668 788 149293 167 332 403 47 562 600 150246 84 686 841 65 151572. 152252 65 631 153113 36 70 716 51 54 961 154007 134 41 226 423 704 155791 156004 152 474 759 807 157338 86 564 681 803 51 62 158009 235 496 972 159870 160258 424 672 162097 163 431 83 600 826 985 163183 937 164444 91 513 607 729 165243 67 166210 12 336 589 167010 105 323 417 168016 169 233 84 680 958 169022 139 403 529 954.

Ciągnięcie trzecie.
 5 000 zł Nr. 126170.
 1 000 zł Nr. 16480.
 Po 500 zł Nr. 64389 114459.
 Po 400 zł Nr. 13792 70044 79894 91511 97874 115459 115994 123971 164749.
 Po 200 zł Nr. 3863 30412 36728 41620 74558 94568 117116 134939.
 Po 150 zł Nr. 2880 9241 13788 14462 21078 27378 37224 38535 46001 46185 46379 46913 52688 60298 64280 64854 72860 76549 78019 78067 82207 83523 83977 84238 87616 87846 92201 101356 101592 120499 123401 128411 133386 134715 138910 148034 148127 150537 151477 157698 160202 161937 168151 169593.

Po 100, — zł na N-ry:
 62 147 260 950 66 1003 773 551 712 890 2181 276 310 93 3269 3 306 581 804 935 4160 514 34 76 946 5101 301 408 71 763 6132 60 602 7253 502 8068 447 845 9628 10151 589 690 11389 640 12289 568 669 991 13033 219 30 673 811 14367 553 690 99 15014 49 51 325 753 843 16005 59 153 453 844 901 17442 787 817 974 18181 267 618 763 849 92 901 19171 379 586 651 54 789 966 20562 974 21008 233 793 834 22108 345 752 813 953 23511 964 24039 207 442 720 834 25303 19 93 523 889 26031 27047 203 10 771 905 28683 928 29974 30431 82 595 944 31056 280 659 707 57 32086 134 529 606 33123 532 96 34472 710 33 999 35244 89 823 36173 564 772 815 36 37423 522.

38832 959 39000 426 546 719 40034 115 325 26 977 41041 336 982 42367 454 702 902 43030 221 79 420 505 92 793 44026 26 992 45154 404 6 662 46850 973 92 47401 29 661 64 800 1 48049 195 575 787 49850 946 50158 88 464 591 907 51137 51 864 52290 458 592 856 935 53031 142 347 467 595 643 749 79 54250 330 31 95 558 793 55006 162 717 843 56163 205 19 93 422 628 57183 218 925 58339 428 598 878 916 59521 64 851 80 960 69029 410 820 909 61340 97 879 956 63 91 62031 92 223 343 793 63127 246 53 314 486 600 42 760 62157 677 761 856 976 65357 755 95 66615 97 770 843 92 67126 480 837 68642 83 956 69685 833 70461 574 731 518 72265 401 31 926 73012 76 386 400 8775 74647 778 518 75393 667 707 919.

76345 70 536 908 18 77371 429 78139 528 791 827 79639 592 59 618 73 776 953 80380 847 945 81087 113 209 564 710 873 82006 22 45

Organizacja pożarnictwa kosztem dezorganizacji życia gospodarczego, samorządów i ubezpieczalnictwa

Nowy projekt ustawy przeciwpożarowej niespodziewanie wprowadza niepraktykowaną nigdzie w Europie zasadę przerzucenia kosztów organizacji pożarnictwa na prywatne zakłady ubezpieczeń. Źródłem pokrycia wydatków na ten cel mają być opłaty od składki ogniowej brutto w wysokości do 7%, jako nowy podatek obrotowy, który ma być ustanowiony mimo, że prywatne towarzystwa ubezpieczeń już opłacają niesłychanie uciążliwy podatek obrotowy. Każdy podatek obrotowy ma to do siebie, że musi być w kalkulowany w cenę towaru. Jeżeli jednakże podatek jest za wysoki, lub jeżeli sam towar nie znajduje dostatecznej ilości odbiorców i nie może być tani produkowany, podrożenie towaru choćby nieznaczne wskutek nałożenia podatku obrotowego, spowoduje odpadnięcie większej lub mniejszej ilości konsumentów. Jeżeli chodzi i projektowany podatek, który zresztą grzeszy przeciwko uznawanej w nauce skarbowości zasadzie sprawiedliwości, bo obciąża jednych ubezpieczonych na korzyść drugich — nieubezpieczonych, to należy zauważyć, że znajdując się w projekcie zakaz przerzucenia tego podatku na ubezpieczonych jest nierealny. Każdy zdrowo myślący wie, że żadne przedsiębiorstwo nie może opłacać podatku drogą zmniejszenia substancji majątkowej. Nie ludzimy się nawet, by przerzucenie to wcześniej czy później nie nastąpiło. Wynikiem tego będzie więc podrożenie ubezpieczeń i tak niedostatecznie u nas rozwiniętych. Podrożenie to oczywiście wpłynie pewnym stopniu na wzrost kosztów produkcji przemysłowej, a czy to jest wskazane w obecnej chwili, każdy osądzi. To jest efekt ogólnego znaczenia. Niemniejsze znaczenie ma ta okoliczność, że wpłynie to bezpośrednio na znaczny spadek ubezpieczeń.

Mniejsza jednak o tę niejasność, którą można bliżej sprecyzować, powiedzmy w rozporządzeniu wykonawczym.

Gdy zdamy sobie sprawę, na jaki cel przeznaczona jest nowa opłata, łatwo będzie wywnioskować, czy nowy pomysł zawarty w projekcie jest logicznie i gospodarczo uzasadniony.

Otóż gminy mają ustawowy obowiązek ponoszenia kosztów utrzymania straży pożarnych, zakupu sprzętu strażackiego oraz utrzymania fachowego powiatowego organu instrukcyjnego i inspekcyjnego.

W sobotę, dnia 17 lutego 1934 r., o godzinie 19 zmarł długoletni członek Rady Nadzorczej naszej spółdzielni, ś. p.

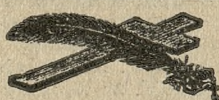
Jan Alejski

przeżywszy lat 52.

W Zmarłym straciliśmy wielce zasłużonego około dobra naszej spółdzielni współpracownika, który Swym szlachetnym charakterem, sumiennością i gorliwością w wypełnianiu obowiązków zjednał Sobie szacunek i wierną naszą pamięć. Cześć Jego pamięci!

**Rada Nadzorcza i Zarząd
Konsumu Urzędników Polskich w Poznaniu.**

zg 5608

W sobotę, dnia 17 lutego 1934 r., o godz. 19, zasnął w Bogu, opatrzony św. Sakramentami, ś. p.

Jan Alejski

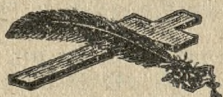
długoletni członek Zarządu Spółdzielni Budowl. Polskich Urzędników Państwowych w Poznaniu.

Zmarły poniósł wielkie zasługi dla rozwoju naszej Spółdzielni. Wielkimi zaletami serca i charakteru oraz gorliwą pracą zaskarbił Sobie Zmarły ogólny szacunek i wdzięczną naszą pamięć. Żegnamy Go ze szczerym żalem.

dg 1013

**Rada Nadzorcza i Zarząd
Spółdzielni Budowl. Polskich Urzędników Państwowych.**

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 20 b. m., o godz. 15,30 z domu żałoby przy ul. Sniadeckich 13 na cmentarz jeżycki. Msza św. za spokój duszy Zmarłego, odbędzie się w środę, 21 b. m., o godz. 7 w kościele św. Michała na Łazarzu

Dnia 18 lutego 1934 roku zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., moja najdroższa żona, nasza najukochańsza mateczka, siostra i babcia, ś. p.

z Jezierskich

Władysława Paluszkiewiczowa

przeżywszy lat 62. Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 21. bm., o godz. 4 po poł. z domu żałoby w Gniewkowie.

W ciężkim smutku pogrążona
rodzina.

zg 5 610

Dnia 17 lutego 1934 r. zasnął po długich, a ciężkich cierpieniach, kilkakrotnie opatrzony Sakramentami św., w sile wieku, ś. p.

Jan Alejski

członek Zarządu Spółdzielni Budowl. P. U. P.

Przedwcześnie Zmarły był nam Szeferem o nawskroś szlachetnym charakterze, wzorem obowiązkowości i pracowitości. Pamięć i żal po Nim zachowamy długo w sercach naszych.

zg 5609

Personel biurowy i administratorzy
Spółdzielni Budowl. P. U. P. Poznań.

Dnia 17 lutego 1934 r. zmarł Członek Rady Nadzorczej naszej Spółdzielni, ś. p.

Jan Alejski

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 20. bm. o godz. 15,30 z domu żałoby przy ul. Sniadeckich 13, o czym zawiadamia

**Rada Nadzorcza i Zarząd
Centralnej Kasy Oszczędności i Pożyczek
zg 5614 Sp. z o. o. w Poznaniu.**

Dnia 17 lutego 1934 r. o godz. 21.30, zasnęła w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa i najukochańsza matka, teściowa i babcia, ś. p.

z Chmielewskich

Rozalja Janke

w 82 roku życia.

zg 5605

W ciężkim smutku pogrążeni
dzieci i wnuki.

Pleszew, Ostrów, Poznań, Trzemeszno.
Nabożeństwo żałobne i pogrzeb odbędzie się w środę, o godz. 9.30 z Zakładu św. Józefa.

Biuro obrony prawnej

**w sprawach podatkowych
Radca Józef Wanke**

Poznań, plac Nowomiejski 10 a,
telefon 3C-01

zg 5 606

Niniejszem mam zaszczyt powiadomić Szan. Klientów iż, dla udogodnienia odbiorców hurtownie zabawek, galanterji i dewocjonalji którą chwilowo przeniosłam z ul. Wodnej na ul. Fr. Ratajczaka, od dnia 20. bm. prowadzić nadal będę pod

F-ą Targ Amerykański, St. Rynek 10 I piętro.

Prosząc o łask, dalsze poparcie, pozostaję
Z poważaniem
K. BIELECKA.

OTYLI ŻYJĄ KRÓCEJ..

Ich serca obłożone wata tłuszczu pracują z wysiłkiem, wyczerpują się i odmawiają posłuszeństwa wcześniej.

Otyłość spowodowana jest złą przemianą materji oraz zaburzeniem czynności gruczołów dokrewnych.

Tylko ziola Magistra Wolskiego „Degrosa” zawierają jod organiczny w postaci roślinoj morskiej Vahanga, który wprowadzony do organizmu pobudza gruczoł tarczowy do należytej pracy, powodując szybkie spalanie nadmiernego tłuszczu. Są one skutecznym środkiem przeciwko otyłości i nie wymagają specjalnej diety.

ZIOLA ze znak. ochr. „DEGROSA”

Do nabycia w aptekach i drogerjach (skład. apt. lub w wytwórni Magister Wolski, Warszawa, Złota 14. Objasniające broszury wysyłamy bezpłatnie. ng 4729

WINA

i
Spirytusy { RZETELNE
SMACZNE
NIEDROGIE
dostarczają

Nyka & Postuszny

Skład Win, Poznań, Wrocławska 33/34,
telefon 11-94

Przysięgli dostawcy WIN MSZALNYCH.
Pg 2 088-4,53

8-9 POKOI (obok placu Wolności)

obszernych, słonecznych, I piętro, na biura lub biuro z mieszkaniem, wprost od gospodarza, od 1 maja lub później. Agenci wykluczeni. Oferty do Kurjera Pozn. pod zg 5 592

PRASĘ DO TORFU

używaną kupi:

Administracja Dóbr Posadowo, poczta Lwówek
zg 5590

Wapno, Cement, Gips, Trzcina sufitowa

i inne materiały budowlane ze składu lub loco budowla najtaniej we firmie

Stefan Pełczyński, Poznań

Dworzec Towarowy, ul. Towarowa. Telef. 76-05 i 76-56.
Pg 2 554-6,117

Uniwersytet Poznański wydzierżawił 37 mórg ziemi, położonej przy ul. Grunwaldzkiej. Oferty z podaniem tenty dzierżawnej składać należy do dnia 1 marca br. Coll. Minus Waly Wazów 26. Intendentura. Prof. Dr. St. Runge, Rektor. ng 4617

Mieszkanie

4-ro pokojowe, pierwszorządne, poszukuję zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zg 5 604

Stenotypistka

pisząca biegle po polsku i niemiecku na maszynach typu „Underwood” i „Adler” i dokładnie obeznana z pracami kancelarji notarialnej, może się natychmiast zgłosić. zg 5 607

Dr. Jeszke, notariusz,
Plac Wolności 13

Dom

5 ubikacyj, 2 morgi ogrodu, mieszczą pod Poznaniem 3 000. — gospodarz. Żydowska 7, skład pieczywa. zg 25 905

W sobotę, dnia 17 lutego 1934 r. o godz. 19, zasnął w Bogu, opatrzo-
ny Sakramentami św., po długich i ciężkich cierpieniach, nasz najdroż-
szy mąż i ojciec, ś. p.

Jan Alejski

w 52 roku życia. Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 20 lutego o godzi-
nie 15,30 z domu żałoby na cmentarz jeżycki. Msza św. za spokój duszy
Zmarłego odprawi się 21. bm. o godz. 7 w kościele Św. Michała.

zg 5602

W ciężkim smutku pogrążeni

Poznań, ul. Śniadeckich 13.

żona i syn.

DZIECIĘCE

sukienki, sweterki,
pończochy, trykociki
S. KACZMAREK
ul. 27 Grudnia 20.
dg 537

PROSZEK z KOGUTKIEM
(MIGRENO-NERVOSIN)
USUWA NAJUPORCZYWSZY
BÓL GŁOWY
MIGRENĘ, NEURALGIĘ,
BÓLE ZĘBÓW,
GRYPE, PRZEZIĘBIENIA,
BÓLE ARTRETYCZNE,
STAWOWE, KOSTNE I T.P.
PROSZEK TE WYRABIAMY I W POSTACI
TABLETEK.
ŻĄDAMY ORYGINALNYCH PROSZKÓW
z KOGUTKIEM

Biuro Inżynierskie,

specjalność: dział budowlany i melioracyjny - nawiąże kontakt
z osobami ustosunkowanymi - celem powiększenia obrotów.
Oferty sub: „Współpraca - rocent” kierować do Tow. Re-
klamy Międzynarodowej, Warszawa, Marszałkowska 124.
Tg 209

PODZIĘKOWANIE.

Zarząd Polskiego Czerwonego Krzyża poczuwa się do
milego obowiązku złożenia serdecznego podziękowania,
wszystkim tym osobom, które przyczyniły się do uświet-
nienia dorocznej reducy, a mianowicie: p. Prezydentowej
Zofii Zychlińskiej za ofiarowanie niezwykle okazałych pre-
mij, pp. Stefanowi Gniatczyńskiemu i J. Sawiczowi za świet-
ne prowadzenie tańców, paniom za pomoc przy organizowa-
niu i przeprowadzeniu zabawy, firmie Aleksander Lempe
(Sw. Marcin 41) za gustowne udekorowanie sali własnymi
kilimami, jak niemniej wszystkim firmom kupieckim, któ-
re raczyły nadesłać piękne premie dla odznaczenia kostiu-
mów i to: Danielewski Bol., „Beely i Co”, Dawid Józef, Dob-
ski W., Dyczkowski St., Dziennik Marceli, Falkiewicz W.,
Gaede Artur, Przybyła K., Rotnicki M., A. Schaefer i Ska,
„Gentleman”. Również z uznaniem podnieść należy zyczli-
wość Dyrekcji Radja Poznańskiego i miejscowej Prasy, znaj-
dującą wyraz w popieraniu pracy PCK w tym kierunku
przez wygłaszanie i zamieszczanie artykułów. zg 5603

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:

1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2305, z 21 025, d 1811

i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 11.

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde
dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo,
i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogło-
szenie nie może przekraczać 100 słów, w tem
5 nagłówkowych.

1. KAMIENICE

Kamienice

stanie surowym 3 i 4 pokojowe,
czteropiętrowa w okolicy Parku
Wilsona sprzedam wyjątkowo ko-
rzystnie za 65 000. Oferty Kurjer
Poznański zg 25 087

Dwie kamienice

w Poznaniu wyjątkowo korzyst-
nie na sprzedaż, bardzo dobrze
położone, nowoczesnie budowane
nieдалeko teatru, dobra rentowność.
Cena 80 i 200 000. Pośredni-
cy wykluczeni. Zgłoszenia do
„Par”, Poznań pod 53.373
Pg 2903-53.379

Poszukuje

kamienicy lub willi czynszowej,
centrum lub blisko 4-6 lokato-
rów tylko od właściciela, wpłaty
60 000. Oferty Kurjer Pozn.
zg 25 808

Biuro Zleceń

Stary Rynek 6. Za opłatą kos-
tów biurowych w wysokości 2
do 5 złotych pośredniczy aż do
załatwienia sprawy w kupnie
sprzedaży kamienic, majątków
ziemskich i urządzeń domowych.
Pg 2947-53.358

Zaraz

kupię dom czynszowy, wpłata 30
tys. Szczegółowe oferty Kurjer
Poznański zg 25 827

Kamienicę

składem, dochód roczny 5 200.—,
gotówka 20 000, przecięcie 10 000
amortyzacji sprzedam. Krzesiń-
ski, Piekary 8. zg 25 901/2

Kamienicę

ładna wpłaty 50 000 kupię, przejmę
dług hipoteczny. Oferty Kur-
jer Poznański zg 25 945/6

2. PIENIĄDZ

Pierwszorządny

majątek sześć tysięcy móg szu-
ka pożyczki 150 000.— na 1. hipo-
teke. Oferty Kurjer Pozn.
zg 25 811

Willa

blisko Starego Rynku nad War-
tą 5 pokojów 4 500 m² ogrodu cena
22 000. Informacje Rausch, Gro-
bla 27. zg 25 892

Wspólnika

z gotówką 8 000 zł do większego
przedsiębiorstwa poszukuje. Oferty
Kurjer Pozn. zg 25 917

4. OSOBISTE

Powiedzenie

mej żony, jakoby p. M. Trafan-
kowski pobral odemnie za miesz-
kanie z 500, nie zgadza się z fak-
tycznym stanem. Za mimowolną
przykrasę przepraszam. Kazi-
mierz Łobaza, Piotra Wawrzy-
niaka 7. zg 25 996

6. OŻENKI

Panna

w średnim wieku, posiadająca
cośkolwiek majątku szuka dobro-
go rzemieślnika, lub młejszego
urzędnika celem zamążpójścia.
Zgłoszenia Kurjer Pozn.
zg 25 823

Wdowiec

lat 44, 2 chłopców, własny dom
w Poznaniu, rzemieślnik szuka
starszej panny lub wdowy bez-
dzietnej z gotówką od 4 000 zł
celem ożenku. Oferty Kurjer Po-
znański zg 25 995

Panna

starsza, religijna, z dobrej rodzi-
ny poszukuje dla braku znajomo-
ści panów meza Panowie do lat
55 zechca łaskawie zgłoszenia
nadesłać do Kurjera Poznań-
skiego zg 25 973

Wysoka

przystojna panna z dobrego domu
bragne poznać w celu matrymo-
nialnym. Kawaler, wiek średni,
majętny. Scisła dyskrecje zapew-
niam. Nieanonimowe listy możli-
wie z fotografią upraszam do
Kurjera Pozn. zg 25 928

Kawaler

lat 30, fachowiec posiada własny
dom, rzeźnictwo pozna pania z
gotówką 10 000—15 000 zł. cel ma-
trymonjalny. Oferty z fotografią
do Kurjera Poznańskiego
zg 25 966

7. SPRZEDAŻE

Meble

najtaniej u Bakosia
ul. Wenecjańska 1
Most Chwaliszewski przy krzy-
żu. zg 24 596

Meble

najtaniej J. Baranowski
Poznań Podgórna 13.
Pg 2519-23.59

Samochód

limuzyna, czwórka, jak nowa ta-
nio sprzedam, zamienie na do-
mek, rolę lub parętkę. Oferty
Kurjer Poznański zg 25 471

Meble

najtaniej, gwarantowane dogod-
ne warunki, tylko fabryka mebli
Rynek Śródecki. zg 22 231

Szyny

budowlane rury kotłowe sprzeda-
jęmy. Mielżyńskiego 1, mieszka-
nie 12, telefon 21-87. zg 25 039

Automatyczny kran

bocianowy
noszący 1 500 kg sprzedam lub
zamienie na dobry motocykl. Gó-
rzyńska 14, parter. dr 916

Maszynę

krawiecką tanio. Szkolna 7/8 —
m. 8. zg 25 875

Skład

kolonialno - delikatesowy spiesz-
nie sprzedam, dogodne warunki
Oferty Kurjer Poznański
zg 25 873

Dwadzieścjadziewięć

Dwadzieścjadziewięć
Dwadzieścjadziewięć
złoty tylko Kompletny Serwis
obiadowy, dobra porcelana, jedyn-
ie w Hurtowni Porcelany Wro-
niecka 24 (podwórce). zg 25 892

Maszyny

do szycia Singera krawiecka me-
ska do cholewek, płaska do
dziurkowania zaraz korzystnie na
sprzedaż. St. Wyszynski, skład
skór. św. Marcin 57. zg 25 839

Dla cukierkni

8 stołów, 25 krzesel, 2 kanapy
sprzedam. Oferty Kurjer Pozn.
zg 25 834

Sprzedam

kanapę, stół, zegar, kanarki oraz
klatki tania. Gomolińska, Stary
Rynek 89. zg 25 830

Fiat

limuzyna 514 mało używana za
gotówkę korzystnie sprzedam.
Oferty „Par” Aleje Marcinkow-
skiego 11, pod 53.386
Pg 2946-53.387

Biurko

duża szafa, inne meble dobrym
stanie tanio. Piekary 9, m. 8, od
3-7. zdr 25 785/6

Meble

oraz wszelkie sprzęty domowe
tanio. Mrtejski 59, m. 10.
zg 25 829

Kiosk

śródmieście sprzedam. Wskaże
Kurjer Poznański zg 25 869

Sprzedaj

antyków. Piekary 5. zg 25 867

Kolonjalka

z pokojem do sprzedania. Adres
Kurjer Poznański zg 25 863

Tanio

oddam biurko, stoły, św. Mar-
cin 33, m. 4. zg 25 854

Lóżka metalowe

duże lustro z podstawką
piękne okazy rogów jelenie i ro-
gaczkę sprzedam tanio. Waly Zyg-
munta Augusta 3, I piętro. Do
obejrzenia wieczorem 5 do 9.
zg 25 890

5 km kolejki

600x70 mm, 10 wywrotek, motor
ropowy 25 PS, kocioł jednopłom.
25 m². Unia, Brodnica n/Drw.
dg 1011

Dom

za wpłatą 1 000 złotych do sprze-
dania. Białkowskiego Wroniecka 18
rg 1 661/62

Pianino

tanio sprzedam. Górna Wilda 78
Skład. zg 25 842

Parcele

1 000 m² Ostroroga, Szkolna 3,
m. 17. zg 25 891

Radjo

trzylampowe sprzedam. Długa 3
m. 26. zg 25 888

Gospodarstwo

115 mórg korzystnie sprzeda —
Chociej. Poznań, Waly Jadwigi 2
zg 24 962

Dom

masywny 3 morgi ziemi. Cena
według umowy sprzedam zaraz. —
Paluch Feliks Samolez p. Wronki
ng 4 906

Szafa

na ubranie, dwa łóżka debowe
bardzo tanio. Bogdanowa, Pstel.
zg 25 216/7

Zakład

fryzjerski z mieszkaniem tanio na
sprzedaż. Oferty Kurjer Pozn.
25 573/4

Złoto

funtki angielskie sprzedam. Oferty
Kurjer Poznański zg 25 894

Motor Diesel

Wolf - Buckan 14 KM prawie
nowy sprzedam. Zgłoszenia Kur-
jer Poznański zg 25 990

Pianina

sprzedaje. Długa 16, m. 1.
zg 25 916

Cegielniarą

prase ślimakowa nowa sprzeda-
my okazynie. Bracia Bühler,
Sp. z ogr. odp., Warszawa 8-to.
Krzyńska 25. zg 25 983

Młyn

motorowy na koks, przemiatu 100
ctn. na dobie w pełnym biegu.
Cena i wpłata podług umowy. —
Zgłoszenia Marcin Pawłowski,
Ostrów, ul. Gminna 14.
zg 25 979

Dobre zaprowadzone

rzeźnictwo
w większej wiosce kościelnej,
masywne zabudowania i ogród z
łąką 3 morg. zaraz korzystnie do
sprzedania (z powodu choroby
właściciela). Zgłoszenia upraszam
pod adresem: A. Perdelwitz, Syp-
niewo-Pomorze, pow. Sepólno.
zg 25 974

Skład

kolonialny, delikatesów, centrum,
połkoikiem, obrót 35 tys. rocznie,
objęcie 4 500 sprzedaj Focha 39,
m. 17. zg 25 942

Sprzedam

w dobrym położeniu, interes kol-
onialny z domem, budynkami w
dobrym stanie, 16 mórg roli z po-
wodu emigracji, Jesse, Wiardun-
ki, pow. Oborniki. ng 5 022

Maszynę

meską bardzo korzystnie. Wielka
12, m. 10. zg 25 926

Rower

meski torpedo okazynie. Rataj-
czaka 11, m. 50. zg 25 921

Skład

papierni z urządzeniem i towarem
od zaraz do sprzedania. Zgłosze-
nia skrytka pocztowa 23, Czemp-
piń. ng 5 024

Sprzedam

korzystnie lub wydzierżawie dom
z rzeźnictwem, wieś kościelna,
powiat Wyrzysk. Zgłoszenia Kur-
jer Pozn. ng 5 025

Maszynę

krawiecką Singera tanio. Strze-
lecka 9, m. 8. zg 25 953

Singera

dobra czolenko 60. Focha 187 a,
m. 9. zg 25 963

Lokomobilę

10 KM angielska sprzedam. —
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zg 25 989

Dwa

łożka metalowe białe. Przemys-
łowa 34, m. 6. zg 25 937

11. KUPNA

Poszukuje

piekarni w Poznaniu. Oferty Kur-
jer Poznański zg 25 123

Płyty akumulatorowe

plusowe 11x17 do baterii 1. 3 u-
żywane lecz w bardzo dobrym
stanie kupię spiesznie oferty do
Kurjera Poznańskiego zg 25 377

Maszynę

do pisania walizkowa kupię tania.
Oferty Kurjer Poznański
zg 25 776

Poszukuje

fuzji w dobrym stanie. Zgłosze-
nia Wichtowski, Kuźnica, powiat
Wolsztyn. zg 25 784

Maszynę

do pisania kupię. Oferty Kurjer
Poznański zg 25 802

Pianino

spiesznie kupię. Oferty cena Kur-
jer Pozn. zg 25 826

Magiel

używany kupię. Adres Kurjer
Poznański zg 25 864

Turbinę

wodną kupię. Zgłoszenia Kurjer
Poznański zg 25 815/16

Parowy garnitur

lub oddzielnie kupię. Oferty Kur-
jer Poznański zg 28 000

Kupię

do dwóch okien firany używane.
Oferty Kurjer Pozn. zg 25 879

Parcele

dobrem położeniu kupię. Oferty
Kurjer Poznański zg 25 943

Kupię

200—300 metr. używanych desek.
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zg 25 934

Żelaza

(Potrzaski) na drapieżniki kupię.
Zgłoszenia do Kurjera Pozn.
zg 25 922

12. DO WYNAJĘCIA

Willę pięciopokojową

komfort, ogród, przystanek tram-
wajowy zaraz wydzierżawie. In-
formacje Wizowa, Debiec, Bzowa
12, pomiędzy 12—2 lub Paluch
Kantaka 89, telefon 41-61.
zg 25 190

Dwupokojowe

słoneczne tanio przy Wileńskiej,
nar. Komandorji do wydzierżawie-
nia. Informacja: Górna Wil-
da 45, m. 6. dg 1 014

Pięciopokojowe

I. piętro, elektryczność, od gospo-
darza. Długa 3, mieszkanie 9.
dg 1 000

Czteropokojowe

piękne bardzo słoneczne I p.
przy Ostroroga — zaraz. Zgło-
szenia Kurjer Poznański
ng 4 615

5 pokojowe

Wyszynk wódek

30 lat, prosperujący centrum do wydzierżawienia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 25 949

22. ZGUBY

Pamiętka

złota dewizka do zegarka zginęła w niedzielę oddać za wynagrodzeniem. Sienkiewicza 3, m. 5. zdg 25 857

Zgubiłem

13. 2. w Banku Polskim obłąkałem 50 zł zwrot za wysokim wynagrodzeniem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 25 935

23. ROZMAITE

Sławna chiromantka

grafolog-fizjognomistka z długoletnią doświadczonej praktyką na podstawie badań naukowych zdumiewająco przepowiada przyszłość teraźniejszość i przyszłość. Liczne serdeczne podziękowania. Przyjmuje od 10-1 do 3-8 wieczorem. Fr. Ratajczaka 15, mieszkanie 10. II. piętro, I. wejście w pasażu Apollo prawo po schodkach. zdg 22 703

Revolucja cen

„Białego Tygodnia” J. Schubert Fabryka Bielizy i Dom Płócien. Wrocławska 3. Pg 2483-436

Przyjeżdżna

poszukuje braku znajomości wesołej, inteligentnej pani (znajomość robotki) dla całodziennego towarzystwa. Oferty szczegółowe referencje fotografja Kurjer Poznański zdg 25 774

Znana

wróźbiarka Adarelli przepowiada przyszłość z cyfr - kart. Podgórna 13, mieszkanie 10, front. zdg 25 819

Chłopczyka

15 miesięcznego, ładnego, zdrowego oddam na własne. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 815

TEATRY

Poznań, poniedziałek, 19. 2.

TEATR POLSKI: Dziś - „Waterloo”.

Wtorek, 20. 2. „Hamlet”.

TEATR WIELKI: Wtorek, 20. 2. „Cosi fan tutti”.

Środa, 21. 2. „Kniaź Igor”.

TEATR NOWY: Dziś - „Pieniądz nie jest wszystkim”.

Wtorek, 20. 2. „Pieniądz nie jest wszystkim”.

TEATR NARODOWY: - Wtorek, 20. 2. o godz. 20: „Krakowiacy i Górale” w Chojnicach.

Środa, 21. 2. o godz. 20: „Krakowiacy i Górale” w Starogardzie.

APOLLO i METROPOLIS NASZE KINA PROGRAMY NAJTANSZE NAJLEPSZE KINA

Poznań, poniedziałek, 19. 2.

APOLLO: „Piękny jest świat”.

COLOSSEUM: - „Ryszard Bartheles jako Banita”.

CORSO: „Wyspa Tajemnic”.

METROPOLIS: „Tajemne moce”.

MOJE: „Romanse cygańskie”.

ORZEŁ: „Carmencita” i „Straszną tajemnicą zamku”.

OŚWIATOWE T. C. L. - „W kraju srebrnego lwa” oraz wesoła komedia.

RENAISSANCE: „Tajemnice dżungli malarskiej” (Pozwólcie nam żyć). - Nadprogram „Krwawy szlak”.

SFINKS: „Ulani, ulani, chłopcy malowani...”.

SŁOŃCE: „Zaledwie wczoraj”.

TECZA-Lazarz: Maski Dr. Fu Manchu.

TECZA-Wilda: „Zew Młodości”.

WILSONA: „Obrazu Majestatu”.

Rysunki

wszelkiego rodzaju na klisze, napisy itd. również techniczne wykonuje Marian Wiza, Poznań, Wrocławska 13, m. 11. zdg 25 170/71

Akuszzeria

Kleinwächterowa, Poznań, centrum, ulica Romana Szymańskiego 2 pierwsze piętro, lewo, drugi dom od placu Świątokrzyskiego. zdg 11 119/21

Były

sam, kupiec obecnie bez środków do życia odda 11 letniego syna na własne lub bezpłatnie wychowanie. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 25 893

Rysunek

przebudówki czterobizowy kto zrobi cena. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 999

Bufetu

na rachunek poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 991

Kupiec

lub osoba dysponująca gotówką i pragnąca złożyć interes hurtowej sprzedaży artykułów pierwszej potrzeby o zapewnionym zbyciu otrzyma odpowiedni lokal i wszelkie ułatwienia ze strony Kongregacji Kupieckiej w Nowym Targu. zdg 25 977

Fryzjerka

w dom i poza domem 0,50 gr. miesięcznie 6.-. Rynek Łazarski 2, mieszkanie 1a. zdg 25 938

Chiromantka

przyjeżdżna najwybitniejsza, przepowiada przeszłość, przyszłość, rak, kart dużo podziękowań. Ul. Działynskich 10, m. 2. wejście niekrepujące. zdg 25 952

Krwiodawcy

do transfuzji poszukuje Oddział wewnętrzny Szpitala SS. Elżbietanek, ul. Łakowa. zdg 26 030

24. NAUKA

Do egzaminu

6-klasowego przygotowuje. Pewnie krótki czas. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 739

Kursy Uniwersyteckie

celem otrzymania stopnia doktora i inżyniera, członkostwa akademii; egzamin maturalny, buchalteria etc. przez Inst. Academie Bureau. Etablissements Iris. 22 rue St - Augustin, Paris (2e) Francja. Tg 173

Angielskiego

francuskiego, włoskiego udziela (b. niedrogo) praktycznie, teoretycznie, wykształcona, rutynowana osoba Strzelecka 31, podwórze wprost II. p., prawo. zdg 25 797

Korepetycji

udziela zakresie średniego gimnazjum. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 884

25. MUZYKA

Lekcyj gry na fortepianie

udziela Stanisława Koczykówna człon. Związku Muzyków Pedagogów, ul. 3 Maja 6, III. dg 1005

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Osoba

w średnim wieku, inteligentna, znająca się na prowadzeniu gospodarstwa domowego, trochę muzykalna, nie pospolitych zapatywania, posiadająca zaopatrzenie w domu, posiadająca do zarządu domem kulturalnego pana lub księdza za przyzwolenie utrzymanie. Oferty Kurjer Poznański pod zdg 25 520

Poszukuje

posady na majątku ziemskim jako kasjer, względnie i do pomocy przy hodowli inwentarza. Znajomość kasowości, seletwa, prowadzenie zarodowych obór i chlewni, normowanie paszy, badanie % tłuszczu w mleku metodą Gerbera, prowadzenie mleczarni (przerób mleka). Wymagania skromne. Ewentualnie przyjmie równieżna posadę w innym przedsiębiorstwie, zloża 4-5 000 kaucji. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 25 480

Kilkaset

współprace, rolnictwie, handlu, kulturalnej pani bezrobotny poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 240

Wdowa

poszukuje posady na poobiedzie. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 248

Rządca gospodarczy

kawaler, siedmioletnia praktyka, zamierzony rolnik hodowca, obeznany wszelkimi gałęziami gospodarstwa rolnego, posiadający dobre świadectwa, poszukuje zaraz posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 475

Praczką

zawodowa, uczciwa szuka prania. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 770

Książkowy

długoletnia praktyka poszukuje posady, zakładu, reguluje, także godzinowo, bilanse. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 25 764

Leśniczy

Poznańczyk, samotny, lat 29, silnej budowy, z lepszymi kwalifikacjami, 10 letnia prakt. leśna, biegły fachowiec, obznajomiony wszechstronnie, z wszelkimi gałęziami leśnictwa oraz książkowoscia, doświadczony hodowca lasu i zwierząt pożytecznych, biegły łepiciel szkodników, drapieżników, także nieco znający się na rolnictwie, trzeźwy, sumienny, obowiązkowy, bardzo dobre świadectwa, polecenia, poszukuje posady leśnika żonatego lub samotnego na b. skromnych warunkach Łaskawe zgłoszenia prosz Józef Sokowicz, Spławie, poczta Miłosław, powiat Września (Poznański). zdg 25 620

Urzędnik gospodarczy

żonaty, bezdzietny, 35 lat, 12 lat praktyki z poważnymi referencjami poszukuje posady od 1. IV. br. lub później, może złożyć większą kaucję. - Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego portj. 969

Bufetowa

dzielną w swoim zawodzie poszukuje posady w lepszym lokalu Oferty Kurjer Poznański zdg 25 900

Młodszy

Zbożowiec - książkowy z praktyką bankową szuka jakiegokolwiek zajęcia. Adres wskazuje Kurjer Poznański zdg 25 788

Młodszy

drogerzysta dyplomowany przyjmie posadę zaraz lub później. - Adres wskazuje Kurjer Poznański zdg 25 789

Drogerzysta

dyplomowany dzielną ekspedjent i dekorator poszukuje posady. - St. Skrzypczak, Skoki, Kościelna 96. zdg 25 793

Posługi

z praniem, prasowaniem, gotowaniem poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 878

Dziewczyna

czysta, uczciwa, pracowita szuka posady zaraz do wszystkiego, przeszła kurs gotowania. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 876

Bufetowa

szuka posady od zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 25 872

Posługaczka

z dobrem gotowaniem i praniem poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 25 813

Dziewczyna

uczciwa szuka posady z praniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 810

Poszukuje

posługi na przedpołudnie lub cały dzień. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 807

100 - 200 zł

dam za wyszukanie stanowiska urzędniczego w Poznaniu lub na prowincji. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 803

Ogrodnik

bartnik, kawaler w starszym wieku z dłuższą praktyką, pewny w swym zawodzie, zna hodowlę wczesnych truskawek, poszukuje posady zaraz lub później. Wszak, Promnice, poczta Murowana Goślina. zdg 25 800

Fachowy

rolnik 700 kaucji. Zna handel poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 241

Poszukuje

posady z prowincji, gotowaniem szyciem, sztywnym prasowaniem Oferty Kurjer Poznański zdg 25 837

Pielęgniarka

8 lat praktyki przyjmie posadę do kliniki lub prywatnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 832

Poszukuje

posługi uczciwa czysta i pracowita. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 856

Rysownik - kreślarz

przyjmie posadę względnie pracę w domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 172/3

Krawcowa

pierwszorzędna poszukuje posady w domu i poza dom 2 zł dziennie. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 638/4

Zarządzająca

z dobrymi świadectwami poszukuje posady najchętniej w hotelu Oferty Kurjer Poznański zdg 25 831

Praczką

zawodowa szuka prania. Mylna 20, m. 4. zdg 25 823

Dziewczyna

zdrowa silna szuka posady z praniem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 25 871

Krawcowa

samodzielna, tania poszukuje posady w domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 844

Służąca

szuka posady z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 895

Pomocnik fryzjerski

meski kawaler, lat 25 z umiejętnością strzyżenia pań i 9-letnią praktyką szuka posady. Miejsce obojętne. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 482

Przyjmę

posadę jako kucharka do wszelkich prac domowych od 1. 3. - Oferty Kurjer Poznański zdg 25 859

Książkowa - bilansistka

pisząca biegle na maszynie z znajomością języka polskiego i niemieckiego poszukuje posady. Ustawia bilanse. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 24 809

Osoba

starsza zajmie się całkiem domem samotnej osoby lub 2 starszych osób za małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 843

Dziewczyna

do wszystkiego z gotowaniem z szyciem, kochająca dzieci szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 908

Kulturalna paniąca

dobremi zaletami godna zaufania 24 przystojna, miła wzorowo gospodarna obowiązkowa, akuratna, praktyka samodzielnie smacznie gotując - wykonując wszelkie prace, lepszej samotnej osoby, pensja 20.- najchętniej wyjazd. Także ładny charakter pisma. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 889

Czysta

uczciwa paniąca prowincji poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 998

Posługi

szukam zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 987

Dzielną

biurowa - maszynistka pilna, sumienna i obowiązkowa, znajomością książkowosci, pracowała w poważnych firmach, bardzo dobre świadectwa, referencje szuka jakiegokolwiek posady od 1. 3. 34. lub później. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 25 986

Siodlarz - tapicer

(żonaty) dobry fachowiec, pilny, obowiązkowy, szuka pracy siodlarza domowego, zajmie się podwórzem wolnym czasie lub inna pracą. Miejsce obojętne. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 25 985

Ogrodnik - podwórzowy

kawaler, sumienny, uczciwy, 11 lat praktyki poszukuje posady od 1. 3. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 25 982

Ogrodnik - bartnik

kawaler, lat 28, bardzo dobry fachowiec, 11 lat praktyki, uczciwy sumienny, dobre świadectwa szuka posady od 1. 3. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 25 981

Paniąca

lat 19, szuka posady jako paniąca do dzieci, zna szycie również robotki. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 25 980

Trio damskie

ze śpiewem od 1. 3. wolne. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 976

Student

szuka pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 883

Technolog - elektyk

szuka posady lub praktyki. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 882

Młodsza

dziewczyna poszukuje posady do wszystkiego bez gotowania. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 25 947

Posługaczka

z dobrymi świadectwami szuka posady 3 razy tygodniowo. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 941

Egzaminowana nauczycielka

prawo nauczania, konwersacja francuska z dziećmi, dobry niemiecki, muzyki, stopień średni szuka posady. Także jako bona. Pensja skromna. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 25 940

Małopolanka

z gotowaniem do wszystkiego poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 936

Ekspedjentka

branży piekarsko - cukierniczej, uczciwa poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 933

Egzaminowana

nauczycielka, dobre języki i konwersacje, dobra muzyka szuka pracy zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 25 930

Poszukuje

posługi prócz Jeżyc. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 920

Uczciwa

do wszystkiego z gotowaniem poszukuje posady od 1-go. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 914

Do

wszystkiego z gotowaniem szukam posady z dzieckiem za utrzymanie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 911

Jednomiesięczny kurs

KROJU MĘSKIEGO

przeprawił najnowszym systemem zaproszony z Warszawy Wybitny znawca systemów: fran. skich, angielskich, wiedeńskich i in. nych

RYSZARD BENDISZ

mistrz cechu warszawskiego, członek Paryskiej Akademii długoletni krojczy pierwszorzędnych firm w Paryżu. Informacje i zapisy do dnia 24 lutego w godz. 10-1 przyjmują E. TOMASZEWSKI, Poznań, Kantaka 1 m. 9.

Panna

kochająca dzieci z robotkami szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 910

Dziewczyna

szuka posady na cały dzień z gotowaniem od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 971

Zbożowiec - książkowy

obeznany magazynami, ekspedycja poszukuje posady. Kaucja 5 000-8 000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 762

Paniąca

wykształceniem przyjmie posadę do dzieci lekcyjami. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 690

Praczką

czysto pierze 3 zł dziennie. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 657

Krawcowa

rutynowana poszukuje posady w domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 728

Gospoście

nawskroś uczciwa, pracowita, - czysta, dobrem gotowaniem, praniem, prasowaniem, sumiennie polecam. Powód odejścia; śmierć pracodawców. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 708

Dziewczyna

z gotowaniem, znająca język polski, niemiecki poszukuje zaraz posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 642

Poszukuje

dla chłopca nanki za madařza. Oferty Kur